

Suvestinė redakcija nuo 2025-12-11

Įsakymas paskelbtas: TAR 2024-09-20, i. k. 2024-16507

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRO
2007 M. VASARIO 20 D. ĮSAKYMO NR. A1-46 „DĖL SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ
APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2024 m. rugsėjo 20 d. Nr. A1-626
Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymą Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ ir jį išdėstau nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2 straipsnio 19 dalimi, t v i r t i n u Socialinės globos normų aprašą (pridedama).“

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. A1-271 „Dėl Atrinktų pertvarkai stacionarių socialinės globos įstaigų ir sutrikusio vystymosi kūdikių namų sąrašo patvirtinimo“ atrinktoms pertvarkai stacionarioms socialinės globos įstaigoms netaikomas reikalavimas socialinės globos namuose laisvam, savarankiškam ir saugiam judėjimui užtikrinti įrengti vertikalius keltuvus (lifto tipo keltuvus) ir / ar lifthus, kurie yra pasiekiami tiesiogiai, nenaudojant jokių papildomų priemonių, išskyrus asmenines.

2.2. Neveiksniams ar ribotai veiksniams asmenims Socialinės globos normų aprašo 4 priedo 10.1–10.4, 12.5 ir 12.8 papunkčių nuostatos taikomos, iki Lietuvos Respublikos civilinio kodekso nustatyta tvarka ir terminais bus peržiūrėti teismo sprendimai, kuriais šie asmenys pripažinti neveiksniais ar ribotai veiksniais tam tikroje srityje.

2.3. Kituose teisės aktuose ir dokumentuose vartojama sąvoka „bendruomeniniai vaikų globos namai“ tolygi sąvokai „šeiminiai namai“. Iki Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 pakeitimo įstatymo (2023 m. gruodžio 14 d. įstatymas Nr. XIV-2357) įsigaliojimo dienos įsteigtiems bendruomeniniams vaikų globos namams taikomi šiuo įsakymu patvirtintose Socialinės globos normose nustatyti reikalavimai šeiminiams namams, jei kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose socialines paslaugas, nenustatyta kitaip.

2.4. 2025 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstyto Socialinės globos normų aprašo 1 priedo 13 punkto redakcija:

<p>„13.</p>	<p>Vaikui garantuojama saugi bei jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta ir aplinka</p>	<p>13.1. Šeiminių namų steigimo reikalavimai: 13.1.1. steigiami atskirose gyvenamosiose patalpose (atskiruose nekilnojamojo turto objektuose); 13.1.2. steigiami bendruomenės gyvenamojoje vietovėje, kurioje didžioji dalis gyventojų nėra susiję su socialinių paslaugų teikimu ir kurioje nėra gyventojų ar socialinių paslaugų gavėjų sancaupos pagal vieną požymį (likę be tėvų globos vaikai, asmenys su negalia ir pan.). 13.2. Socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje vaikams su negalia vaikų skaičius yra ne didesnis negu 30. Nuo 2030 metų vaikams su negalia ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa negali būti teikiama socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje vaikams su negalia, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus. Šiame papunktyje nurodytos įstaigos, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi patvirtinti su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija suderintus priemonių, kurias įgyvendinus bus įvykdytas reikalavimas nuo 2030 metų nebeteikti vaikams su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos šiame papunktyje minėtose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, planus. Šiame papunktyje minimose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, negali būti steigiamos papildomos vietos ilgalaikėi (trumpalaikėi) socialinei globai vaikams su negalia teikti. 13.3. Ilgalaikėi (trumpalaikėi) socialinei globai likusiems be tėvų globos vaikams, socialinę riziką patiriantiems vaikams ir vaikams su negalia teikti naujai steigiami tik šeiminiai namai, kuriuose gyvena ne daugiau kaip 8 vaikai. 13.4. Vaikas saugiai naudojasi poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis vaikų globos namų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionarinių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorijoje arba šalia jų. Vaikų globos namų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionarinių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorijoje yra pakankamai erdvės vaiko amžių ir brandą atitinkantiems laisvalaikio užsiėmimams. Šeiminiuose namuose gyvenantys vaikai naudojami saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, žaidimų, sporto aikštelėmis ir pan. 13.5. Šeiminiai namai bendradarbiauja su bendruomenėje esančiomis įstaigomis (poliklinikomis, šeimos klinikomis, seniūnijomis, bendruomenės dienos centrais, ugdymo centrais ir kt.) ir sudaro vaikams galimybes naudotis šių įstaigų teikiama paslaugomis. 13.6. Socialinės globos įstaiga, teikianti socialinę globą</p>
-------------	--	--

	<p>vaikams, užtikrina, kad tame pačiame pastate nebūtų teikiamos paslaugos socialinę riziką patiriantiems asmenims.</p> <p>13.7. Specialiųjų poreikių turinčiam vaikui prireikus užtikrinamos specialaus transporto paslaugos.</p> <p>13.8. Šeiminiams namams priklausanti teritorija ir patalpos pritaikytos vaiko individualiems poreikiams.“</p>
--	---

2.5. 2029 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstyto Socialinės globos normų aprašo 1 priedo 13 punkto redakcija:

„13.	<p>Vaikui garantuojama saugi bei jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta ir aplinka</p>	<p>13.1. Šeiminių namų steigimo reikalavimai:</p> <p>13.1.1. steigiami atskirose gyvenamosiose patalpose (atskiruose nekilnojamojo turto objektuose);</p> <p>13.1.2. steigiami bendruomenės gyvenamojoje vietovėje, kurioje didžioji dalis gyventojų nėra susiję su socialinių paslaugų teikimu ir kurioje nėra gyventojų ar socialinių paslaugų gavėjų sancaupos pagal vieną požymį (likę be tėvų globos vaikai, asmenys su negalia ir pan.).</p> <p>13.2. Socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje vaikams su negalia vaikų skaičius yra ne didesnis negu 30. Nuo 2030 metų vaikams su negalia ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa negali būti teikiama socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje vaikams su negalia, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus. Šiame papunktyje nurodytos įstaigos, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi patvirtinti su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija suderintus priemonių, kurias įgyvendinus bus įvykdytas reikalavimas nuo 2030 metų nebeteikti vaikams su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos šiame papunktyje minėtose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, planus. Šiame papunktyje minimose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, negali būti steigiamos papildomos vietos ilgalaikėi (trumpalaikėi) socialinei globai vaikams su negalia teikti.</p> <p>13.3. Ilgalaikėi (trumpalaikėi) socialinei globai likusiems be tėvų globos vaikams, socialinę riziką patiriantiems vaikams ir vaikams su negalia teikti naujai steigiami tik šeiminiai namai, kuriuose gyvena ne daugiau kaip 8 vaikai.</p> <p>13.4. Vaikas saugiai naudojasi poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis vaikų globos namų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionarinių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorijoje arba šalia jų. Vaikų globos namų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionarinių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorijoje yra pakankamai erdvės vaiko</p>
------	--	--

		<p>amžių ir brandą atitinkantiems laisvalaikio užsiėmimams. Šeiminiuose namuose gyvenantys vaikai naudojami saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, žaidimų, sporto aikštelėmis ir pan.</p> <p>13.5. Šeiminiai namai bendradarbiauja su bendruomenėje esančiomis įstaigomis (poliklinikomis, šeimos klinikomis, seniūnijomis, bendruomenės dienos centrais, ugdymo centrais ir kt.) ir sudaro vaikams galimybes naudotis šių įstaigų teikiama paslaugomis.</p> <p>13.6. Socialinės globos įstaiga, teikianti socialinę globą vaikams, užtikrina, kad tame pačiame pastate nebūtų teikiamos paslaugos socialinę riziką patiriantiems asmenims.</p> <p>13.7. Specialiųjų poreikių turinčiam vaikui prireikus užtikrinamos specialaus transporto paslaugos.</p> <p>13.8. Šeiminiams namams priklausanti teritorija ir patalpos pritaikytos vaiko individualiems poreikiams.</p> <p>13.9. Socialinės globos namų vaikams su negalia ir stacionarių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorija ir patalpos pritaikytos regos negalią turinčių vaikų poreikiams:</p> <p>13.9.1. įstaigai priklausančioje teritorijoje ir patalpose esančių laiptų bent pirmos ir paskutinės pakopų kraštai per visą jų plotį pažymėti kontrastinga juosta. Jei laiptus sudaro iki trijų pakopų, pažymėti visų pakopų kraštai, laiptų turėklai išsiskiria iš aplinkos, prireikus iš abiejų laiptų pusių yra taktiliniai įspėjamieji indikatorių paviršiai;</p> <p>13.9.2. durys su durų rankena bei durys su pastato ar patalpos siena tarpusavyje kontrastuoja, jos yra skirtingų spalvų (iš abiejų pusių), kad aiškiai matytųsi, kur konkrečiai yra įėjimas į pastatą ar patalpą;</p> <p>13.9.3. jei įstaigos ar jos patalpų įėjimo durys turi stiklą per visą jų aukštį, jis pažymėtas kontrastinga juosta (iš abiejų pusių). Jei durys turi stiklą ne per visą jų aukštį, bet stiklas sudaro didesnę durų dalį ir tarp durų ar durų arba pertvaros konstrukcijos nėra pakankamo kontrasto, kad stiklas būtų matomas, jis pažymėtas iš abiejų pusių.“</p>
--	--	---

2.6. 2029 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstyto Socialinės globos normų aprašo 3 priedo:

2.6.1. 10 punkto redakcija:

„10.	Asmeniui, vaikui garantuojama saugi ir jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre)	<p>10.1. Asmuo, vaikas saugiai naudojami poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis dienos socialinės globos centro teritorijoje arba šalia jo, jiems užtikrinta saugi ir apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių jiems daryti neigiamą įtaką ar žalą, teritorija.</p> <p>10.2. Dienos socialinės globos centre, kuriame paslaugas gauna asmenys su negalia, įskaitant ir Alzheimerio liga ar demencija sergančius asmenis, taikomos augmentinės ar alternatyvios komunikacijos priemonės (pvz., kiemo zona,</p>
------	--	---

	<p>koridorius, patalpos pagal asmenų, nuolat naudojančių judėjimo techninės pagalbos priemonę – vežimėlį, akių lygį pažymėti neformaliais simboliais (daiktais, nuotraukomis, paveikslėliais, piešiniais) ir formaliais simboliais (Bliss, Mayer–Johnson, piktogramomis ir kt.).</p> <p>10.3. Dienos socialinės globos centre įrengta relaksacinė erdvė ar priemonės (pvz., raminanti muzika, vaizdai ar pan.), aktyvios veiklos patalpa (-os) ypač judriems asmenims sportuoti, judėti, tikslinės grupės poreikiams pritaikytas sensorinis kambarys su vaizdo, garso, uoslės, lytėjimo, proprioceptorinę bei vestibuliarinę (judesio) sistemas stimuliuojančiomis priemonėmis.</p> <p>10.4. Dienos socialinės globos centro patalpose, kuriose paslaugas gauna asmenys, kuriems dėl nuolatinio agresyvaus elgesio, kuriuo jie gali fiziškai sužaloti save ar kitus, reikalinga intensyvesnė nei įprastai personalo pagalba ir (ar) aplinkos pritaikymas:</p> <p>10.4.1. užtikrinama, kad tiesiogiai su asmenimis, kuriems būdingas nuolatinis agresyvus elgesys, kuriuo jie gali fiziškai sužaloti save ar kitus, dirbantis personalas yra specialiai instrukuotas agresijos, konfliktų valdymo, deeskalacijos, elgesio korekcijos metodų taikymo srityje ir tobulina savo įgūdžius, kad galėtų užkirsti kelią agresyviui ar saviagresyviui elgesiui ir užtikrinti kitų socialinės globos įstaigos gyventojų saugumą;</p> <p>10.4.2. pirmiausia taikomi visi asmens laisvės nesuvaržantys agresijos valdymo metodai, tokie kaip deeskalacija, aplinkos dirgiklių pašalinimas, elgesio korekcija ir kt.;</p> <p>10.4.3. užtikrinama tinkamai pritaikyta aplinka:</p> <p>10.4.3.1. langai yra su nedūžtančiais stiklais (pvz., grūdintas stiklas ar stiklas su apsaugine plėvele, apsaugančia nuo dūžio, ir pan.), užraktais ir lango atvėrimo ribotuvais;</p> <p>10.4.3.2. patalpos yra minkštomis arba paminkštintomis sienomis;</p> <p>10.4.3.3. patalpose esančiuose balduose nėra dūžtančio stiklo durų, patalpose nėra daiktų, kuriais asmuo galėtų susižaloti ar sužaloti kitus asmenis;</p> <p>10.4.3.4. patalpose yra pagalbos mygtukas arba personalas turi mobiliuosius pagalbos iškvietimo įrenginius, skirtus papildomam personalui išsikviesti, kad dienos socialinės globos centro nustatyta tvarka laikinai kūno jėga būtų nuramintas agresijos priepuolio ištiktas asmuo, kol priepuolis pasibaigs, o agresijos ar saviagresijos priepuoliui užsitęsęs ar stiprėjant, personalas, esant būtinybei, galėtų iškviešti greitąją medicinos pagalbą ir / arba policiją.</p> <p>10.5. Dienos socialinės globos centrui priklausanti teritorija ir patalpos pritaikytos regos negalią turinčių asmenų poreikiams:</p>
--	--

		<p>10.5.1. įstaigai priklausančioje teritorijoje ir patalpose esančių laiptų bent pirmos ir paskutinės pakopų kraštai per visą jų plotį pažymėti kontrastinga juosta. Jei laiptus sudaro iki trijų pakopų, pažymėti visų pakopų kraštai, laiptų turėklai išsiskiria iš aplinkos, prirėkusi iš abiejų laiptų pusių yra taktiliniai įspėjamieji indikatorių paviršiai;</p> <p>10.5.2. durys su durų rankena ir durys su pastato ar patalpos siena tarpusavyje kontrastuoja, jos yra skirtingų spalvų (iš abiejų pusių), kad aiškiai matytųsi, kur konkrečiai yra įėjimas į pastatą ar patalpą;</p> <p>10.5.3. jei įstaigos ar jos patalpų įėjimo durys turi stiklą per visą jų aukštį, jis pažymėtas kontrastinga juosta (iš abiejų pusių). Jei durys turi stiklą ne per visą jų aukštį, bet stiklas sudaro didesnę durų dalį ir tarp durų ar durų arba pertvaros konstrukcijos nėra pakankamo kontrasto, kad stiklas būtų matomas, jis pažymėtas iš abiejų pusių.“</p>
--	--	---

2.6.2. 11 punkto redakcija:

„11.	<p>Asmuo, vaikas gauna socialinę globą patogiose, jaukiose, jo poreikiams pritaikytose patalpose, kur sudaromos sąlygos savarankiško gyvenimo įgūdžiams formuoti</p>	<p>11.1. Asmeniui, vaikui užtikrintas pagal paskirtį tinkamas ir saugus dienos socialinės globos centro poilsio zonų ir aktyvios veiklos organizavimo patalpų suplanavimas ir įrengimas. Patalpos pritaikytos asmenų, nuolat naudojančių judėjimo techninės pagalbos priemonę – vežimėlį, poreikiams (yra keltuvai ir (arba) liftai, nuolydžiai, durys, higienos patalpos ir pan. pakankamo ploto, kad būtų galima laisvai judėti vežimėliu, vaikštytynėmis). Asmenų, vaikų poilsiui (miegui) dienos metu įrengtos atskiros patalpos. Dienos socialinės globos centre teikiant trumpalaikę globą (iki 5 parų per savaitę), minimalus plotas vienam paslaugų gavėjui gyvenamojoje patalpoje turi būti ne mažesnis kaip 4 m².</p> <p>11.2. Asmeniui, vaikui teikiant socialinę globą, sukurta ir užtikrinta saugi, sveikatai nekenkianti ar fiziškai nežalojanti aplinka, patalpos gerai vėdinamos ir tinkamai apšviestos. Dienos socialinės globos centre patalpos aprūpintos visais reikalingais baldais ir inventoriumi.</p> <p>11.3. Asmuo, vaikas dienos socialinės globos centre aktyviai dalyvauja įvairioje veikloje, savo reikmėms, įgydamas savarankiškumo įgūdžių, pats gamina maistą (užkandžius) virtuvėje, kurioje yra viryklė, plautuvė, šaldytuvas, spintelės, sukomplektuoti valgomieji indai ir įrankiai. Kiekvienam asmeniui, vaikui skirtos ne mažiau kaip dvi lėkštės, šaukštas, šakutė, peilis (atsižvelgiant į suaugusio asmens gebėjimus abiem rankomis naudotis stalo įrankiais ar vaiko amžių), šaukštelis, puodelis ar, jeigu reikia, specialūs įrankiai asmenims su negalia.</p> <p>11.4. Esant asmens, vaiko pageidavimui ar nustatytam poreikiui, jiems suteikiamos privatumą garantuojančios patalpos arba bendrojo naudojimo ar kitose patalpose sukuriami privati erdvė, atskirta širma.</p> <p>11.5. Užtikrinta, kad dienos socialinės globos centre</p>
------	--	---

		<p>asmuo, vaikas lengvai gali pasiekti asmens higienos patalpas, jos patogios, aprūpintos būtinomis higienos priemonėmis, užtikrintas privatumas jose. Higienos patalpų erdvės atskirtos sienomis nuo grindų iki lubų. Higienos patalpos rakinamos saugiais (atrankinamais tiek iš vidaus, tiek iš išorės) užraktais.</p> <p>11.6. Jei asmeniui, vaikui socialinė globa teikiama namuose ir pagal įvertintus asmens, vaiko specialiuosius poreikius reikia pritaikyti jų gyvenamąją aplinką, prireikus socialinės globos įstaiga, teikianti socialinę globą, tarpininkauja, kad asmens, vaiko gyvenamoji aplinka būtų pritaikyta jų specialiesiems poreikiams tenkinti. Žymos apie tai užfiksuotos ISGP ar kituose asmens, vaiko byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>11.7. Dienos socialinės globos centro patalpos, kuriose dienos socialinės globos paslaugas gauna Alzheimerio liga ar demencija sergantys asmenys, įrengtos pagal šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:</p> <p>11.7.1. ne daugiau kaip 3 patalpos yra vienodų neblizgių skiriamųjų spalvų, kad asmuo lengviau atpažintų patalpų paskirtį;</p> <p>11.7.2. patalpų sienų ir grindų spalvos skiriasi, jų susidūrimo riba aiškiai matoma;</p> <p>11.7.3. patalpų grindų danga neblizgi, neslidi, besiribojančių patalpų grindų danga nekontrastiška;</p> <p>11.7.4. patalpose esantys baldai yra kontrastiškos sienoms ir grindims spalvos arba paryškintais kontūrais;</p> <p>11.7.5. patalpose esančiuose balduose nėra dūžtančio stiklo durų, aštrūs baldų kampai paryškinti.“</p>
--	--	--

2.7. 2029 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstyto Socialinės globos normų aprašo 4 priedo 13 punkto redakcija:

„13.	Asmeniui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka	<p>13.1. Nuo 2030 metų suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikė socialinė globa negali būti pradėdama naujai teikti socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ar stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose suaugusiems asmenims su negalia, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus. Šiame papunktyje minimos įstaigos, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi patvirtinti su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija suderintus priemonių, kurias įgyvendinus bus įvykdytas reikalavimas nuo 2030 metų naujai nebeteikti suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikės socialinės globos šiose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, planus. Šiame papunktyje minimose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, negali būti steigiamos papildomos vietos ilgalaikiai socialinei globai suaugusiems asmenims su negalia teikti.</p>
------	---	--

		<p>13.2. Suaugusiems asmenims su negalia naujai steigiami tik grupinio gyvenimo namai, bendro gyvenimo namai ir specializuoti slaugos ir socialinės globos namai.</p> <p>13.3. Senyvo amžiaus asmenims naujai steigiami grupinio gyvenimo namai, socialinės globos namai, stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigos senyvo amžiaus asmenims ir specializuoti slaugos ir socialinės globos namai.</p> <p>13.4. Grupinio gyvenimo namų ir bendro gyvenimo namų steigimo reikalavimai:</p> <p>13.4.1. steigiami atskirose gyvenamosiose patalpose (atskiruose nekilnojamojo turto objektuose);</p> <p>13.4.2. steigiami bendruomenės gyvenamojoje vietovėje, kurioje didžioji dalis gyventojų nėra susiję su socialinių paslaugų teikimu ir kurioje nėra gyventojų ar socialinių paslaugų gavėjų sankaupos pagal vieną požymį (asmenys su negalia ir pan.).</p> <p>13.5. Grupinio gyvenimo namai, bendro gyvenimo namai bendradarbiauja su bendruomenėje esančiomis įstaigomis (dienos centrais, bendruomenės centrais, dienos socialinės globos centrais ir kt.) ir sudaro galimybes asmenims naudotis šių įstaigų teikiamomis paslaugomis.</p> <p>13.6. Asmeniui, turinčiam specialiųjų poreikių, ar darbingo amžiaus asmeniui su negalia užtikrinta jo poreikiams pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniam gyvenimui bei paslaugoms gauti, taip pat užtikrintos galimybės lengvai judėti socialinės globos įstaigos teritorijoje ir patalpose, saugiai naudotis poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis socialinės globos įstaigos teritorijoje:</p> <p>13.6.1. laisvam, savarankiškam ir saugiam judėjimui užtikrinti socialinės globos namuose ir stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose įrengti vertikalūs keltuvai (lifto tipo keltuvai) ir (ar) liftai, kurie yra pasiekiami tiesiogiai, nenaudojant jokių papildomų priemonių, išskyrus asmenines;</p> <p>13.6.2. grupinio gyvenimo namuose ir bendro gyvenimo namuose asmenys pagal galimybes naudojami saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, sporto aikštelėmis ir pan.;</p> <p>13.6.3. grupinio gyvenimo namams ir bendro gyvenimo namams priklausanti teritorija ir patalpos pritaikytos asmens individualiems poreikiams;</p> <p>13.6.4. socialinės globos įstaigose, kuriose paslaugas gauna asmenys su negalia, įskaitant ir Alzheimerio liga ar demencija sergančius asmenis, taikomos augmentinės ar alternatyvios komunikacijos priemonės (pvz., kiemo zona, koridorius, patalpos pagal asmenų, nuolat naudojančių judėjimo techninės pagalbos priemonę – vežimėlį, akių lygį pažymėti neformaliais simboliais (daiktais, nuotraukomis, paveikslėliais, piešiniais) ir formaliais simboliais (Bliss, Mayer–Johnson, piktogramomis ir kt.).</p>
--	--	---

		<p>Grupinio gyvenimo namuose ir bendro gyvenimo namuose šiame papunktyje nurodytos priemonės taikomos atsižvelgiant į individualius asmens poreikius.</p> <p>13.7. Socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose asmeniui užtikrinta galimybė greitai (neišeinant iš savo gyvenamojo kambario) išsikviesti personalą, jeigu to prireiktų dėl jo sveikatos būklės.</p> <p>13.8. Socialinės globos įstaigos patalpose, kuriose paslaugas gauna asmenys, kuriems dėl nuolatinio agresyvaus elgesio, kuriuo jie gali fiziškai sužaloti save ar kitus, reikalinga intensyvesnė nei įprastai personalo pagalba ir (ar) aplinkos pritaikymas:</p> <p>13.8.1. užtikrinama, kad tiesiogiai su asmenimis, kuriems būdingas nuolatinis agresyvus elgesys, kuriuo jie gali fiziškai sužaloti save ar kitus, dirbantis personalas yra specialiai instruktuoamas agresijos, konfliktų valdymo, deeskalacijos, elgesio korekcijos metodų taikymo srityje ir tobulina savo įgūdžius, kad galėtų užkirsti kelią agresyviui ar saviagresyviui elgesiui ir užtikrinti kitų socialinės globos įstaigos gyventojų saugumą;</p> <p>13.8.2. pirmiausia taikomi visi asmens laisvės nesuvaržantys agresijos valdymo metodai, tokie kaip deeskalacija, aplinkos dirgiklių pašalinimas, elgesio korekcija ir kt.;</p> <p>13.8.3. užtikrinama tinkamai pritaikyta aplinka:</p> <p>13.8.3.1. langai yra su nedūžtančiais stiklais (grūdintasis stiklas ar stiklas su apsaugine plėvele, apsaugančia nuo dūžio, ar pan.), užraktais ir lango atvėrimo ribotuvais;</p> <p>13.8.3.2. patalpų sienos yra minkštos arba paminkštintos;</p> <p>13.8.3.3. patalpose esančiuose balduose nėra dūžtančio stiklo durų, patalpose nėra daiktų, kuriais asmuo galėtų susižaloti ar sužaloti kitus asmenis;</p> <p>13.8.3.4. patalpose yra pagalbos mygtukas arba personalas turi mobiliuosius pagalbos iškvietimo įrenginius, skirtus papildomam personalui išsikviesti, kad socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka laikinai kūno jėga būtų sutramdytas agresijos priepuolio ištiktas asmuo, kol priepuolis pasibaigs, o agresijos ar saviagresijos priepuoliui užsitęsęs ar stiprėjant, personalas, esant būtinybei, galėtų iškviešti greitąją medicinos pagalbą ir (arba) policiją.</p> <p>13.9. Socialinės globos įstaigos, kurioje gyvena Alzheimerio liga ar demencija sergantys asmenys, patalpos įrengtos pagal šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:</p>
--	--	--

		<p>13.9.1. ne daugiau kaip 3 patalpos yra vienodų neblizgių skiriamųjų spalvų, kad asmuo lengviau atpažintų patalpų paskirtį;</p> <p>13.9.2. patalpų sienų ir grindų spalvos skiriasi, jų susidūrimo riba aiškiai matoma;</p> <p>13.9.3. patalpų grindų danga neblizgi, neslidi, besiribojančių patalpų grindų danga nekontrastiška;</p> <p>13.9.4. patalpose esantys baldai yra kontrastiškos sienoms ir grindims spalvos arba paryškintais kontūrais;</p> <p>13.9.5. patalpose esančiuose balduose nėra dūžtančio stiklo durų, aštrūs baldų kampai paryškinti.</p> <p>13.10. Socialinės globos namų, stacionariųjų ilgalaikės priežiūros namų teritorija ir patalpos pritaikytos regos negalią turinčių asmenų poreikiams:</p> <p>13.10.1. įstaigai priklausančioje teritorijoje ir patalpose esančių laiptų bent pirmos ir paskutinės pakopų kraštai per visą jų plotį pažymėti kontrastinga juosta. Jei laiptus sudaro iki 3 pakopų, pažymėti visų pakopų kraštai, laiptų turėklai išsiskiria iš aplinkos, prireikus iš abiejų laiptų pusių yra taktiliniai įspėjamieji indikatorių paviršiai;</p> <p>13.10.2. durys su durų rankena ir durys su pastato ar patalpos siena tarpusavyje kontrastuoja. Jei durys yra ilgoje vienos spalvos plastikinės pertvaros ar sienos konstrukcijoje, jos yra skirtingų spalvų (iš abiejų pusių), kad aiškiai matytųsi, kur konkrečiai yra įėjimas į pastatą ar patalpą;</p> <p>13.10.3. jei įstaigos ar jos patalpų įėjimo durys turi stiklą per visą jų aukštį, jis pažymėtas kontrastinga juosta (iš abiejų pusių). Jei durys turi stiklą ne per visą jų aukštį, bet stiklas sudaro didesnę durų dalį ir tarp durų ar durų arba pertvaros konstrukcijos nėra pakankamo kontrasto, kad stiklas būtų matomas, jis pažymėtas iš abiejų pusių.“.</p>
--	--	--

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-720](#), 2025-12-10, paskelbta TAR 2025-12-10, i. k. 2025-21110

2.8. 2035 m. sausio 1 d. įsigalioja tokia šiuo įsakymu nauja redakcija išdėstyto Socialinės globos normų aprašo 4 priedo:

2.8.1. 13.7 papunkčio redakcija:

„13.7. Asmeniui užtikrinta galimybė greitai (neišeinant iš savo gyvenamojo kambario) išsikviesti personalą, jeigu to prireiktų dėl jo sveikatos būklės. Pagalbos mygtukai turi būti įrengti šalia kiekvieno asmens lovos ir jie turi būti pasiekiami ištiesus ranką.“

2.8.2. 13.9 papunkčio redakcija:

„13.9. Socialinės globos įstaigos, kurioje Alzheimerio liga ar demencija sergantys asmenys gyvena grupėmis iki 25 asmenų (specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose – iki 10 asmenų), patalpos įrengtos pagal šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:

13.9.1. ne daugiau kaip 3 patalpos yra vienodų neblizgių skiriamųjų spalvų, kad asmuo lengviau atpažintų patalpų paskirtį;

13.9.2. patalpų sienų ir grindų spalvos skiriasi, jų susidūrimo riba aiškiai matoma;

13.9.3. patalpų grindų danga neblizgi, neslidi, besiribojančių patalpų grindų danga nekontrastiška;

13.9.4. patalpose esantys baldai yra kontrastiškos sienoms ir grindims spalvos arba paryškintais kontūrais;

13.9.5. patalpose esančiuose balduose nėra dūžtančio stiklo durų, aštrūs baldų kampai paryškinti.“

2.8.3. 14.5 papunkčio redakcija:

„14.5. Socialinės globos įstaigoje asmens gyvenamasis miegamasis kambarys atitinka šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:

14.5.1. minimalus vienviečio gyvenamojo miegamojo kambario plotas turi būti ne mažesnis kaip 9 kv. m., dviviečio gyvenamojo miegamojo kambario plotas – ne mažesnis kaip 14 kv. m.;

14.5.2. gyvenamajame miegamajame kambaryje gali gyventi ne daugiau kaip 2 asmenys, kurie kambaryje apgyvendinami atsižvelgiant į jų pageidavimus, išskyrus atvejus, kai grupinio gyvenimo namuose kartu su asmeniu (šeima) apgyvendinami jo nepilnamečiai vaikai. Grupinio gyvenimo namuose nepilnametis vaikas gali gyventi ir atskirame gyvenamajame miegamajame kambaryje, jei tai neprieštarauja geriausiems jo interesams;

14.5.3. gyvenamajame miegamajame kambaryje turi būti asmeniui skirti baldai (lova (jei asmeniui reikia, lova turi apsaugą nuo iškritimo), naktinė spintelė, spinta (jei atskira uždara spintos dalis yra su stiklu, jis turi būti nedūžtantis, skaidrus ar apsaugotas nuo dūžio (apsaugine plėvele ar pan.), stalas, kėdė, fotelis ar pan.), jei jie galimi dėl asmens negalios specifikos, taip pat čiužinys, pagalvė, antklodė, paklodė, čiužinio, pagalvės ir antklodės užvalkalai, lovatiesė, rankšluosčių;

14.5.4. gyvenamasis miegamasis kambarys negali būti įrengtas rūsyje, pusrūsyje (cokoliniame aukšte);

14.5.5. gyvenamajame miegamajame kambaryje ant langų turi būti pakabintos užuolaidos, ritininės užuolaidos ar pan., jei yra poreikis ar jei asmenys pageidauja, gyvenamajame miegamajame kambaryje, kuriame gyvena du asmenys, gali būti pastatoma širma privačiai gyventojų erdvei sukurti;

14.5.6. gyvenamieji miegamieji kambariai yra nepereinami.“

2.8.4. 14.8.2 papunkčio redakcija:

„14.8.2. socialinės globos namuose higienos patalpa (-os) turi būti įrengta (-os) prie kiekvieno gyvenamojo miegamojo kambario. Turi būti sudaryta galimybė į higienos patalpą patekti tiesiai iš gyvenamojo miegamojo kambario arba iš koridoriaus, kuriuo naudojasi ne daugiau kaip dviejų viename bloke esančių gyvenamųjų miegamųjų kambarių gyventojai;“.

2.8.5. 15.1 papunkčio redakcija:

„15.1. Asmens gyvenamasis miegamasis kambarys sutvarkytas jaukiai, aplinka artima namų aplinkai, t. y. aplinka atitinka jo poreikius. Kiekvienas asmuo gyvenamajame miegamajame kambaryje turi šio priedo 14.5.3 papunktyje nurodytus baldus, jei jie galimi dėl asmens negalios specifikos. Spinta ir stalas gali būti skirti keliems gyvenamajame miegamajame kambaryje gyvenantiems asmenims. Vidaus tvarkos taisyklėse numatyta, kad asmeniui sudaryta galimybė kambaryje turėti savo baldų ir kitų asmeninių daiktų, jei tai nekelia pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.“

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2007 m. vasario 20 d. įsakymu Nr. A1-46
(Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2024 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. A1-626
redakcija)

SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ APRAŠAS

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Socialinės globos normų aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja socialinės globos teikimo vaikams, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinę riziką patiriantiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priklausomiems suaugusiems asmenims (toliau kartu – asmenys) tvarką ir privalomus socialinės globos įstaigų teikiamos ilgalaikės, trumpalaikės, dienos socialinės globos kokybės reikalavimus.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme, Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose socialines paslaugas.

**II SKYRIUS
SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ BENDRIEJI REIKALAVIMAI**

3. Socialinės globos įstaiga, gavusi licenciją ir pradėjusi teikti socialinę globą, užtikrina įstaigos teritorijos ir patalpų pritaikymą pagal socialinę globą gaunančio asmens individualius poreikius.

4. Socialinės globos įstaigos teritorija, visų patalpų išplanavimas ir įrengimas turi atitikti Lietuvos higienos normos HN 124:2014 „Vaikų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2009 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-714 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 124:2009 „Vaikų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ ar Lietuvos higienos normos HN 125:2019 „Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 10 d. įsakymu Nr. V-133 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 125:2019 „Suaugusių asmenų socialinės globos įstaigos: bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ reikalavimus, darbų ir priešgaisrinę saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, taip pat Aprašo atitinkamai socialinės globos normų grupei skirtajame priede patalpoms nustatytus reikalavimus.

5. Socialinės globos teikimo vieta turi būti nesunkiai pasiekama visuomeniniu transportu. Esant poreikiui, socialinės globos įstaiga užtikrina specialaus transporto paslaugas priemonėms, susijusioms su asmenų socialine integracija į bendruomenę, vykdyti.

6. Socialinės globos įstaiga, pradėjusi teikti socialinę globą, apsirūpina rezervu asmens apsaugos priemonių, kurių sąrašą, kiekį ir laikotarpį, kuriam sukauptų asmens apsaugos priemonių turi pakakti nepertraukiamai įstaigos veiklai užtikrinti, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, paskiria ne mažiau nei du darbuotojus (pagrindinis ir pavaduojantis), atsakingus už asmens apsaugos priemonių poreikio stebėjimą, išdavimą, užsakymų organizavimą, kitus rezervo

priežiūros, administravimo veiksmus, vykdo šių priemonių apskaitą socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka.

7. Jei socialinės globos įstaigoje paslaugas gaunančiam asmeniui pasireiškia užkrečiamųjų ligų požymiai (karščiavimas, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas ir pan.), taip pat dėl užkrečiamųjų ligų protrūkio paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ir (ar) karantiną visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, socialinės globos paslaugų teikimas socialinės globos įstaigoje organizuojamas atsižvelgiant į teisės aktų, reglamentuojančių socialinių paslaugų teikimą užkrečiamųjų ligų epidemijos metu, reikalavimus.

8. Lietuvos Respublikoje paskelbus ekstremaliąją situaciją socialinės globos įstaigose socialinės globos paslaugos organizuojamos ir teikiamos vadovaujantis teisės aktais, kuriuose reglamentuotas socialinių paslaugų teikimas esant paskelbtai ekstremaliajai situacijai Lietuvoje.

9. Socialinės globos įstaiga garantuoja ir užtikrina personalui žinomos informacijos ir asmens duomenų apie asmenį, gaunantį socialinę globą, jo tėvus, globėją (rūpintoją) ar artimuosius giminaičius apsaugą.

10. Socialinės globos įstaiga užtikrina personalo ir paslaugų gavėjų psichologinį saugumą, psichosocialinės rizikos valdymą, psichologinio smurto ir mobingo prevencijos įgyvendinimą ir saugios darbo aplinkos kūrimą.

11. Socialinių paslaugų teikimas ir (ar) paslaugų gavėjų saugumas neužtikrinamas, jeigu:

11.1. įstaigos patalpose, kuriose teikiamos socialinės globos paslaugos, fiksuojami akivaizdūs patalpų trūkumai, keliantys pavojų asmens sveikatai ar gyvybei (pvz., atviri elektros laidai, laiptai be atitvarų, patalpos be langų, pažeista pastato konstrukcija ir pan.);

11.2. socialinės globos paslaugas teikiančių darbuotojų skaičius yra per mažas, todėl neužtikrinamas nepertraukiamas socialinės globos paslaugos teikimas visą parą, kai pagal paslaugos rūšį tai privalo būti užtikrinama, ir (ar) socialinę globą teikiančių darbuotojų (socialinių darbuotojų, individualios priežiūros darbuotojų, slaugytojų, slaugytojų padėjėjų) faktiškai dirba 30 ir daugiau procentų mažesnis skaičius, nei numatyta socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamuose socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvuose.

12. Socialinės globos normos taikomos vadovaujantis šiais principais:

12.1. asmens teisių (įskaitant asmens duomenų apsaugos) užtikrinimo. Organizuojant ir teikiant socialinę globą, užtikrinamas asmens duomenų apsauga (pagal 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, reikalavimus), draudžiama nepagrįstai ir neteisėtai riboti asmens teises. Visos asmens problemos sprendžiamos su asmeniui rodoma pagarba, supratimu, jautrumu, užtikrinant ir pripažįstant asmens teisę į privatumą. Įgyvendindamas savo teises, asmuo neturi varžyti kito asmens teisių;

12.2. dalyvavimo ir bendradarbiavimo. Siekiant užtikrinti geriausią asmens interesą ir šeimos gerovę, visi socialinės globos organizavimo ir teikimo klausimai sprendžiami dalyvaujant ir bendradarbiaujant pačiam asmeniui, jo globėjui, rūpintojui ar nepilnamečio vaiko tėvams, globėjui, rūpintojui, prireikus – kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams bei kompetentingų institucijų atstovams. Vaiko socialinė globa derinama su pagalba jo šeimai;

12.3. pasirinkimo ir socialinės globos tikslingumo. Socialinė globa organizuojama ir teikiama, remiantis išsamiumi ir visapusišku asmens socialinės globos poreikio vertinimu ir socialinės globos įstaigos galimybių suteikti šias paslaugas vertinimu, pripažįstant asmens teisę rinktis jo pagrįstus lūkesčius ir teisėtus interesus atitinkančią pagalbą. Į asmens nuomonę, jeigu ji neprieštarauja asmens teisėtiems interesams, yra atsižvelgiama užtikrinant, kad nebus pažeistos ir kitų asmenų pasirinkimo galimybės;

12.4. asmens savarankiškumo ugdymo ir socialinės integracijos. Teikiant socialinę globą, asmeniui sudaroma saviraiškos ir įgūdžių ugdymosi galimybė, skatinama pagal galimybes savarankiškai tvarkyti savo buitį, suteikiant žmogaus orumo nežeidžiančią pagalbą, skatinančią

palaikyti ar kompensuoti prarastą savarankiškumą ir ugdyti gebėjimus gyventi visuomenėje, įgyvendinant savo teises ir vykdant pareigas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, šeima ir artimaisiais giminaičiais. Teikiant socialinę globą vaikams, užtikrinama saugi ir sveika vaiko ugdymosi ir vystymosi aplinka, nuo mažens formuojami savarankiško gyvenimo įgūdžiai, pagrįsti glaudžiais tarpusavio santykiais su šeima, artimaisiais giminaičiais;

12.5. nediskriminavimo. Socialinė globa organizuojama ir teikiama pagal įvertintus asmens poreikius, ir tai nepriklauso nuo asmens lyties, negalios, rasės, tautybės, pilietybės, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, seksualinės orientacijos ir kitų aplinkybių, nesusijusių su socialine globa.

III SKYRIUS SOCIALINĖS GLOBOS NORMŲ GRUPĖS

13. Atsižvelgiant į socialinės globos teikimo vietą (socialinės globos įstaiga arba asmens namai), socialinės globos rūšį (ilgalaikė, trumpalaikė, dienos) ir į tai, kuriai socialinės globos paslaugos gavėjų grupei (likę be tėvų globos vaikai, socialinę riziką patiriantys vaikai, vaikai su negalia, nelydimi nepilnamečiai užsieniečiai, suaugę asmenys su negalia, senyvo amžiaus asmenys, socialinę riziką patiriantys nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priklausomi suaugę asmenys) socialinė globa teikiama, skiriamos šios specifinės socialinės globos normų grupės:

13.1. likusių be tėvų globos vaikų, socialinę riziką patiriančių vaikų, vaikų su negalia, nelydimų nepilnamečių užsieniečių ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos, taikomos vaikų globos namams nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namams vaikams su negalia, stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigoms ir šeiminiams namams (Aprašo 1 priedas);

13.2. likusių be tėvų globos vaikų, socialinę riziką patiriančių vaikų, nelydimų nepilnamečių užsieniečių ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos, taikomos šeimynoms (Aprašo 2 priedas);

13.3. senyvo amžiaus asmenų, suaugusių asmenų su negalia ir vaikų su negalia dienos socialinės globos normos, taikomos dienos socialinės globos centrams ir kitoms socialinės globos įstaigoms, teikiančioms dienos (trumpalaikę) socialinę globą senyvo amžiaus asmenų, suaugusių asmenų ir vaikų su negalia socialinės globos įstaigoje arba dienos socialinę globą senyvo amžiaus asmenų, suaugusių asmenų su negalia ir vaikų su negalia jų namuose (Aprašo 3 priedas);

13.4. senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normos taikomos socialinės globos namams, stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigoms, grupinio gyvenimo namams ir bendro gyvenimo namams (Aprašo 4 priedas);

13.5. socialinę riziką patiriančių nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priklausomų suaugusių asmenų trumpalaikės socialinės globos normos, taikomos psichologinės ir socialinės reabilitacijos įstaigoms (Aprašo 5 priedas).

IV SKYRIUS SOCIALINĖS GLOBOS ATITIKTIES SOCIALINĖS GLOBOS NORMOMS VERTINIMAS

14. Socialinės globos įstaigos socialinės globos atitiktį Aprašo atitinkamai socialinės globos normų grupei skirtajame priede nustatytiems reikalavimams vertina Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas) socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamose socialinės globos licencijavimo taisyklėse nustatyta tvarka.

15. Socialinės globos įstaiga Socialinių paslaugų priežiūros departamento darbuotojų atliekamo įstaigos atitikties socialinės globos normoms vertinimo vietoje metu privalo pateikti visus vertinimui atlikti reikiamus socialinės globos įstaigos veiklos dokumentus ir kitą informaciją.

16. Siekdama socialinės globos efektyvumo, socialinės globos įstaiga nuolat pati vertina savo veiklą ir socialinės globos atitiktį socialinės globos normoms (toliau – įsivertinimas).

17. Atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimą ir įsivertinimą, naudojami socialinės globos gavėjų, socialinės globos įstaigos personalo, šeimos dalyvių grupinės ir individualios apklausos, interviu, stebėjimo, anketavimo, socialinės globos įstaigos dokumentų analizės ir kiti metodai.

18. Metodinę pagalbą socialinės globos įstaigoms dėl savo veiklos įsivertinimo ir socialinės globos normų taikymo teikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas.

19. Socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadas ir metodines rekomendacijas Socialinių paslaugų priežiūros departamentas raštu pateikia socialinės globos įstaigai. Socialinės globos įstaiga turi sudaryti galimybes susipažinti su vertinimo ir įsivertinimo išvadomis visiems suinteresuotiesiems asmenims, skelbdama šias išvadas savo interneto puslapyje. Skelbiant šias išvadas turi būti laikomasi Reglamento (ES) 2016/679 ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, reikalavimų.

20. Socialinės globos įstaiga, gavusi iš Socialinių paslaugų priežiūros departamento informaciją apie licencijos galiojimo sustabdymą, ar panaikinimą, ar atsisakymą išduoti licenciją, socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad teisės aktų nustatyta tvarka būtų užtikrintas socialinės globos tęstinumas asmeniui kitoje socialinės globos įstaigoje.

21. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, remdamasis socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis, formuoja bendrą socialinės globos normų taikymo praktiką šalies mastu.

22. Ginčai dėl Socialinių paslaugų priežiūros departamento priimtų sprendimų (neveikimo) nagrinėjami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

23. Asmens duomenys tvarkomi Reglamento (ES) 2016/679 ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių asmens duomenų apsaugą ir tvarkymą, nustatyta tvarka.

24. Duomenų subjektų teisės įgyvendinamos duomenų valdytojo, į kurį kreipiamasi dėl duomenų subjekto teisių įgyvendinimo, nustatyta tvarka, vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679.

25. Dokumentai saugomi Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka.

Socialinės globos normų aprašo
1 priedas

LIKUSIŲ BE TĖVŲ GLOBOS VAIKŲ, SOCIALINĘ RIZIKĄ PATIRIANČIŲ VAIKŲ, VAIKŲ SU NEGALIA, NELYDIMŲ NEPILNAMEČIŲ UŽSIENIEČIŲ ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMAMS VAIKAMS SU NEGALIA, STACIONARINĖMS ILGALAIKĖS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOMS, ŠEIMINIAMS NAMAMS, VAIKŲ GLOBOS NAMAMS NELYDIMIEMS NEPILNAMEČIAMS UŽSIENIEČIAMS

Eil. Nr.	Socialinės globos norma	Socialinės globos normos turinys ir charakteristika
I sritis. Paslaugų paskyrimas, planavimas ir vaiko apgyvendinimas		
1.	Užtikrinamas vaikui teikiamos socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku vaiko poreikių vertinimu	<p>1.1. Socialinės globos namuose vaikams su negalia, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose, šeiminiuose namuose ir vaikų globos namuose nelydimiems nepilnamečiams (toliau visi kartu šiame priede – socialinės globos įstaiga) kaupiamoje informacijoje apie vaiką (toliau – vaiko byla) yra užfiksuotas įvertintas vaiko socialinės globos poreikis (išskyrus be tėvų globos likusį vaiką ir nelydimą nepilnametį užsienietį), sprendimas, jei vaikas į socialinės globos įstaigą siunčiamas savivaldybės administracijos sprendimu, arba vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo prašymas, kai vaikas su negalia apgyvendinamas tėvų prašymu bei kiti su vaiko globos (rūpybos) nustatymu ir socialinės globos teikimu susiję dokumentai pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamus asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašą bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamus vaiko globos organizavimo nuostatus. Jei vaikui su negalia socialinė globa pradėta teikti pagal tėvų, globėjo, rūpintojo prašymą, socialinės globos poreikio vertinimą pagal socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamus asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašą užtikrina socialinės globos įstaiga.</p> <p>1.2. Sulaukusiems pilnametystės asmenims, kuriems buvo teikta vaiko socialinė globa ir kurie mokosi pagal bendrojo lavinimo, formaliojo profesinio mokymo ar specialiuosius ugdymosi poreikius užtikrinančias programas, sudaroma galimybė gyventi ir gauti socialinę globą vaikų socialinės globos įstaigoje ir grįžti į juos savaitgaliais, atostogų metu ir pan., iki jie baigs bendrojo lavinimo, formaliojo profesinio mokymo ar specialiuosius ugdymosi poreikius užtikrinančias programas.</p> <p>1.3. Sulaukusiems pilnametystės asmenims, kuriems buvo teikta vaiko socialinė globa, įvertinus jų gebėjimus gyventi savarankiškai ir nustačius, kad šiems asmenims reikia pagalbos socialiai integruotis bendruomenėje, socialinės globos įstaiga, esant šių asmenų sutikimui, duotam socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka, padeda jiems kreiptis į savivaldybės administraciją, kad pagal įvertintus šių</p>

		<p>asmenų individualius poreikius šie asmenys gautų socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge nustatytą palydėjimo paslaugą jaunuoliams bei jiems būtų organizuojamas socialinio būsto suteikimas ir (ar) kita reikalinga pagalba.</p> <p>1.4. Socialinės globos įstaigoje apgyvendinami vaikai, turintys pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo (šėimos ar vaikų ligų gydytojo) arba gydančio gydytojo išduotą išrašą iš medicininių dokumentų (F027/a ar E027), nuo kurio išdavimo iki vaiko apgyvendinimo globos įstaigoje negali būti praėję daugiau kaip 3 mėnesiai, įrodantį, kad vaikas neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis ir kad jam nediriguožta ūmi psichozė, išskyrus atvejus, kai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 43 straipsniu, socialinės globos įstaigoje laikinai apgyvendinami vaikai, paimti iš jiems nesaugios aplinkos. Šiame papunktyje minimas vaikui išduotas išrašas iš medicininių dokumentų saugomas vaiko byloje. Jei kyla įtarimas, kad socialinės globos įstaigoje laikinai apgyvendinami vaikai serga ūmiomis infekcinėmis ligomis (turi ūmiai infekcijai būdingų požymių), o išrašas iš medicininių dokumentų (F027/a ar E027), kuriame nurodyta, kad vaikas neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis, nepateikiamas, siekiant išvengti infekcinių ligų paplitimo socialinės globos įstaigoje, šie vaikai socialinės globos įstaigoje apgyvendinami atskirai nuo kitų vaikų ir nedelsiant socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka kreipiamasi į jų šeimos gydytojus dėl sveikatos priežiūros paslaugų vaikams parinkimo bei dėl vaikų atskiro apgyvendinimo pabaigos.</p>
2.	<p>Vaikui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP)</p>	<p>2.1. Socialinei globai vaikui teikti socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka yra sudarytas ISGP, kuriame numatyta, kokie tikslai yra siekiami, kokiomis priemonėmis bus siekiama šių tikslų įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros, ugdymo ir kitos), kurios vaikui bus teikiamos ar organizuojamos socialinės globos įstaigoje. ISGP sudaromas ir jame vaiko ir kitų asmenų duomenys (vardas, pavardė, gimimo data) nurodomi vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais.</p> <p>2.2. Sudarant ISGP yra įvertinti visi vaiko sveikatos, laisvalaikio organizavimo, socialinių įgūdžių ugdymo, palaikymo, specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į vaiko gebėjimus, gabumus, silpnąsias savybes, situaciją šeimoje, socialinę riziką, negalią, ypatumus, susijusius su amžiumi, branda, etnine kilme, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe ir kita, taip pat įvertinta: vaiko savarankiškumo, savitarnos, asmeninės higienos įgūdžiai, elgesio, bendravimo, valgymo, miego, namų režimo įpročiai, individualūs poreikiai, interesai, pomėgiai, padidėjusio ar neįprasto jautrumo tam tikriems garsams, lytėjimui, kvapams, drabužiams, maisto sudėčiai, skoniui, skausmui, temperatūrai buvimas, kita svarbi vaiko, jo globėjo, rūpintojo, kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių pateikta informacija.</p> <p>2.3. ISGP detalčiai aprašomos sritys, kuriose jis yra labiau savarankiškas, kur ir kokios konkrečios pagalbos jam reikia. ISGP yra nuolat papildomas, jame atsispindi vaiko raidos, augimo ir vystymosi</p>

	<p>būklė. ISGP numatyta vaiko ateities perspektyva, planuojamos priemonės vaiko savarankiškam gyvenimui užtikrinti, skiepijant paties vaiko atsakomybę. Sudarant ISGP socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais naudojamosi vertinant konkrečių paslaugų, pagalbos poreikį surinkta informacija apie vaiką, jo šeimą informacija iš šeimos ar vaikų gydytojo apie vaiko sveikatos būklę, informacija iš ugdymo įstaigos, kurią vaikas lanko (ar lankė), ir kt. ISGP rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, koks rezultatas pasiektas, kokie numatomi tolesni veiksmai, kad būtų pasiekti užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, trumpas ISGP įgyvendinimo proceso aprašymas ir kita). ISGP yra kiekvieno vaiko byloje.</p> <p>2.4. ISGP rengia socialinę globą teikiantys specialistai dalyvaujant pagal amžių ir brandą gebančiam išreikšti nuomonę vaikui, vaiko pasirinktam socialinės globos įstaigos socialinių paslaugų srities darbuotojui. Į ISGP rengimą pagal poreikį įtraukiami ir kiti specialistai: savivaldybės mero nustatyta tvarka paskirti socialiniai darbuotojai, savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai, atitinkantys Socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus, atvejo vadybininkai ir (ar) socialiniai darbuotojai, kurie teikia socialinę priežiūrą šeimoms (toliau visi kartu – savivaldybės administracijos darbuotojai), ugdymo įstaigos, kurią vaikas lanko (ar lankė), atstovai, esant galimybei – vaiko tėvai, globėjas, rūpintojas ir kiti vaiko gerove suinteresuoti artimieji. Jei vaikui nustatyta laikinoji globa (rūpyba), ISGP derinamas su atvejo vadybininko sudaromu (sudarytu) pagalbos planu. ISGP sudaromas ne vėliau kaip per 1 mėnesį nuo socialinės globos teikimo pradžios. Vaiko byloje užfiksuota ISGP rengimo eiga, šiame procese dalyvavę asmenys (nurodomi jų vardai, pavardės ir atstovaujama įstaiga).</p> <p>2.5. Likusiam be tėvų globos vaikui, kuriam nustatyta laikinoji globa, ISGP numatytos papildomos priemonės, susijusios su socialinės priežiūros teikimu vaiko biologinei šeimai ir vaiko gražinimu į šią šeimą, užfiksuotos socialinės globos įstaigos pastangos bendradarbiauti su vaiko tėvais, globėju, rūpintoju (nurodant asmenų vardus, pavardes ir ryšį su vaiku).</p> <p>2.6. Vaikui su negalia pagal įvertintus poreikius ISGP yra numatytos priemonės, užtikrinančios vaiko specialiųjų poreikių tenkinimą.</p> <p>2.7. Socialinės globos įstaiga glaudžiai bendradarbiauja su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgalioto teritorinio skyriaus (toliau – VTAS) darbuotojais, savivaldybės administracijos darbuotojais, globos centru ir socialiniais partneriais, stiprinant vaiko ir jo biologinės šeimos santykius, rengiant vaiką globai (rūpybai) šeimoje ar įvaikinimui (pvz., dalyvauja sudarant bei įgyvendinant šeimų stiprinimo programas, sudaro bendradarbiavimo su vaiko biologine šeima sutartis).</p> <p>2.8. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga planuodama ir teikdama socialinę globą vaikui bei vykdydama ISGP nuolat bendradarbiauja su VTAS, globos centro atstovais, savivaldybės</p>
--	--

		administracijos darbuotojais, sveikatos priežiūros, pedagoginės-psichologinės tarnybos, švietimo, įdarbinimo ir kitų institucijų specialistais, taip pat su ugdymo įstaigos ar kitos socialinių paslaugų įstaigos, kurios paslaugos vaikui buvo teikiamos prieš tai, specialistais. Tai yra užfiksuota ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose (nurodomi specialistų vardai, pavardės ir atstovaujama įstaiga).
3.	Vaikui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	<p>3.1. Užtikrinta, kad ne rečiau kaip kas pusę metų, o atsiradus naujų aplinkybių, susijusių su vaiko sveikatos būkle, jo branda ar poreikiais, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šių aplinkybių nustatymo dienos socialinės globos įstaigos iniciatyva ISGP būtų peržiūrimas ir tikslinamas.</p> <p>3.2. Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP yra pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų ar nepasiektų rezultatų analizė, įvertintos aplinkybės, dėl kurių rezultatai nebuvo pasiekti, įvertinti vaiko brandos, jo šeimos situacijos, vaiko ir jo biologinės šeimos ryšių, vaiko individualių paslaugų poreikių pokyčiai bei numatytos naujos priemonės, susijusios su naujai atsiradusių poreikių tenkinimu ir aplinkybių, dėl kurių ankstesni planuoti rezultatai nebuvo pasiekti, panaikinimu. Nuo 14 metų amžiaus vaiko ISGP peržiūrose atsispindi vaiko palydėjimo į savarankišką gyvenimą priemonės (pvz., sprendimų priėmimo įgūdžių ugdymas, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymas ir palaikymas (tvarkant pinigų apskaitą, perkant reikalingas prekes, paslaugas ir mokant mokesčius, planuojant ir atliekant namų ruošos darbus ir pan.), motyvacija mokytis, rinktis profesiją, suprasti būsto įsigijimo svarbą, taupymą skatinančios priemonės ir kt.). Vaikas apie tai žino ir kartu dalyvauja planuojant ir aptariant šias priemones. ISGP peržiūroje, be paties vaiko, dalyvauja ir kiti sudarant pirminį planą dalyvavę asmenys (nurodomi asmenų vardai, pavardės ir atstovaujama įstaiga ar ryšys su vaiku).</p> <p>3.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga nuolat palaiko ryšį su vaiko tėvais, globėju, rūpintoju, broliais, seserimis, o esant poreikiui – su kitais vaiko gerove suinteresuotais artimaisiais, pateikia informaciją apie ISGP sudarymo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštaruja vaiko interesams, asmens duomenų apsaugos reikalavimams, ir, bendradarbiaudami su VTAS ir savivaldybės administracijos darbuotojais, kartu numato socialinės pagalbos šeimai priemones. Atsiradus vaiko sveikatos būklės ar kitiems vaiko asmenybės formavimosi pasikeitimams, jei tai neprieštaruja vaiko interesams, su vaiko tėvais, globėju, rūpintoju kuo skubiau susisiekiama. Pokyčiai ir informacija, kad apie juos pranešta vaiko tėvams, globėjui, rūpintojui, yra užfiksuoti ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose (nurodomi vardai, pavardės, ryšys su vaiku).</p>
II sritis. Artimos šeimai namų aplinkos sukūrimas		
4.	Vaikui sukuriama ir užtikrinama jo poreikius atitinkanti sveika, saugi aplinka	4.1. Vaikas gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį sveikatai palankų maitinimą, įvertinus jo individualius poreikius, būtinumą gauti pritaikytą maitinimą ir atsižvelgiant į vaiko pageidavimus. Socialinės globos namai vaikams su negalia, specializuoti slaugos ir socialinės globos namai ir vaikų globos namai nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams maitinimą organizuoja

	<p>pagal sveikatos apsaugos ministro tvirtinamus maitinimo organizavimą socialinės globos įstaigose reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus.</p> <p>4.2. Vaikas individualiai, atsižvelgiant į vaiko poreikius ir nuomonę, amžių, lytį ar neplanuotai atsiradusias aplinkybes, aprūpinamas patalyne, rankšluosčiais, drabužiais, avalyne, reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtiniais daiktais.</p> <p>4.3. Vaikui sudaromos sąlygos išreikšti savo pageidavimus dėl maitinimo, aprangos ir kt. ir dalyvauti įsigyjant drabužius, avalynę, reikiamas higienos priemones ir kitus būtinus daiktus. Vaikui sudaromos sąlygos kartu su darbuotojais vykti į parduotuves ar užsisakyti reikiamas prekes ar maisto produktus internetu, su vaiku tariamasi dėl reikalingų daiktų, rūbų ir kt. pirkimo, vaikas kartu su darbuotojais planuoja, kas jam labiausiai reikalinga įsigyti, ir dalyvauja įsigyjant jam reikalingus daiktus, maisto produktus ir kt.</p> <p>4.4. Vaikui skiepijamos žinios apie sveikatai palankų maitinimąsi, diegiami sveikatai palankaus maisto pasirinkimo įgūdžiai perkant maisto produktus ar užsisakant maistą viešojo maitinimo įstaigose.</p> <p>4.5. Vaikas pagal savo amžių ir brandą mokomas saugaus elgesio įgūdžių ir gauna žinių, padedančių suprasti, koks elgesys ir įpročiai yra nepriimtini, siekiant išvengti neigiamų pasekmių ir apsaugoti nuo galinčių daryti jam žalą ryšių tiek socialinės globos įstaigoje, tiek visuomeninėje aplinkoje. Socialinės globos įstaiga turi rašytines vidaus tvarkos taisykles, kuriose įvardijama, koks vaiko elgesys traktuojamas kaip žalingas ar netinkamas bei kokios specialios priemonės vaiko netinkamo elgesio korekcijai gali būti taikomos. Vaikas, atsižvelgiant į amžių ir brandą, yra supažindintas su šiomis taisyklėmis.</p> <p>4.6. Užtikrinta saugi ir stabili vaiko gyvenamoji aplinka, kuri fiziškai ir emociškai yra artima šeimos aplinkai: mokoma, ugdoma ir skatinama pasireikšti vaiko gebėjimams palaikyti nuoseklius, emociškai stabilius ryšius su šeima, kitais emociniais ryšiais susijusiais asmenimis, formuojami ilgalaikiai vaiko, jo draugų, teikiant socialinę globą dalyvaujančių asmenų santykiai, pagrįsti pagarba, meile ir tarpusavio supratimu.</p> <p>4.7. Užtikrinta vaiko apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, įžeidinėjimų dėl rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, asmeninių savybių, gebėjimų ir kita. Siekiant užtikrinti vaiko geriausių poreikių patenkinimą ir atliepimą, esant poreikiui, vaikui suteikiama visokeriopa specialistų pagalba (psichologo, psichoterapeutų konsultacijos ir pan.). Socialinės globos įstaigoje įvykę neigiamo pobūdžio įvykiai, susiję su nelaimingais atsitikimais ar vaiko teisių pažeidimais ir pan., yra registruojami Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui registravimo žurnale, kuriame nurodomas vaiko vardas ir pavardė, specialisto, pildančio žurnalą pareigos, vardas, pavardė, aprašomas įvykis, galimos įvykio sukėlimo priežastys, priežasčių ir įvykio sprendimo būdai,</p>
--	---

		<p>priemonės, kurių buvo imtasi, pasekmės ir pan. Neigiamo pobūdžio įvykis analizuojamas komandoje, aptariamas su vaikais, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje. Neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui registravimo žurnale yra žymos dėl informacijos apie įvykusius incidentus socialinės globos įstaigoje pateikimo VTAS (nurodant dokumento pavadinimą, datą ir registracijos numerį). Darbuotojai žino apie įvykusio neigiamo pobūdžio įvykio pasekmes vaikui ir taiko prevencines priemones, kad būtų išvengta panašių įvykių ateityje.</p> <p>4.8. Socialinės globos namuose vaikams su negalia, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose vaikams su negalia ir specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose gyvenamoji aplinka kuriama pagal šeimai artimos aplinkos modelį – grupių principu.</p> <p>4.9. Socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose vaikams su negalia vienoje grupėje gyvena ne daugiau kaip 8 vaikai. Specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose vienoje grupėje gyvena ne daugiau kaip 10 vaikų. Apgyvendinant vaikus grupėse, atsižvelgiama į jų negalią ir asmenines savybes (gebėjimus, amžių, lytį, psichikos ir fizinės savybes, emocinius ir (ar) socialinius ryšius ir kt.).</p> <p>4.10. Šeiminiuose namuose, kuriuose gyvena ne daugiau kaip 8 vaikai, gyvenamoji aplinka kuriama pagal šeimai artimos aplinkos modelį.</p> <p>4.11. Vaikų globos namuose nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams aplinka gali būti kuriama ne pagal šeimai artimos aplinkos modelį – grupių principu, tačiau gyvenamoji aplinka turi atitikti sveikatos apsaugos ministro tvirtinamų higienos normų vaikų globos namams reikalavimus.</p>
5.	Vaikui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu vaiko ir socialinės globos įstaigos darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile	<p>5.1. Vaikui sukurta stabili teigiama emocinė aplinka, kurioje jis jaučiasi pripažintas, mylimas, reikalingas, svarbus ir saugus, ir tai nepriklauso nuo jo emocinės, sveikatos būklės ar vystymosi sutrikimų.</p> <p>5.2. Socialinės globos įstaigoje gyvenantis vaikas turi pasirinktą socialinės globos įstaigos socialinių paslaugų srities darbuotoją, kuriam patiki problemas, yra išklausomas, juo pasitiki ir jaučia jam prieraišumą.</p> <p>5.3. Palaikoma vaiko iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas kartu su socialinės globos įstaigos darbuotojais, savivaldybės administracijos darbuotojais, esant poreikiui – ir kitais specialistais, nuolat užtikrinamas vaiko žinojimas, kad jis bus suprastas ir neatstumtas. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai turi žinių, kaip identifikuoti vaiko netinkamo elgesio motyvus bei priežastis, ir atsižvelgiant į vaiko sveikatos būklę, vystymąsi, gebėjimus ir situacijos suvokimą kartu su vaiku aptaria tinkamiausius elgesio korekcijos būdus.</p>
6.	Vaikui užtikrinama visavertės asmenybės vystymąsi motyvuojanti ir	6.1. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, sudarytos galimybės laisvai reikšti savo nuomonę, pažiūras ar pageidavimus, sprendžiant klausimus, susijusius su jo, kaip visavertės asmenybės,

	<p>stimuliuojanti, vaiko interesų raišką bei vaiko tinkamą auklėjimą skatinanti aplinka</p>	<p>vystymusi. Vaikas dalyvauja su jo poreikių užtikrinimu susijusiuose procesuose (įsigyjant prekes, būtinausius daiktus, planuojant vizitus pas gydytojus ir pan.).</p> <p>6.2. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių ir brandą, padedama suvokti saviraiškos, atstovavimo ir dalyvavimo principus, atsižvelgiant į jo individualius poreikius ir interesus. Vaikas pagal savo amžių ir brandą dalyvauja priimant sprendimus dėl socialinės globos įstaigos veiklos, dalyvauja visuomeninėje veikloje, bendruomenės gyvenime. Socialinės globos įstaigos personalas, atsižvelgdamas į vaiko amžių ir brandą, skatina vaiką dalyvauti, savanoriauti nevyriausybių organizacijų veikloje, patiki vaikui įvairias užduotis (darbus), už kurias jis yra atsakingas. Atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą, yra ugdoma vaiko atsakomybė.</p> <p>6.3. Vaikas turi teisę praktikuoti religiją pagal savo, tėvų, globėjo, rūpintojo įsitikinimus, jei tai neprieštarauja vaiko interesams. Socialinės globos įstaiga sudaro tam sąlygas ir skiria dėmesį vaikų sielovadai, su tuo susijusios priemonės numatytos vaiko ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>6.4. Atsižvelgiant į individualius vaiko sugebėjimus, elgesio ypatumus, emocinę būklę, sudaryta vaiko, kaip visavertės asmenybės, vystymuisi palanki, padrašinanti aplinka. Darbuotojams, atsakingiems už vaiko ugdymą, sudarytos galimybės įgyti naujų ir gilinti turimas žinias vaiko asmenybės vystymosi bei jo interesų raiškos klausimais. Darbuotojai šias žinias taiko praktikoje.</p> <p>6.5. Vaikui užtikrinta pareigas ir atsakomybę formuojanti aplinka, kurioje lavinami jo gebėjimai, stiprinama motyvacija pačiam spręsti savo problemas. Tam užtikrinti socialinės globos įstaigoje taikomos vaiko teisių nepažeidžiančios drausminančios specialios priemonės vaiko netinkamo elgesio korekcijai (pvz., įvairūs draudimai tam tikrą laiką užsiimti mėgstama veikla), kitos atsakomybę skatinančios priemonės, kurios numatytos socialinės globos įstaigos rašytinėse vidaus tvarkos taisyklėse socialinės globos įstaigoje gyvenantiems vaikams. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai gerbia vaiko teises ir turi žinių, kaip užtikrinti geriausią vaiko interesą.</p> <p>6.6. Vaikui, atsižvelgiant į jo amžių, brandą, gebėjimą ir motyvaciją ar specifinius poreikius (dėl terapijos) sudarytos galimybės socialinės globos įstaigoje auginti naminių gyvūnėlių (pvz., katę, šunį, žuvytes akvariumuose) ir juo rūpintis.</p>
III sritis. Vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas, vaiko įgalinimas		
7.	<p>Vaiko fizinę ir psichinę sveikatą užtikrina tinkamai ir laiku organizuojamos sveikatos priežiūros paslaugos</p>	<p>7.1. Vaikas yra įregistruotas pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. Tais atvejais, kai be tėvų globos likęs vaikas ar vaikas su negalia į socialinės globos įstaigą atvyksta iš kitos savivaldybės, siekiant užtikrinti tinkamą sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą, už likusio be tėvų globos vaiko registraciją pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje yra atsakinga socialinės globos įstaiga, už vaiko su negalia registraciją – vaiko tėvai, globėjas, rūpintojas. Pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaiga pasirinkta arčiausiai socialinės globos įstaigos (vaiko gyvenamosios) vietos arba yra</p>

		<p>patogiausiai pasiekama.</p> <p>7.2. Ne rečiau kaip kartą per metus teisės aktų nustatyta tvarka profilaktiškai tikrinama vaiko sveikata ir tai yra užfiksuota ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose nurodant patikrinimo datą, sveikatos būklę, sutrikimus, vartotinus vaistus ir kitą gydytojų pateiktą informaciją apie vaiko sveikatą.</p> <p>7.3. Vaikas paskiepytas laiku pagal Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepimų kalendorių ir tai yra užfiksuota ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>7.4. Vaikui užtikrintas sveikatos priežiūros paslaugų, tarp jų ir psichikos sveikatos paslaugų, prieinamumas sveikatos priežiūros įstaigose. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose nurodant įstaigos pavadinimą, paslaugų pobūdį, suteikimo datą.</p> <p>7.5. Vaikui garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas ir nuolatinis jo sveikatos būklės stebėjimas. Sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo funkcijos yra priskirtos konkrečiam darbuotojui (darbuotojams). Tai nustatyta pareigybių aprašymuose, darbuotojai apie tai yra informuoti.</p> <p>7.6. Socialinės globos įstaigos darbuotojai turi žinių higienos ir pirmosios pagalbos teikimo klausimais. Šios žinios patvirtintos atitinkamais pažymėjimais ir yra periodiškai atnaujinamos.</p> <p>7.7. Vaikas pagal poreikį yra aprūpintas būtinomis techninės pagalbos priemonėmis, protezinės ir ortopedinės technikos priemonėmis (dantų sukandimo korekcijos, pablogėjusios regos, klausos koregavimo ir kita).</p> <p>7.8. Vaikų globos namuose nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams (kai juose socialinę globą gauna 25 ar daugiau vaikų), stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose slaugos paslaugos privalo būti teikiamos pačiose įstaigose.</p> <p>7.9. Slaugomam vaikui užtikrinta kokybiška nuolatinė priežiūra ir globa. Socialinės globos įstaigos yra apsirūpinę ar planuoja apsirūpinti techninės pagalbos priemonėmis, padedančiomis darbuotojams saugiai ir kokybiškai atlikti kasdienes funkcijas (priemonės vaikui pakelti, perkelti, maudyti, transportuoti (šios įstaigos viduje), maitinti ir kt.).</p> <p>7.10. Slaugomas vaikas yra aprūpintas reikalingomis slaugos priemonėmis (sauskelnės, paklodės, čiužiniai pragulų profilaktikai, čiužiniai nuo pragulų ir kt.) ir teisės aktų nustatyta tvarka aprūpinamas reikalingomis vaikui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis (pritaikytos lovos, vežimėliai ir kt.).</p>
8.	Vaikui sukuriama palanki ugdymosi aplinka	<p>8.1. Socialinės globos įstaiga pagal įvertintus vaiko poreikius ir atsižvelgdama į jo amžių, galimybes ir sveikatos būklę organizuoja vaiko ugdymą atitinkamose ugdymo įstaigose.</p> <p>8.2. Socialinės globos įstaiga, esant būtinybei, tarpininkauja tarp vaiko ir ugdymo įstaigos, kad būtų užtikrintas reikiamas ugdymo procesas, ir bendradarbiauja su šia įstaiga, siekdama ugdymo tikslų.</p> <p>8.3. Vaikui garantuotos sąlygos ugdytis, atsižvelgiant į jo norus, gebėjimus, poreikius, gabumus ir</p>

		<p>talentus, sudarytos galimybės žaisti, sportuoti ir bendrauti su kitais vaikais bei tenkinti kitus saviraiškos poreikius. Vaikas turi ir naudojasi žaislais, sportiniu inventoriumi, lavinamosiomis priemonėmis, atitinkančiomis jo amžių ir brandą ir pagamintomis iš nekenksmingų vaiko sveikatai medžiagų.</p> <p>8.4. Užtikrinta, kad vaiko gebėjimai ir gabumai yra pastebimi ir sudarytos sąlygos šiems gebėjimams bei gabumams realizuoti vaikui lankant būrelius, sporto, muzikos ir kitas vaikų neformaliojo ugdymo įstaigas.</p> <p>8.5. Socialinės globos įstaigoje dėmesys kreipiamas į vaiko galimybių ir gebėjimų mokytis bei ugdytis įvertinimą, su vaiko gebėjimų ugdymu susijusios priemonės numatytos ISGP. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai pažįsta vaikų pedagogus ir nuolat palaiko su jais ryšį, socialinės globos įstaigos darbuotojai lankosi tėvų susirinkimuose, gali apibūdinti, kaip vaikui sekasi mokytis, kokios problemos jam kyla ugdymo įstaigoje dėl jo mokymosi žinių ir gebėjimų, elgesio, santykių su kitais vaikais, pedagogais ir pan.</p> <p>8.6. Vaikui sudarytos sąlygos skaityti knygas, saugiai naudotis informacinėmis technologijomis ir kitomis jo ugdymuisi reikalingomis priemonėmis, atitinkančiomis vaiko brandą, įgūdžius ir interesus. Esant poreikiui, vaikui taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita).</p> <p>8.7. Vaikui ugdomas supratimas apie pareigą mokytis ir jis yra skatinamas tai daryti. Užtikrinta, kad, esant būtinybei, vaikui bus suteikiama pagalba ruošiant pamokas ar rengiantis egzaminams.</p> <p>8.8. Vaikui siūlomos ir taikomos ugdymo (-osi), socializacijos ir užimtumo programos, atitinkančios jo amžių, brandą, ugdymosi poreikius bei interesus. Darbuotojai ir vaikas pagal savo amžių ir brandą gali apibūdinti dalyvavimo programoje poveikį.</p>
9.	Siekama vaiką įgalinti ir jam padedama įgyti socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių	<p>9.1. Ugdoma vaiko savikontrolė, emocijų, jausmų ir elgesio raiška, formuojamas pareigų ir atsakomybės supratimas, skiepijama atsakomybė už savo veiksmus. Darbuotojai gali įvardyti taikomus metodus ir priemones, jų poveikį, rezultatus.</p> <p>9.2. Skatinami pozityvūs vaiko santykiai su kitais vaikais, socialinės globos įstaigos darbuotojais, tėvais, globėju, rūpintoju, sukuriant jaukią ir malonią, stresinių situacijų nesukeliančią aplinką.</p> <p>9.3. Ugdomas pozityvus vaiko individualumo, savęs suvokimo jausmas. Vaikas pagal savo amžių ir brandą turi žinių šeimos planavimo, lytinio gyvenimo, tėvystės (motinystės) įgūdžių klausimais.</p> <p>9.4. Vaikas pagal savo amžių ir brandą turi žinių profesinio orientavimo klausimais.</p> <p>9.5. Ugdomi visuomenei priimtino elgesio ir savarankiškumo įgūdžiai, kurie vaikui reikalingi, kai jis yra už socialinės globos įstaigos ribų.</p> <p>9.6. Vaikui sudarytos sąlygos įgyti kiek įmanoma daugiau darbo, namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kitų kasdieniame gyvenime būtinų įgūdžių, padėsiančių užtikrinti jo savarankiškumą</p>

	<p>ateityje. Socialinės globos įstaigoje vaikas motyvuojamas būti savarankiškas, ugdant jo savitvarkos gebėjimus (maisto gaminimosi įgūdžius, gyvenamųjų patalpų ir aplinkos tvarkymosi, drabužių skalbimo, lyginimo, taisymo, mokymosi naudotis buitine technika, higienos priemonių, maisto produktų įsigijimo, naudojimosi visuomeniniu transportu bei transporto bilietų įsigijimo įgūdžius, naudojimosi banko paslaugomis, ypač elektroniniu banku, elektroniniais valdžios vartais, informacinėmis technologijomis, susijusiomis su išsilavinimo ir / ar profesijos, kompetencijų įgijimu, sumokėjimu už paslaugas, išmokų ir mokesčių mokėjimu ir deklaravimu, asmens duomenų naudojimu ir kt.). Šiose veiklose vaikas pagal amžių ir brandą dalyvauja tiesiogiai padedant darbuotojams. Vaikas pagal amžių ir brandą sugeba apibūdinti savo pareigas ir atsakomybę įvairiose kasdienio gyvenimo srityse.</p> <p>9.7. Šeiminiai namai, suderinę su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, gali nustatyti išlaidų, skiriamų šeiminiuose namuose gyvenančių vaikų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz.: maistui, higienos reikmėms, drabužiams, neformaliajam švietimui, kultūriniais renginiais, ekskursijoms, stovykloms ir pan.), dydį. Tam tikslui numatytos lėšos perduamos į atskirą šeiminių namų sąskaitą. Šeiminiai namai patvirtina šių išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką, ją suderina su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir paskiria už tinkamą išlaidų panaudojimą atsakingą darbuotoją.</p> <p>9.8. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai turi žinių apie vaiko estetinį lavinimą ir užtikrina vaiko estetinį lavinimą, moko etiketo. Vaikas pagal savo amžių, lytį ir brandą turi žinių šiais klausimais.</p> <p>9.9. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai įgyja naujų ir nuolat gilina turimas vaiko savikontrolės, valios, jausmų ugdymo, pozityvių santykių svarbos, etikos bei estetikos normų atskirais vaiko amžiaus tarpsniais žinias bei įgūdžius.</p> <p>9.10. Vaikų apranga, elgesys atitinkamose situacijose, jų gyvenamojoje erdvėje sukurta aplinka atspindi etiketo žinojimą ir estetinių vertybių supratimą.</p> <p>9.11. Vaikui pagal jo amžių, brandą, sveikatos būklę bei specialiuosius poreikius užtikrintas asmens higienos įgūdžių ir savitvarkos gebėjimų lavinimas.</p> <p>9.12. Vaikas su negalia yra aprūpintas priemonėmis, padedančiomis lavinti ir palaikyti vaiko dėl sveikatos būklės prarastus ar neįgytus socialinius įgūdžius.</p> <p>9.13. Socialinės globos įstaiga, siekdama padėti vaikui rengtis savarankiškam gyvenimui ir integruotis į visuomenę, kiekvieną mėnesį užtikrina kišenpinigių smulkioms išlaidoms skyrimą ir, esant galimybėms, teikia kitą finansinę bei materialinę paramą. Kišenpinigiai skiriami vaikams ne vėliau nei vaikai praddami ugdyti pagal pradinio ugdymo programą. To paties amžiaus vaikams (išskyrus vaikams su negalia) socialinės globos įstaigoje nustatomas vienodas kišenpinigių dydis. Vaikams</p>
--	--

		<p>mokamų kišenpinigių dydis yra ne mažesnis kaip 0,4 BSI per mėnesį (rekomenduotina kišenpinigių dydį diferencijuoti pagal vaikų amžių ir brandą, vaikui nuo 14 metų amžiaus skiriant ne mažesnius kaip 1 bazinės socialinės išmokos dydžio kišenpinigius per mėnesį, o nuo 16 metų amžiaus – ne mažesnius kaip 2 bazinių socialinių išmokų dydžio kišenpinigius per mėnesį) (išskyrus vaikams su negalia). Vaikams su negalia kišenpinigiai mokami atsižvelgiant į jų savarankiškumo lygį, gebėjimą išreikšti savo nuomonę, priimti sprendimus. Vaikas pagal savo amžių ir brandą bei darbuotojai, atsakingi už vaiko ugdymąsi, žino ir gali apibūdinti vaiko kišenpinigių mokėjimo tvarką ir šių kišenpinigių tikslą. Vaikas turi galimybę tartis su šiais darbuotojais, o darbuotojai – pareigą, ugdant vaiko gebėjimus, patarti vaikui, kaip tinkamai naudoti kišenpinigius savo asmeninems reikmėms, aptarti su vaiku, kur jis išleidžia kišenpinigius, tačiau negali reikalauti iš vaiko atsiskaityti už gautus kišenpinigius pateikiant pirkinių apmokėjimo kvitus. Kišenpinigiai gali būti naudojami vaiko tyčia padarytai materialinei žalai atlyginti ar už vaiko padarytus administracinius nusižengimus gautoms administracinėms nuobaudoms apmokėti, bet ne daugiau nei 50 proc. per mėnesį gaunamų kišenpinigių sumos. Kišenpinigių naudojimo vaiko tyčia padarytai materialinei žalai atlyginti ar už vaiko padarytus administracinius nusižengimus gautoms administracinėms nuobaudoms apmokėti tvarka nustatoma socialinės globos įstaigos vadovo ar jo įgalioto asmens tvirtinamame kišenpinigių vaikams mokėjimo tvarkos apraše.</p>
10.	<p>Užtikrinamas vaiko socialinių ryšių su tėvais (globėju, rūpintoju), esant poreikiui, šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, bendruomenės nariais ar institucijomis palaikymas ir stiprinimas</p>	<p>10.1. Vaikui padedama suvokti priklausomybės šeimai reikšmę, plėtoti ir stiprinti stabilius tarpasmeninius vaiko ir biologinės šeimos ryšius, vaiko ryšius su artimaisiais giminaičiais, pagrįstus pagarba ir meile. Socialinės globos įstaigoje broliai ir seserys neišskiriami, palaikomas ir skatinamas jų tarpusavio bendravimas ir tarpusavio ryšių stiprinimas, jei tai nežeidžia vaikų interesų.</p> <p>10.2. Vaikas pagal savo amžių ir brandą sugeba apibūdinti socialinius ryšius su tėvais, globėjais, rūpintojais ar artimaisiais giminaičiais bei išsako nuomonę ar bendrauja su jais.</p> <p>10.3. Vaikui užtikrinta, kad jis gali laikinai savo noru išvykti svečiuotis pas tėvus, iš kurių įstatymo nustatyta tvarka vaikas nepaimtas, kuriems netaikytas tėvų valdžios apribojimas, globėją, rūpintoją, iš kurių vaikas įstatymo nustatyta tvarka nepaimtas, švenčių dienomis, savaitgaliais ir ilgesniam laikotarpiui – iki 45 kalendorinių dienų per metus (dėl svarbių priežasčių vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo prašymu, pateiktu socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka, gali būti nustatytas ir ilgesnis laikotarpis).</p> <p>10.4. Išvykstant (išskyrus vaiko su negalia išvykimą) pas tėvus, globėjus, rūpintojus vaikui maistui ar kitiems poreikiams gali būti skiriami pinigai pagal socialinės globos įstaigos patvirtintą tvarką. Vaiko išvykimo atvejai yra užfiksuoti ISGP ar kituose vaiko byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant vaiko vardą, pavardę, išvykimo datą, asmens, pas ką išvyko, vardą pavardę, ryšį su vaiku.</p> <p>10.5. Vaikui yra išlaikoma galimybė grįžti į socialinės globos įstaigą tomis pačiomis sąlygomis, kaip</p>

		<p>ir buvo apgyvendintas, remiantis socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka.</p> <p>10.6. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai supranta šeimos reikšmę, nepriklausomai nuo vaiko tėvų globėjo, rūpintojo ar artimųjų giminaičių socialinės padėties, kalba apie juos pagarbiai, neturėdami jų atžvilgiu neigiamų nuostatų.</p> <p>10.7. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai turi žinių, kaip ugdyti vaiko bendravimo įgūdžius, ir nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją, įgyja naujų, darbe reikalingų žinių, taip pat rekomenduojama bent kartą per mėnesį dalyvauti supervizijoje, tai yra užfiksuota įstaigos veiklos planuose bei ataskaitose.</p> <p>10.9. Vaikui sudarytos sąlygos bendrauti, pasikviesti draugus, jam padedama išmokti užmegzti kontaktus su bendraamžiais bei suaugusiais asmenimis, ugdomas vaiko socialinių ryšių svarbos žmogaus gyvenime supratimas. Su giminystės ryšių neturinčiais suaugusiais asmenimis iš išorės vaikas gali bendrauti socialinės globos įstaigos socialiniams darbuotojams (socialiniams pedagogams) žinant ar jiems patiems tiesiogiai dalyvaujant. Vaikas pagal savo amžių ir brandą gali apibūdinti tarpasmeninius savo ir kitų asmenų ryšius.</p> <p>10.10. Vaikui, gebančiam išreikšti savo nuomonę, sudarytos galimybės asmeniškai bendrauti su VTAS atstovais, savivaldybės administracijos darbuotojais, globos centro atstovais ir kitais specialistais, sprendžiant jo gyvenimo atskirai nuo tėvų ar grąžinimo į šeimą problemas. Vaikas pagal savo amžių ir brandą gali apibūdinti tokį bendravimą ir jo rezultatus.</p> <p>10.11. Likęs be tėvų globos vaikas visam laikui gali išvykti pas tėvus globėjus, rūpintojus, kai teisės aktų nustatyta tvarka yra grąžinamas į šeimą. Socialinės globos įstaiga, kaip vaiko globėjas, rūpintojas, dalyvauja atvejo vadybos posėdyje priimant sprendimą dėl vaiko grąžinimo vaiko tėvams bei kaip buvęs vaiko globėjas, rūpintojas dalyvauja grąžinant vaiką tėvams. Vaiko išvykimas iš socialinės globos įstaigos visam laikui yra įformintas socialinės globos įstaigos administracijos įsakymais.</p> <p>10.12. Vaiko, kuris buvo įstatymo nustatyta tvarka paimtas iš tėvų, globėjo, rūpintojo bendravimas su tėvais, buvusiais globėjais, rūpintojais gali būti užtikrintas sudarant bendravimo sutarimą, įvertinus vaiko nuomonę bei norus, ir jei toks bendravimas neprieštarauja geriausiems vaiko interesams.</p>
IV sritis. Vaiko palydėjimas į savarankišką gyvenimą		
11.	Socialinės globos įstaiga yra atsakinga už tai, kad vaikas būtų tinkamai pasirengęs savarankiškam gyvenimui bendruomenėje.	<p>11.1. Socialinės globos įstaiga yra atsakinga planuoti ir įgyvendinti vaiko palydėjimo į savarankišką gyvenimą ar gyvenimo bendruomenėje priemones ir jas aprašyti ISGP.</p> <p>11.2. Likęs be tėvų globos vaikas, esant galimybei, ir vaikas su negalia, ne vėliau kaip prieš 4 metus, iki jam sueis 18 metų, padedamas socialinio darbuotojo ir kitų specialistų, tampa pagrindiniu ISGP, kuriame akcentuojami jo pasirengimo savarankiškam gyvenimui etapai, sudarytoju. Planuojamos priemonės vaikui neprimitamos, bet suderinamos su vaiko nuomone ir pageidavimais, vaikas aktyviai</p>

		<p>skatinamas pats priimti sprendimus ir konsultuojamas. ISGP planuojamos praktinių gyvenimo įgūdžių formavimo, įgūdžių ir supratimo apie profesijos ar amato pagal vaiko pomėgius įsigijimo būtinumo, motyvacijos dirbti vasaros ar moksleivių atostogų metu, uždirbtų pinigų ar kišenpinigių taupymo, susipažinimo su viešosiomis paslaugomis (valstybės garantuojama pagalba, būsto nuoma ar pirkimu, sveikatos priežiūros paslaugomis, bankų paslaugomis, mokesčiais ir pan.) priemonės.</p> <p>11.3 Socialinės globos įstaiga įvertina vaiko su negalia, sukakusio pilnametystės amžių, poreikius ir ieško galimybių jį apgyvendinti bendruomenėje. Nesant galimybės vaiką su negalia, sukakusį pilnametystės amžių, apgyvendinti bendruomenėje, socialinės globos įstaiga inicijuoja socialinės globos tęstinumą socialinės globos įstaigoje suaugusiems asmenims su negalia.</p> <p>11.4. Vaiko su negalia, sukakusio pilnametystės amžių, prašymas, kuriame nurodytas vaiko vardas, pavardė, prašymas išvykti iš socialinės globos įstaigos gyventi savarankiškai, adresas, kuriuo vaikas ketina gyventi išvykęs socialinės globos įstaigos, yra jo byloje. Siekiant užtikrinti pagalbos vaikui su negalia, sukakusiam pilnametystės amžių, tęstinumą, socialinės globos įstaiga, likus 3 mėnesiams iki vaiko su negalia, sukakusio pilnametystės amžių, išvykimo iš jos, kreipiasi į savivaldybės administraciją socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos apraše nustatyta tvarka su prašymu inicijuoti vaiko su negalia, sukakusio pilnametystės amžių, socialinių paslaugų poreikio vertinimą. Socialinės globos įstaiga aktyviai dalyvauja atliekant socialinių paslaugų poreikio vertinimą.</p>
12.	Socialinės globos įstaiga užtikrina pagalbą ir pasibaigus likusio be tėvų globos vaiko ir vaiko su negalia globai (rūpybai)	<p>12.1. Socialinės globos įstaiga tarpininkauja tarp likusio be tėvų globos vaiko ir vaiko su negalia, besirengiančio palikti socialinės globos įstaigą, ir atitinkamų institucijų, kad būtų suteikta teisės aktų nustatyta finansinė parama, užmegzti kontaktai su socialine aplinka, padėsiantys vaikui užtikrinti reikiamas socialinės integracijos priemones, ir pan.</p> <p>12.2. Socialinės globos įstaiga rūpinasi sulaukusio pilnametystės asmens, kuriam buvo teikta socialinė globa šioje socialinės globos įstaigoje, ir išvykstančio iš socialinės globos įstaigos gyventi savarankiškai, kokybiško savarankiško gyvenimo užtikrinimu. Socialinės globos įstaiga, įvertinusi šio asmens gebėjimus gyventi savarankiškai ir nustačiusi, kad jam reikia pagalbos socialiai integruotis bendruomenėje ir jei šis asmuo neprieštarauja ar kreipiasi pats, padeda jam kreiptis į savivaldybės administraciją, kad šiam pradėjus gyventi savarankiškai būtų teikiama palydėjimo paslauga jaunuoliams.</p> <p>12.3. Socialinės globos įstaiga, įvertinusi vaiko su negalia gebėjimus gyventi savarankiškai ir nustačiusi, kad vaikui su negalia reikia pagalbos socialiai integruotis bendruomenėje ir jei vaikas socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka išreiškia sutikimą ar norą gauti šią pagalbą, užtikrina, kad šis vaikas pagal jo individualius poreikius gautų socialines paslaugas, nustatytas socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge.</p>

V sritis. Aplinka ir būstas	
13.	<p>Vaikui garantuojama saugi bei jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta ir aplinka</p> <p>13.1. Šeiminių namų steigimo reikalavimai:</p> <p>13.1.1. steigiami atskirose gyvenamosiose patalpose (atskiruose nekilnojamojo turto objektuose);</p> <p>13.1.2. steigiami bendruomenės gyvenamojoje vietovėje, kurioje didžioji dalis gyventojų nėra susiję su socialinių paslaugų teikimu ir kurioje nėra gyventojų ar socialinių paslaugų gavėjų sankaupos pagal vieną požymį (likę be tėvų globos vaikai, asmenys su negalia ir pan.).</p> <p>13.2. Socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje vaikams su negalia vaikų skaičius yra ne didesnis negu 30. Nuo 2030 metų vaikams su negalia ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa negali būti teikiama socialinės globos namuose vaikams su negalia ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje vaikams su negalia, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus. Šiame papunktyje nurodytos įstaigos, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi patvirtinti su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija suderintus priemonių, kurias įgyvendinus bus įvykdytas reikalavimas nuo 2030 metų nebeteikti vaikams su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos šiame papunktyje minėtose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, planus. Šiame papunktyje minimose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, negali būti steigiamos papildomos vietos ilgalaikiai (trumpalaikiai) socialinei globai vaikams su negalia teikti.</p> <p>13.3. Ilgalaikiai (trumpalaikiai) socialinei globai likusiems be tėvų globos vaikams, socialinę riziką patiriantiems vaikams ir vaikams su negalia, išskyrus vaikų su negalia, kuriems nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos pirmo ir antro lygio poreikis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – specialusis nuolatinės slaugos poreikis), teikti naujai steigiami tik šeiminiai namai, kuriuose gyvena ne daugiau kaip 8 vaikai.</p> <p>13.4. Vaikų su negalia, kuriems nustatytas individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos pirmo ir antro lygio poreikis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – specialusis nuolatinės slaugos poreikis), ilgalaikiai (trumpalaikiai) socialinei globai naujai steigiami šeiminiai namai ir specializuoti slaugos ir socialinės globos namai.</p> <p>13.5. Vaikas saugiai naudojasi poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis vaikų globos namų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionarinių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorijoje arba šalia jų. Vaikų globos namų nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionarinių ilgalaikės priežiūros įstaigų teritorijoje yra pakankamai erdvės vaiko amžių ir brandą atitinkantiems laisvalaikio užsiėmimams. Šeiminiuose namuose gyvenantys vaikai naudojasi saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, žaidimų, sporto aikštelėmis ir pan.</p>

		<p>13.6. Šeiminiai namai bendradarbiauja su bendruomenėje esančiomis įstaigomis (poliklinikomis, šeimos klinikomis, seniūnijomis, bendruomenės dienos centrais, ugdymo centrais ir kt.) ir sudaro vaikams galimybes naudotis šių įstaigų teikiamomis paslaugomis.</p> <p>13.7. Socialinės globos įstaiga, teikianti socialinę globą vaikams, užtikrina, kad tame pačiame pastate nebūtų teikiamos paslaugos socialinę riziką patiriantiems asmenims.</p> <p>13.8. Specialiųjų poreikių turinčiam vaikui prireikus užtikrinamos specialaus transporto paslaugos.</p> <p>13.9. Šeiminiams namams priklausanti teritorija ir patalpos pritaikytos vaiko individualiems poreikiams.</p>
14.	<p>Vaikas naudojasi patogiomis, jaukiomis ir privatumą garantuojančiomis patalpomis</p>	<p>14.1. Vaikui garantuotas socialinės globos įstaigos patalpų išplanavimas ir įrengimas, užtikrinantis sąlygas vaikui gyventi, ugdytis, leisti laisvalaikį ir tenkinti kitus vaiko poreikius. Šių socialinės globos įstaigų patalpos pritaikytos individualiai vaiko veiklai, grupinei veiklai, miegui, rekreacijai ir kt. Patalpos aprūpintos visais reikalingais baldais ir inventoriu. Vaiko gyvenamosios patalpos yra artimos šeimos namų aplinkai.</p> <p>14.2. Vaikų globos namai nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namai vaikams su negalia bei stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigos turi Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka išduotą leidimą-higienos pasą.</p> <p>14.3. Vaikas aprūpintas reikalingais tinkamos ir saugios fizinės būklės baldais ir inventoriu (lova, stalas, kėdė, spinta, spintelė asmeniniams daiktams), jei jie galimi dėl asmens negalios specifikos, atsižvelgiant į jo amžių ir poreikius. Vaiko gyvenamosiose patalpose baldų konstrukcija ir formos yra nekeliančios pavojaus vaiko sveikatai bei saugumui. Baldai pagaminti iš saugių, vaiko sveikatai nekenksmingų medžiagų. Įrengiant kambarį, apstatant baldus ir kt. pagal galimybes atsižvelgiama į vaiko pageidavimus.</p> <p>14.4. Vaikas apgyvendintas kambaryje, atsižvelgiant į jo poreikius, interesus ir jų suderinamumą su kitų vaikų interesais. Viename kambaryje gyvena ne daugiau kaip 2 vaikai, o kai slaugomi vaikai su negalia, kuriems nustatytas pirmo lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – pirmojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis) ir jie dėl sveikatos būklės negali patys judėti patalpose, – ne daugiau kaip 4.</p> <p>14.5. Specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose viename kambaryje gyvena ne daugiau kaip 2 vaikai, vaikai, kuriems būdingi nuolat pasikartojantys agresijos proveržiai, nukreipti į save ar kitus asmenis, kambaryje gyvena po vieną.</p> <p>14.6. Vaikas naudojasi privatumą užtikrinančiomis patalpomis, sudarančiomis galimybes pasikviesti tėvus, globėjus, rūpintojus, artimuosius giminaičius ar draugus, jei tai neprieštaruja vaiko interesams.</p> <p>14.7. Esant būtinybei, privatumą garantuojančios patalpos vaikui sukuriamos jo gyvenamajame kambaryje, sudarant privačią erdvę, atskirtą širma. Vaikų miegamuosiuose kambariuose ant langų yra</p>

		<p>pakabintos užuolaidos, ritininės užuolaidos ir pan.</p> <p>14.8. Vaikas pagal savo amžių ir brandą savo gyvenamajame kambaryje turi asmeninių daiktų. Socialinės globos įstaiga siekia, kad vaikas būtų patenkintas savo gyvenamųjų patalpų apstatymu, sutvarkymu. Vaikas turi galimybę laikyti asmeninius daiktus (žaislus, nuotraukas, knygas ir pan.).</p>
15.	<p>Vaikas naudojasi jo poreikius atitinkančiomis bei privatumą garantuojančiomis asmens higienos patalpomis</p>	<p>15.1. Užtikrinta, kad vaikas pagal savo amžių, brandą ir lytį naudojasi reikalingomis jam asmens higienos patalpomis, kurios aprūpintos būtinomis higienos priemonėmis. Vaikas žino savo daiktų vietą asmens higienos patalpose (atskira kabykla rankšluosčiui, vieta muilui, dantų šepetėliui ir pan.). Vaikų globos namai nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namai vaikams su negalia ir stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigos kiekvienai vaikų grupei užtikrina naudojamasi atskiromis higienos patalpomis (tualetais ir dušu ar vonia). Higienos patalpų erdvės atskirtos sienomis nuo grindų iki lubų. Higienos patalpos rakinamos saugiais (atrakinamais tiek iš vidaus, tiek iš išorės) užraktais.</p> <p>15.2. Vaikas pagal savo amžių ir brandą turi galimybę specialiai tam skirtose patalpose išsiskalbti ir išsidžiovinti savo drabužius, atlikti kitus buitines darbus (lyginti savo drabužius, juos taisyti ir kita)</p>
VI sritis. Personalias		
16.	<p>Vaikams socialinę globą teikiančio personalo skaičius ir struktūra yra suformuota atsižvelgiant į vaikų skaičių, jų negalia, socialinę riziką</p>	<p>16.1. Personalo skaičiaus ir globojamų vaikų skaičiaus santykis garantuoja tinkamą socialinės globos įstaigos veiklos organizavimą. Socialinės globos įstaigoje yra personalo pareigybių aprašymai, apibūdinantys konkrečias kiekvieno socialinės globos įstaigos darbuotojo funkcijas.</p> <p>16.2. ISGP yra įgyvendinamas užtikrinant tinkamą personalo skaičių pagal teisės aktų reikalavimus atskiroms paslaugų gavėjų grupėms. Socialinę globą užtikrinančio personalo pareigybių skaičius yra ne mažesnis, nei reglamentuoja socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamas socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų sąrašas.</p> <p>16.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaigoje vaikui visą parą bus teikiama kokybiška socialinė globa, numatant teisės aktų reglamentuotą personalo ir globojamų vaikų skaičiaus santykį dieną ir naktį. Socialinės globos įstaigoje nakties metu kiekvienoje grupėje yra bent po vieną darbuotoją (derinant šių darbuotojų darbo laiką pagal slankųjį grafiką dienos ir nakties metu).</p>
17.	<p>Vaiko poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su vaikais turintis personalas</p>	<p>17.1. Socialinės globos įstaigoje dirba personalas, turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus. Šeiminių namų darbuotojai, dirbantys su vaikais (socialiniai darbuotojai, socialinių paslaugų įstaigos socialiniai pedagogai, individualios priežiūros darbuotojai ir kt.), yra išklausę pagrindinę ir specializuotą pasirengimo globai ir įvaikinimui mokymų, vykdomų pagal programą, kurią tvirtina ir kurios reikalavimus nustato valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos direktorius, dalis. Šeiminiuose namuose su vaikais dirbantys darbuotojai (socialiniai darbuotojai, socialinių paslaugų įstaigos socialiniai pedagogai, individualios priežiūros darbuotojai ir kt.) per 2 metus nuo šio</p>

	<p>įsakymo įsigaliojimo dienos ar darbo šeiminiuose namuose pradžios turi išklaudyti ne trumpesnius nei 32 val. pasitikėjimu grįstų santykių intervencijos (<i>angl. Trust Based Relational Intervention, TBRI</i>) mokymus.</p> <p>17.2. Vaikui ir jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinta, kad personalas savo darbe vadovaujasi socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamu socialinių paslaugų srities darbuotojų etikos kodeksu.</p> <p>17.3. Socialinės globos įstaigoje yra socialinės globos įstaigos administracijos patvirtintas Savanorių priėmimo į socialinės globos įstaigą tvarkos aprašas bei teisės aktų nustatyta tvarka kiti savanoriško darbo atlikimą reglamentuojantys dokumentai (jei įstaiga turi savanorius). Vaikui ir jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinta, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiškai prižiūrima socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka socialinės globos įstaigos specialistų ir šis priežiūros faktas yra užfiksuotas socialinės globos įstaigos dokumentuose, nurodant savanorio vardą, pavardę ir savanorį prižiūrinčio darbuotojo vardą, pavardę ir pareigas.</p> <p>17.4. Vaikui ir jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinta, kad, priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos įstaigos administracija įsitikina jų tinkamumu dirbti su vaikais (pvz., darbuotojams keliami reikalavimai yra apibrėžti socialinės globos įstaigoje patvirtintose darbuotojų elgesio taisyklėse ar elgesio kodekse). Socialinės globos įstaigoje yra šios įstaigos patvirtintos formos raštiški savanorių įsipareigojimai dėl tinkamo elgesio su vaikais ir duomenų (įskaitant asmens duomenis) apie vaikus konfidencialumo laikymosi.</p> <p>17.5. Vaiko sunkumams spręsti socialinės globos įstaigoje užtikrinamas komandinis personalo darbas, vyksta periodiniai komandos susitikimai, intervizijos. Vaikas ir jo tėvai, globėjas, rūpintojas žino, kad socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su VTAS, švietimo, sveikatos priežiūros, teisėsaugos, įdarbinimo ir kitomis institucijomis. Socialinės globos įstaigoje su vaikais dirbantys darbuotojai turi žinių apie komandinio darbo organizavimą ir nuolat jas gilina, gali apibūdinti įstaigoje taikomus komandinio darbo principus, taip pat tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus, naudojamus priimant sprendimus, susijusius su vaiko geriausio intereso tenkinimu.</p> <p>17.6. Vaikui ir jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinti profesionalūs personalo veiksmai, taip pat užtikrinta, kad tais atvejais, kai vaiko veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeidžia vaiko teisių ir jo teisėtų interesų. Personalui sudarytos galimybės įgyti ir gilinti psichologines žinias, kaip elgtis su vaiku nelaimingų įvykių, krizių bei panašiais atvejais ir po jų.</p> <p>17.7. Personalas ir vaiko, jo tėvų, globėjo, rūpintojo santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais. Vaiko ir personalo tarpusavio bendravimas rodo pagarbius ir šiltus santykius.</p> <p>17.8. Socialinės globos įstaigos administracija užtikrina priemonių, susijusių su saugių ir sveikų darbo</p>
--	--

		sąlygų personalui sudarymu, taikymą ir tai yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose.
VII sritis. Valdymas ir administravimas		
18.	Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktų nustatytus dokumentus	<p>18.1. Socialinės globos įstaiga yra įregistruota Juridinių asmenų registre ir turi visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus:</p> <p>18.1.1. leidimą-higienos pasą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka. Šis reikalavimas netaikomas šeiminiams namams;</p> <p>18.1.2. socialinės globos įstaigos nuostatus (įstatus);</p> <p>18.1.3. metinį socialinės globos įstaigos veiklos planą;</p> <p>18.1.4. teikiamų paslaugų sąrašą, paslaugos kainą (-as);</p> <p>18.1.5. socialinės globos įstaigos pareigybių sąrašą, darbuotojų darbo apskaitos dokumentus (darbo grafikus, darbo apskaitos žiniaraščius), darbuotojų darbo sutartis ar sutartis su juridiniais ar fiziniiais asmenimis, kai paslaugos organizuojamos pasitelkiant juridinius ar fizinius asmenis;</p> <p>18.1.6. metinę ataskaitą;</p> <p>18.1.7. vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams (apibrėžiančias darbuotojų teises ir pareigas);</p> <p>18.1.8. vidaus tvarkos taisyklės, parengtas vaikams suprantama kalba ir forma, socialinės globos įstaigoje gyvenantiems vaikams (pvz., gyvenimo ir elgesio normos, teisės, pareigos ir pan.);</p> <p>18.1.9. personalo pareigybių aprašus;</p> <p>18.1.10 darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo planus;</p> <p>18.1.11. vaikų asmeninių pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašą;</p> <p>18.1.12. maisto reikmėms reikalingų lėšų ar natūrinių maisto produktų, vaikui laikinai išvykstant, skyrimo tvarkos aprašą;</p> <p>18.1.13. vaikų bylas (vaiko byla gali būti išskirstoma į atskiras bylas (pvz., socialinio darbo, vaiko sveikatos priežiūros), tokiu atveju byla turi turėti apyrašą, kuriame nurodoma, kas yra atsakingas už atskirų dalių tvarkymą);</p> <p>18.1.14. ISGP (gali būti bendroje byloje arba atskira bylos dalis) ir kitus su vaiko socialinės globos skyrimu, teikimu, poreikio socialinėms paslaugoms vertinimu ir globos (rūpybos) nustatymu susijusius dokumentus (ar jų kopijas);</p> <p>18.1.15. skundų ir prašymų registracijos žurnalą;</p> <p>18.1.16. neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių vaikui registracijos žurnalą;</p> <p>18.1.17. socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadas;</p> <p>18.1.18. socialinės globos įstaigos administracijos patvirtintus savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojančius dokumentus;</p> <p>18.1.19. socialinės globos namų vaikams su negalia, stacionariųjų ilgalaikės priežiūros įstaigų tarybos nuostatus. Šis reikalavimas netaikomas šeiminiams namams;</p>

		<p>18.1.20. kišenpinigių vaikams mokėjimo tvarkos aprašą;</p> <p>18.1.21. licenciją teikti socialinę globą ir kitas teisės aktų nustatytas licencijas bei leidimus;</p> <p>18.1.22. slaugos, reabilitacijos paslaugų (kineziterapijos, masažo ir pan.) licencijas, jei vaikams yra teikiamos šios paslaugos;</p> <p>18.1.23. kitus reikalingus dokumentus.</p> <p>18.2. Vaikui ir jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrintas su vaiku susijusios informacijos ir dokumentų kaupimas vaiko byloje bei joje esančios informacijos konfidencialumas. Socialinės globos įstaigoje tiesiogiai su vaikais dirbantys darbuotojai informacijos (įskaitant asmens duomenis) konfidencialumo užtikrinimą yra šios įstaigos patvirtintos formos raštiškais pasižadėjimais.</p> <p>18.3. Vaiko byloje esanti informacija laikoma saugiai, bylos dokumentuose esantys įrašai yra profesionalūs, diskretiški, nepažeidžia vaiko teisių.</p> <p>18.4. Vaikų bylos ir kiti su socialinės globos įstaigos veikla susiję dokumentai yra saugomi teisės aktų nustatyta tvarka. Vaikui teisės aktų nustatyta tvarka iš socialinės globos įstaigos išvykstant į kitą socialinės globos įstaigą, informacija apie vaiką (vaiko byla) yra perduodami tai socialinės globos įstaigai, į kurią vaikas išvyksta.</p>
19.	Socialinės globos įstaigoje palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio profesinio tobulėjimo ir paslaugų kokybės siekimo aplinka	<p>19.1. Personalui sudaryta profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės tobulinti profesinę kompetenciją. Vaikui, jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinta, kad vaikui paslaugas teikiantis personalas nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją bei įgyja naujų žinių, reikalingų darbe. Socialinės globos įstaigoje yra sudaromi darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo planai.</p> <p>19.2. Personalas nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją, įgyja naujų žinių, reikalingų darbe taip pat rekomenduojama bent kartą per mėnesį darbuotojams, dirbantiems tiesiogiai su vaikais dalyvauti supervizijoje. Socialinę globą teikiantiems darbuotojams, sveikatos priežiūros specialistams, kitiems specialistams sudaryta galimybė tobulinti savo profesinę kompetenciją pagal teisės aktuose nustatytus profesinės kompetencijos tobulinimo reikalavimus. Socialinės globos įstaiga užtikrina galimybę individualios priežiūros darbuotojams dalyvauti įžanginiuose mokymuose.</p> <p>19.3. Personalui periodiškai (atsižvelgiant į pareigybę ir vykdomas funkcijas) instruktuojamas ar tobulinama jo profesinė kompetencija saugos ir sveikatos darbe klausimais. Socialinės globos įstaiga yra sudariusi sveikas ir saugias darbo sąlygas bei aprūpinusi personalą būtiniausiomis priemonėmis, reikalingomis personalo sveikatą apsaugoti, perkeliant vaiką iš vienos vietos į kitą, keičiant vaiko padėtį ar kryptį, padedant vaikui atsistoti, ir paslaugoms vaikams, turintiems specialiųjų poreikių, ar vaikams su negalia (įskaitant vaikus turinčius sunkią negalią arba linkusius į agresiją ar saviagresiją) saugiai teikti (pvz., mobiliaisiais pagalbos iškvietimo įrenginiais, kad prireikus būtų galima išsikviesti papildomą personalą).</p> <p>19.4. Socialinės globos įstaiga sudaro galimybę socialinės globos įstaigoje socialinę globą</p>

		<p>teikiantiems darbuotojams įgyti naujų ir gilinti turimas žinias, kaip dirbti su vaiku (šeima) kriziniais atvejais – kai vaikas susiduria su prievarta, agresija, smurtu ir pan.</p> <p>19.5. Skatinamos socialinės globos įstaigoje socialinę globą teikiančių darbuotojų iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų vaiko problemoms spręsti.</p> <p>19.6. Vaikui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos įstaigoje dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba. Socialinės globos įstaigoje yra numatyta su vaikais dirbančių darbuotojų supervizijos vykdymo tvarka, taip pat paskirti asmenys, atsakingi už profesinės pagalbos kolegoms organizavimą.</p> <p>19.7. Vaikui, jo tėvams, globėjui, rūpintojui, artimiems giminaičiams, kitiems suinteresuotiems asmenims socialinės globos įstaigoje užtikrinta socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos įstaigai nuolat teisės aktų nustatyta tvarka atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą. Socialinės globos įstaiga turi pasirengusi savo veiklos ir socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimo taisykles, tvarką, klausimynus</p> <p>19.8. Vaikas, jo tėvai, globėjas, rūpintojas, artimi giminaičiai, kiti suinteresuoti asmenys turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadamis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas). Socialinės globos įstaigoje yra paskirtas asmuo, atsakingas už vaiko, jo tėvų, globėjo, rūpintojo, kitų suinteresuotų asmenų supažindinimą su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadamis.</p> <p>19.9. Socialinės globos įstaigoje nagrinėjami socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) rezultatai ir vadovaujantis jais nustatomi socialinės globos įstaigos veiklos tobulinimo prioritetai bei sudaromi atitinkamos srities veiklos pagerinimo konkrečių priemonių planai (numatant konkrečius terminus ir vykdytojus).</p> <p>19.10. Socialinės globos įstaigoje sudaryti personalo reguliariai organizuojamų pasitarimų, seminarų ir kitų užsiėmimų planai bei grafikai.</p>
20.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus	<p>20.1. Vaikui pagal jo amžių ir brandą, jo tėvams, globėjui, rūpintojui, artimiesiems giminaičiams, kitiems suinteresuotiems asmenims ir socialinės globos namų personalui sudarytos sąlygos kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų ir jie sulaukia supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprenddami.</p> <p>20.2. Vaikui pagal jo amžių ir brandą, jo tėvams, globėjui, rūpintojui, artimiesiems giminaičiams, kitiems suinteresuotiems asmenims užtikrinta operatyvi, geranoriška socialinės globos įstaigos darbuotojų reakcija į jų skundus ir suteikiama pagalba, sprendžiant juose keliamus klausimus. Socialinės globos įstaigoje šios įstaigos nustatyta tvarka yra užfiksuoti vaikų, jų tėvų, globėjų,</p>

		<p>rūpintojų, artimųjų giminaičių, kitų suinteresuotų asmenų pasiūlymai, skundai ir pagal socialinės globos įstaigoje numatytą procedūrą bei teisės aktų nustatytą tvarką laiku jiems pateikti atsakymai.</p> <p>20.3. Vaikų globos namuose nelydimiems nepilnamečiams užsieniečiams, socialinės globos namuose vaikams su negalia, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose sudarytos sąlygos veikti tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai dėl įstaigos veiklos. Tarybą sudaro nuomonę sugebantys išreikšti vaikai, personalo atstovai, jos veikloje gali dalyvauti vaikų tėvai, globėjai, rūpintojai ar artimieji giminaičiai, jei tai neprieštarauja vaiko interesams, kitų institucijų, bendruomenės, kurioje yra įstaiga, atstovai ir pan. Taryba turi savo veiklos nuostatus, pasitarimų protokolus. Tarybos nariai teikia pasiūlymus įstaigos administracijai ir laiku gauna atsakymus bei informaciją apie šių pasiūlymų įgyvendinimą, ir tai yra užfiksuota įstaigos dokumentuose. Nuomonę išreikšti sugebantys vaikai yra skatinami ne tik teikti pasiūlymus, bet jiems pagal sugebėjimus deleguojamos konkrečios funkcijos, susijusios su įstaigų veikla.</p> <p>20.4. Šeiminių namų veikla yra atvira bendruomenei, užtikrinanti, kad vaiko globos problemos yra aptariamoms kolegialiai, jei tai neprieštarauja vaiko interesams, dalyvaujant ir vaiko tėvams, globėjams, rūpintojams, artimiesiems giminaičiams, kitiems suinteresuotiems asmenims, taip pat bendruomenės įstaigoms, kurių paslaugomis vaikas naudojasi, bei kitoms vaiko gerove suinteresuotoms institucijoms, užtikrinant konfidencialumą ir vaiko asmens duomenų apsaugą.</p> <p>20.5. Vaikui pagal jo amžių ir brandą bei jo tėvams, globėjui, rūpintojui, artimiesiems giminaičiams, kitiems suinteresuotiems asmenims garantuota, kad socialinės globos įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsverstant socialinės globos įstaigai aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius.</p>
21.	Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, viešumo principais	<p>21.1. Socialinės globos įstaigos veikla organizuojama vadovaujantis socialinės globos įstaigos metiniais veiklos planais, rengiamais įtraukiant socialinės globos įstaigoje gyvenančius vaikus, jų tėvus, globėjus, rūpintojus, VTAS atstovus, savivaldybės administracijos darbuotojus ir bendruomenę. Metiniuose planuose atsispindi praėjusiais metais vertinant (įsivertinant) socialinės globos atitiktį socialinės globos normoms nustatytiems trūkumams šalinti suplanuotos priemonės.</p> <p>21.2. Siekdamį teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su Departamentu bei kitomis kontrolės institucijomis. Socialinės globos įstaigos personalas yra susipažinęs su Departamento pateiktomis išvadamis dėl socialinės globos atitikties socialinės globos normoms ir gali apibūdinti socialinės globos namų stiprybes bei silpnybes.</p> <p>21.3. Socialinės globos įstaigų administracija ir socialinę globą teikiantys darbuotojai palaiko nuolatinį ryšį su savivaldybių, kurių teritorijoje veikia įstaigos ir kurių sprendimu vaikams buvo pradėta teikti socialinė globa, administracijomis.</p> <p>21.4. Socialinės globos įstaiga užtikrina metinių ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą įstaigos</p>

		savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai bei kitoms institucijoms teisės aktų nustatyta tvarka.
--	--	--

**LIKUSIŲ BE TĖVŲ GLOBOS VAIKŲ, SOCIALINĘ RIZIKĄ PATIRIANČIŲ VAIKŲ ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS)
SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS ŠEIMYNOMS**

1.	Užtikrinamas likusiam be tėvų globos vaikui, socialinę riziką patiriančiam vaikui (toliau – vaikas) teikiamos socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku vaiko poreikių vertinimu ir vaiko, šeimos ir įvairių institucijų bendradarbiavimu	<p>1.1. Šeimynoje kaupiamoje informacijoje apie vaiką (toliau – vaiko byla) yra su vaiko globos (rūpybos) nustatymu ir socialinės globos teikimu susiję dokumentai ar jų kopijos pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamus vaiko globos organizavimo nuostatus.</p> <p>1.2. Vaikui užtikrinta, kad pradedant teikti socialinę globą yra įvertinti vaiko sveikatos, vystymosi (ugdymo (-si)), specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į vaiko gebėjimus, padėtį vaiko šeimoje, socialinę riziką, ypatumus, susijusius su vaiko amžiumi, branda, etnine kilme, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe, ir kita. Vaiko poreikiai vertinami atsižvelgiant į socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame globos centro veiklos apraše nustatytus reikalavimus. Vaiko poreikiams reikalingų paslaugų ar pagalbos vertinime ar jų peržiūroje dalyvauja pagal amžių ir brandą gebantis išreikšti nuomonę vaikas, taip pat ir kiti specialistai (nurodomi jų vardai, pavardės ir atstovaujama įstaiga): Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgalioto teritorinio skyriaus (toliau – VTAS) atstovai, globos centro atstovai, savivaldybės administracijos padalinio, atsakingo už socialinių paslaugų organizavimą, socialiniai darbuotojai, dirbantys su biologine vaiko šeima (toliau – savivaldybės administracijos socialiniai darbuotojai), šeimynoje įdarbinti socialinę globą teikiantys darbuotojai (toliau – šeimos darbuotojai), sveikatos priežiūros ir kiti specialistai. Yra užtikrinamas šeimos ir šių įstaigų bendradarbiavimas. Visa tai yra užfiksuota globojamo (rūpinamo) vaiko aplankymo aktuose, kurie saugomi vaiko laikinosios ar nuolatinės globos (rūpybos) byloje (toliau – vaiko globos (rūpybos) byla).</p> <p>1.3. Vaiko poreikiai yra periodiškai, bet ne rečiau kaip kartą per metus, o atsiradus naujoms aplinkybėms, susijusioms su vaiko sveikatos būkle, jo branda ar poreikiais, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po šių aplinkybių nustatymo dienos, peržiūrimi. Informacija apie nustatytus vaiko poreikius ir pagalbą vaikui saugoma vaiko globos (rūpybos) byloje.</p> <p>1.4. Sulaukusiems pilnametystės asmenims, kuriems buvo teikta vaiko socialinė globa šeimynoje ir kurie mokosi pagal bendrojo lavinimo, formaliojo profesinio mokymo ar specialiuosius ugdymosi poreikius užtikrinančias programas, sudaroma galimybė gyventi šeimynoje ir grįžti į juos savaitgaliais, atostogų metu ir pan., iki jie baigs bendrojo lavinimo, formaliojo profesinio mokymo ar specialiuosius</p>
----	---	--

	<p>ugdymosi poreikius užtikrinančias programas. Šiems asmenims Išmokyti vaikams įstatymo nustatyta tvarka suteikta galimybė gauti socialinę globą (rūpybą) jų mokymosi laikotarpiu.</p> <p>1.5. Sulaukusiems pilnametystės asmenims, kuriems buvo teikta vaiko socialinė globa šeimoje, įvertinus jų gebėjimus gyventi savarankiškai ir nustatčius, kad šioms asmenims reikia pagalbos socialiai integruotis bendruomenėje, šeimoje, esant šių asmenų šeimynos nustatyta tvarka duodamam sutikimui, padeda jiems kreiptis į savivaldybės administraciją, kad pagal individualius poreikius šie asmenys gautų palydėjimo paslaugą jaunuoliams, nustatytą socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu tvirtinamame socialinių paslaugų kataloge, bei jiems būtų organizuojamas socialinio būsto suteikimas ir (ar) kita reikalinga pagalba</p> <p>1.6. Šeimynose apgyvendinti vaikai turi pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo (šėimos ar vaikų ligų gydytojo) arba gydančio gydytojo išduotą išrašą iš medicininių dokumentų (F027/a ar E027), išskyrus atvejus, kai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 43 straipsniu, šeimynose laikinai apgyvendinami vaikai, paimti iš jiems nesaugios aplinkos, nuo kurio išdavimo iki vaiko apgyvendinimo šeimynose negali būti praėję daugiau kaip 3 mėnesiai nuo apgyvendinimo dienos, įrodantį, kad vaikas neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis ir kad jam nedugnozuota ūmi psichozė. Jei apgyvendinimo šeimynose metu nebuvo pateiktas šiame papunktyje minimas išrašas, tai jis pateikiamas per 1 mėnesį nuo vaiko apgyvendinimo šeimynose dienos. Šiame papunktyje minimas vaikui išduotas išrašas iš medicininių dokumentų saugomas vaiko byloje.</p> <p>Jei kyla įtarimas, kad šeimynose apgyvendintas vaikas serga ūmiomis infekcinėmis ligomis (turi ūmiai infekcijai būdingų požymių), siekiant išvengti infekcinių ligų paplitimo šeimynose, šis vaikas šeimynose apgyvendinami atskirai nuo kitų vaikų ir nedelsiant kreipiamasi į jų šėimos gydytojus dėl sveikatos priežiūros paslaugų vaikui parinkimo bei dėl vaiko atskiro apgyvendinimo pabaigos.</p> <p>1.7. Šeimoje glaudžiai bendradarbiauja su VTAS darbuotojais, savivaldybės administracijos socialiniais darbuotojais, globos centru, stiprinant vaiko ir jo biologinės šėimos santykius, rengiant vaiką globai (rūpybai) šeimynose ar įvaikinimui (pvz., dalyvauja sudarant bei įgyvendinant šėimų stiprinimo programas, sudaro bendradarbiavimo su vaiko biologine šėima sutartis).</p> <p>1.8. Užtikrinta, kad šeimoje planuodama ir teikdama socialinę globą vaikui nuolat bendradarbiauja su VTAS, globos centro atstovais, savivaldybės administracijos socialiniais darbuotojais, sveikatos priežiūros, pedagoginės-psichologinės tarnybos, švietimo, įdarbinimo ir kitų institucijų specialistais, taip pat su ugdymo įstaigos ar kitos socialinių paslaugų įstaigos, kurios paslaugos vaikui buvo teikiamos prieš tai, specialistais. Globos centro specialistai teikia šeimynai metodinę pagalbą, padeda spręsti iškilusias problemas, esant poreikiui, konsultuoja, tarpininkauja. Šėimos dalyviai ir pagal galimybes vaikas, išreikšdamas savo nuomonę, gali tai patvirtinti ir tai užfiksuota (nurodant specialistų vardus,</p>
--	---

		pavardes ir atstovaujama įstaiga) vaiko byloje pridedamuose dokumentuose.
II sritis. Vaiko gerovės kūrimas		
2.	Vaikui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu pasitikėjimu, pagarba ir meile	<p>2.1. Vaikui šeimynoje sukurta stabili teigiama emocinė aplinka, kurioje jis jaučiasi pripažintas, mylimas, reikalingas, svarbus ir saugus. Vaikui užtikrinta, kad šeimynos ir vaiko santykiai grindžiami geranoriškumo, tarpusavio supratimo, pasitikėjimo, susitarimo bei abipusės pagarbos principais.</p> <p>2.2. Palaikoma vaiko iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas su šeimynos dalyviais ir su savivaldybės socialiniais darbuotojais ar su šeimynos darbuotojais, nuolat užtikrinamas vaiko žinojimas, kad jis bus suprastas ir neatstumtas. Vaikas, gebantis išreikšti savo nuomonę, gali tai patvirtinti. Šeimynos dalyviai ir šeimynos darbuotojai gali apibūdinti vaiko problemas ir neturi jokio neigiamo nusiteikimo prieš vaiką.</p>
3.	Vaikas yra apsaugotas nuo smurto, prievartos, išnaudojimo, įžeidinėjimų	<p>3.1. Vaikas šeimynoje yra apsaugotas nuo smurto ir išnaudojimo, fizinių bausmių, prieš jį nenaudojama emocinė ar psichologinė prievarta. Šeimynos dalyviai ir šeimynos darbuotojai sugeba vaikui padėti nelaimingų įvykių, krizių bei panašiais atvejais ir po jų. Esant poreikiui, šeimyna bendradarbiauja su psichologais, sveikatos priežiūros specialistais, socialiniais pedagogais, specialiaisiais pedagogais ir kitais specialistais.</p> <p>3.2. Vaikas šeimynoje nėra diskriminuojamas dėl savo rasės, religijos, kilmės, sveikatos būklės, socialinės padėties, lyties, asmeninių savybių, sugebėjimų ar kita. Šeimynos dalyviai ir šeimynos darbuotojai nuolat gilina žinias vaikų teisių apsaugos klausimais.</p> <p>3.3. Vaikas turi teisę praktikuoti pageidaujamą religiją pagal savo, tėvų, globėjo, rūpintojo įsitikinimus, jei tai neprieštaruoja vaiko interesams. Šeimyna tam sudaro sąlygas.</p> <p>3.4. Vaikui formuojami saugaus elgesio įgūdžiai ir teikiamos žinios, padedančios suprasti, koks elgesys ir įpročiai yra nepriimtini įvairiose situacijose, siekiant išvengti neigiamų pasekmių ir apsaugoti nuo galinčių jam daryti žalą kontaktų</p>
4.	Vaikui sukuriami ir palaikoma vaiko vystymąsi užtikrinanti sveika aplinka	<p>4.1. Vaikas gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį sveikatai palankų maitinimą, įvertinus jo individualius poreikius, būtinumą gauti pritaikytą maitinimą ir, esant galimybėms, atsižvelgiant į vaiko pageidavimus.</p> <p>4.2. Vaiko maitinimas organizuojamas šeimyniniu principu, užtikrinant vaiko amžiui, sveikatos būklei reikalingus maistinių medžiagų kiekius ir energetines vertes.</p> <p>4.3. Vaikas aprūpintas apranga, atsižvelgiant į vaiko amžių, lytį, metų laiką ir pagal galimybes į vaiko estetinį skonį ir pageidavimus. Šeimynos dalyviai sugeba apibūdinti vaiko ateities svajones, norus, pageidavimus (kokia profesija vaikui patiktų, ką norėtų studijuoti ir pan.) bei vaiko kasdieninius pomėgius (mėgstamą maistą, aprangos stilių, laisvalaikio pomėgius ir pan.).</p> <p>4.4. Vaikui garantuojamas pirmosios medicinos pagalbos suteikimas. Šeimynoje yra būtinos pirmosios</p>

		<p>pagalbos rinkinys bei būtinų, galimų įsigyti be gydytojo recepto, vaistų rinkinys. Šeimynoje užtikrinamas saugus, vaikams laisvai neprieinamas vaistų laikymas.</p> <p>4.5. Vaikui užtikrintas sveikatos priežiūros paslaugų, tarp jų ir psichikos sveikatos paslaugų, prieinamumas ir nuolatinis jo sveikatos būklės stebėjimas pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje. Vaikas yra registruotas pirminės sveikatos priežiūros įstaigoje. Tais atvejais, kai be tėvų globos likęs vaikas į šeimyną atvyksta iš kitos savivaldybės, už jo registraciją pirminės asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, kuri pasirinkta arčiausiai vaiko gyvenamosios vietos arba patogiausiai pasiekiamo, yra atsakingas (-i) šeimynos dalyvis (-iai).</p> <p>4.6. Vaikui su negalia, esant poreikiui, organizuojamos priemonės, užtikrinančios vaiko specialiųjų poreikių tenkinimą.</p> <p>4.7. Vaikas pagal poreikį yra aprūpintas būtinomis kompensacinės, protezinės ir ortopedinės technikos priemonėmis (dantų sukandimo korekcijos, regos, klausos koregavimo ir kita)</p>
		III sritis. Vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas
5.	Vaikui sukuriama palanki ugdymosi aplinka	<p>5.1. Šeimyna rūpinasi, kad vaikui būtų organizuotas ugdymas.</p> <p>5.2. Šeimynoje kreipiamas dėmesys į vaiko galimybių ir gebėjimų mokytis bei ugdytis įvertinimą. Šeimynos dalyviai pažįsta vaikų pedagogus ir nuolat palaiko su jais ryšį, lankosi tėvų susirinkimuose, gali apibūdinti, kaip vaikui sekasi mokytis, užtikrina pagalbą vaikui ruošiant pamokas.</p> <p>5.3. Vaikui sukurta aplinka, skatinanti turiningai leisti laisvalaikį, ugdyti savo gabumus, pagal galimybes lankyti būrelius, sporto, muzikos ir kitas neformaliojo vaikų švietimo mokyklas, dalyvauti bendruomenės gyvenime, nuolat stebint vaiko gebėjimus ir individualiai atsižvelgiant į jo elgesį, emocijas, savybes bei vertinant jo poreikius. Užtikrinta, kad ypatingi vaiko gebėjimai ir gabumai yra pastebimi ir sudarytos sąlygos realizuoti šiuos gebėjimus bei gabumus. Vaikas pagal savo gebėjimus sugeba papasakoti apie gyvenimą šeimynoje, laisvalaikio praleidimą ir pan.</p> <p>5.4. Vaikui pagal jo poreikius sudarytos galimybės žaisti, skaityti knygas, sportuoti. Sudarytos sąlygos saugiai naudotis informacinėmis technologijomis bei kitomis vaiko ugdymuisi reikalingomis priemonėmis, atitinkančiomis vaiko brandą, įgūdžius ir interesus. Vaikas turi žaislų, kurie nekenksmingi sveikatai, atitinka jo amžių ir brandą.</p> <p>5.5. Vaikui sudarytos sąlygos pagal jo brandą ir amžių bendrauti su kitais vaikais (kviestis į svečius draugus, pačiam vaikui eiti pas kitus draugus ir pan.) įvertinus, kad bendravimas saugus ir nekeliantis grėsmės vaikui bei kitiems šeimynos vaikams. Vaiko gebėjimai bendrauti yra nuolat ugdomi. Šeimynos dalyviai žino ir gali įvardinti vaiko draugus.</p> <p>5.6. Šeimyna bendradarbiauja su mokykla, kurioje mokosi šeimynos vaikai, vietos bendruomenė, esant galimybei, kartu su vaikais dalyvauja visuomeninėje bendruomenės veikloje</p>
6.	Vaikui padedama įgyti savarankiško	6.1. Vaikui padedama suvokti saviraiškos, atstovavimo ir dalyvavimo principus, atsižvelgiant į jo

gyvenimo įgūdžių	<p>individualius poreikius ir interesus. Vaikas, atsižvelgiant į vaiko amžių ir brandą, dalyvauja priimant aktualius jam šeimynoje sprendimus, turi galimybę teikti siūlymus šeimynai dėl jos veiklos.</p> <p>6.2. Ugdoma vaiko pagarba savo šeimai, artimiesiems giminaičiams. Neatsižvelgiant į vaiko tėvų ar artimųjų giminaičių socialinę padėtį, apie juos šeimynoje kalbama pagarbiai, jų atžvilgiu neturint neigiamų nuostatų. Savivaldybės administracijos socialinis darbuotojas padeda palaikyti ir stiprinti ryšius su biologine vaiko šeima, siekdamas sudaryti sąlygas grįžti į šeimą, jei tai neprieštarauja vaiko interesams.</p> <p>6.3. Ugdomas ir formuojamas vaiko pareigų ir atsakomybės supratimas, skiepijamas atsakomybės už padarytus veiksmus jausmas. Vaikas pagal savo amžių ir brandą sugeba apibūdinti savo pareigas ir atsakomybę įvairiose kasdieninio gyvenimo srityse.</p> <p>6.4. Ugdomi vaiko, atsižvelgiant į jo amžių, brandą, išsivystymą ir sveikatos būklę bei savarankiškumą, savitvarkos gebėjimai (maisto gaminimosi savo reikmėms, gyvenamojo kambario tvarkymosi, drabužių skalbimo, lyginimo, taisymo ir kiti). Vaikui sudarytos sąlygos įgyti namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kitų kasdieniame gyvenime būtinų įgūdžių, padedančių užtikrinti jo savarankiškumą ateityje, bei tuos įgūdžius taikyti kasdieninio gyvenimo veikloje. Vaikas su negalia yra aprūpintas priemonėmis, padedančiomis lavinti ir palaikyti vaiko dėl sveikatos būklės prarastus ar neįgytus socialinius įgūdžius.</p> <p>6.5. Šeimyna siekdama padėti vaikui rengtis savarankiškam gyvenimui ir integruotis į visuomenę, kiekvieną mėnesį užtikrina kišenpinigių smulkioms išlaidoms skyrimą ir, esant galimybėms, teikia kitą finansinę bei materialinę paramą. Kišenpinigiai skiriami vaikams ne vėliau nei vaikai praddami ugdyti pagal pradinio ugdymo programą. To paties amžiaus vaikams (išskyrus vaikams su negalia) šeimynoje nustatomas vienodas kišenpinigių dydis. Vaikams mokamų kišenpinigių dydis yra ne mažesnis kaip 0,4 BSI per mėnesį (rekomenduotina kišenpinigių dydį diferencijuoti pagal vaikų amžių ir brandą, vaikui nuo 14 metų amžiaus skiriant ne mažesnius kaip 1 bazinės socialinės išmokos dydžio kišenpinigius per mėnesį, o nuo 16 metų amžiaus – ne mažesnius kaip 2 bazinių socialinių išmokų dydžio kišenpinigius per mėnesį) (išskyrus vaikams su negalia). Vaikams su negalia kišenpinigiai mokami atsižvelgiant į jų savarankiškumo lygį, gebėjimą išreikšti savo nuomonę, priimti sprendimus. Vaikas turi galimybę tartis su šiais šeimynos dalyviais, o šeimynos dalyviai – pareigą, ugdant vaiko gebėjimus, patarti vaikui, kaip tinkamai naudoti kišenpinigius savo asmeninėms reikmėms, aptarti su vaiku, kur jis išleidžia kišenpinigius, tačiau negali reikalauti iš vaiko atsiskaityti už gautus kišenpinigius pateikiant pirkinių apmokėjimo kvitus. Vaikams su negalia kišenpinigiai mokami atsižvelgiant į jų savarankiškumo lygį, gebėjimą išreikšti savo nuomonę, priimti sprendimus. Vaikas pagal savo amžių ir brandą sugeba apibūdinti kišenpinigių tikslą ir jų gavimo procedūrą bei panaudojimą.</p> <p>6.6. Ugdomi vaiko higienos įgūdžiai, užtikrintas vaiko estetiškas lavinimas, mokoma etiketo. Vaikas pagal savo amžių, lytį, brandą turi žinių šiais klausimais. Vaiko apranga, jo gyvenamojoje erdvėje</p>
------------------	--

		<p>sukurta aplinka parodo, kad vaikas pagal savo amžių ir brandą turi reikiamus higienos bei estetinius įgūdžius.</p> <p>6.7. Vaikas pagal savo amžių ir brandą turi žinių šeimos planavimo, lytinio gyvenimo, tėvystės (motinystės) įgūdžių klausimais</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
7.	<p>Vaikas gyvena jo poreikius atitinkančiuose ir saugumą užtikrinančiuose namuose</p>	<p>7.1. Šeimynos gyvenamoji vieta pagal galimybes yra patogioje susisiekimui vietoje, nesunkiai pasiekama visuomeniniu transportu. Šeimynos dalyviai suteikia vaikui būtinas pavėžėjimo paslaugas, taip užtikrindami vaiko galimybes aktyviai dalyvauti bendruomenės gyvenime bei vaiko socialinę integraciją.</p> <p>7.2. Šeimynos žemės sklypo teritorijoje nėra atvirų šulinių, vandens gręžinių ir pan., esantys vandens telkiniai, esant poreikiui, t. y., kai auginami mažamečiai ir/ar vaikai su negalia, yra aptverti, šeimynos žemės sklypo teritorijoje bei namuose nėra šiems vaikams pasiekiamų nesaugių įrankių, elektros prietaisų, elektros lizdai yra tinkamai įrengti, esant poreikiui, naudojamos apsaugos nuo šių vaikų, spintelės, komodos tinkamai pritvirtintos ir kt., šeimynos teritorijoje esančios žaidimų aikštelės, sūpynės tvarkingos, nesulūžusios.</p> <p>7.3. Šeimynos būstas turi būti įrengtas taip, kad vaikui užtikrintų tinkamas ir saugias gyvenimo sąlygas. Šeimynos būstas steigiamas atskirose gyvenamosiose patalpose, bendruomenės gyvenamojoje vietovėje, kurioje didžioji dalis gyventojų nėra susiję su socialinių paslaugų teikimu bei kurioje nėra gyventojų ar socialinių paslaugų gavėjų sancaupos pagal vieną požymį (likę be tėvų globos vaikai, asmenys su negalia ir pan.).</p> <p>7.4. Vaikui užtikrintas šiltas, švarus, tinkamai apstatytas ir įrengtas, jeigu būtina, pritaikytas pagal vaiko su negalia specialiuosius poreikius gyvenamasis būstas, užtikrinantis sąlygas vaikui gyventi, ugdytis, leisti laisvalaikį ir bendrauti su bendraamžiais, draugais ar savo biologinės šeimos nariais.</p> <p>7.5. Šeimynoje yra šios patalpos: patalpa su drabužine, bendrasis kambarys (kuriame gali būti valgoma, žaidžiama, bendraujama), miegamieji – vaikų veiklos kambariai, vonios (dušo) ir tualetų patalpos, skalbimo, džiovinimo ir lyginimo patalpa (patalpos) arba tam skirtos vietos, virtuvė.</p> <p>7.6. Kiekvienam šeimynoje gyvenančiam asmeniui (įskaitant ir šeimynos dalyvius) turi tekti ne mažiau kaip 10 kv. m naudingojo patalpų, kuriose įsikūrusi šeimyna, ploto. Kai šeimynoje gyvena broliai ar seserys, kiekvienam šeimynoje gyvenančiam asmeniui gali tekti ne mažiau kaip 9 kv. m naudingojo šeimynos patalpų ploto. Į šeimynos naudingąjį patalpų plotą įskaičiuojamas visų gyvenamųjų kambarių (miegamųjų-vaikų individualios veiklos kambarių, bendrųjų kambarių skirtų valgyti, žaisti, bendrauti, pamokoms ruošti), virtuvių, higienos patalpų, koridorių, įmontuojamųjų spintų ir kitų šildomų pagalbinių patalpų plotas.</p> <p>7.7. Gyvenamajame miegamajame kambaryje įrengta ne daugiau kaip 2 vietos, išskyrus atvejus, kai</p>

		<p>apgyvendinami broliai ar seserys. Viename miegamajame kambaryje vaikų skaičių nustato šeimos dalyvis (-iai), atsižvelgdamas (-i) į vaikų interesus ir poreikius. Vyresni kaip 7 metų skirtingų lyčių vaikai miega atskiruose kambariuose.</p> <p>7.8. Vaikams užtikrinamas privatumas jų gyvenamuosiuose miegamuosiuose kambariuose: vaikai gyvena nepereinamuosiuose kambariuose, vaiko gyvenamajame miegamajame kambaryje sumontuotos sandarios durys, sienos visiškai skiria kambarį nuo kitų patalpų, gyvenamojo miegamojo kambario langai yra uždengti (užuolaidomis, žaliuzėmis, ritininėmis užuolaidomis ir pan.).</p> <p>7.9. Jei šeimoje apgyvendinamas kūdikis, šeima sudaro jam tinkamas gyvenimo sąlygas atskiroje patalpoje nuo vyresnių vaikų, ramioje ir saugioje aplinkoje, pritaikytoje vaiko amžiui, sveikatos būklei, užtikrinant saugaus prieraišumo formavimąsi.</p> <p>7.10. Vaikui gyvenamojoje aplinkoje sudaromos sąlygos tinkamai fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai. Mokyklinio amžiaus vaikai turi tinkamai apšviestą pamokų ruošimo ar skaitymo vietą, vaikui skiriamas stalas ir kėdė atitinka vaiko ūgį.</p> <p>7.11. Vaikas aprūpintas reikalingais tinkamos ir saugios fizinės būklės baldais.</p> <p>7.12. Vaikui numatyta vieta (atskiri baldai ar atskiros lentynos) asmeniniams daiktams, drabužiams, mokymo priemonėms bei avalynei laikyti.</p> <p>7.13. Užtikrinta, kad šeimoje higienos patalpos yra aprūpintos būtinomis higienos priemonėmis. Vaikas žino savo daiktams skirtą vietą asmens higienos patalpose (atskira kabykla rankšluosčiui, vieta muilui, dantų šepetėliui ir pan.).</p> <p>7.14. Vaikams, sergantiems užkrečiamomis ar virusinėmis ligomis, šeima užtikrina vaikų sveikatos poreikius atitinkančias sąlygas ir saugią aplinką kitiems šeimoje globojamiems vaikams.</p>
		<p>V sritis. Šeimos kvalifikacija</p>
8.	<p>Vaikui užtikrinama, kad socialinę globą jam teikia kvalifikuoti ir tinkamų asmeninių savybių turintys asmenys</p>	<p>8.1. Vaikas apgyvendintas ir gauna socialinę globą šeimoje, kuri atitinka Lietuvos Respublikos šeimynų įstatyme nustatytus reikalavimus.</p> <p>8.2. Šeimos dalyviai ir šeimos darbuotojai yra pasitikrinę sveikatą teisės aktų nustatyta tvarka.</p> <p>8.3. Vaikui užtikrinta, kad šeimos dalyviai ir tiesiogiai su vaikais dirbantys darbuotojai turi reikiamą išsilavinimą ir periodiškai tobulina savo profesinę kompetenciją, dalyvaudami mokymuose ne mažiau kaip 16 akademinį valandų per kalendorinius metus ir gali pateikti tai liudijančius pažymėjimus.</p> <p>8.4. Vaikui užtikrinama, kad šeimynai nuolat teikiama reikalinga globos centrų, VTAS, Socialinių paslaugų priežiūros departamento prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas), savivaldybės administracijos socialinių darbuotojų ir, esant poreikiui, kitų specialistų (psichologų, sveikatos priežiūros specialistų) pagalba, padedanti šeimynos dalyviams tinkamai atlikti pareigas. Šeimos dalyviai ir tiesiogiai su vaikais dirbantys darbuotojai yra išklause pagrindinę ir specializuotą pasirengimo globai ir įvaikinimui mokymų, vykdomų pagal programą, kurią tvirtina ir</p>

		<p>kurios reikalavimus nustato valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos direktorius, dalis.</p> <p>8.5. Šeimynos dalyviai sugeba pateikti motyvuotus paaiškinimus dėl įdarbintų šeimynos darbuotojų šeimynoje reikalingumo arba darbuotojų nereikalingumo, kai šeimynoje jie nėra įdarbinti</p>
		VI sritis. Administravimas
9.	Šeimyna atitinka teisės aktų reikalavimus ir turi visą reikalingą ir nepriekaištingai tvarkomą teisės aktų nustatytą dokumentaciją	<p>9.1. Šeimyna atitinka Šeimynų įstatyme bei kituose teisės aktuose nustatytus reikalavimus, yra įregistruota Juridinių asmenų registre ir turi:</p> <p>9.1.1. šeimynos steigimo dokumentus;</p> <p>9.1.2. šeimynos įstatus;</p> <p>9.1.3. su vaiko globa (rūpyba) ir jos priežiūra susijusius dokumentus;</p> <p>9.1.4. darbo sutartis su šeimynoje įdarbintais darbuotojais (jei tokie yra);</p> <p>9.1.5. Šeimynų įstatyme nurodytas sutartis;</p> <p>9.1.6. licenciją teikti socialinę globą;</p> <p>9.1.7. kitus šeimynos veiklai užtikrinti reikalingus dokumentus.</p> <p>9.2. Šeimynos dalyviai yra susipažinę su Departamento ir VTAS pateiktomis išvadomis, bendradarbiauja su Departamentu ir VTAS, analizuoja šeimynos veiklos stiprybes bei silpnybes.</p>

SENYVO AMŽIAUS ASMENŲ, SUAUGUSIŲ ASMENŲ SU NEGALIA IR VAIKŲ SU NEGALIA DIENOS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRAMS IR KITOMS SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOMS, TEIKIANČIOMS DIENOS (TRUMPALAIKĖ) SOCIALINĘ GLOBĄ DIENOS SOCIALINĖS GLOBOS CENTRUOSE ARBA DIENOS SOCIALINĘ GLOBĄ SENYVO AMŽIAUS, SUAUGUSIŲ ASMENŲ IR VAIKŲ SU NEGALIA NAMUOSE

Eil. Nr.	Socialinės globos norma	Socialinės globos normos turinys ir charakteristika
I sritis. Paslaugų paskyrimas ir planavimas		
1.	Senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia (toliau – asmuo) ar jo globėjui, rūpintojui, taip pat vaikui su negalia (toliau – vaikas) ir jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinama galimybė susipažinti su socialinės globos įstaiga ir jos teikiamomis paslaugomis	<p>1.1. Prieš pradėdant teikti socialinę globą, asmeniui, globėjui, rūpintojui ar asmenį prižiūrintiems šeimos nariams, artimiesiems giminaičiams, vaiko tėvams, globėjui, rūpintojui, esant galimybei, yra sudarytos sąlygos apsilankyti dienos socialinės globos centre ar susipažinti su socialinės globos įstaigos asmens ar vaiko namuose (toliau – socialinės globos įstaigos) teikiamomis socialinės globos paslaugomis.</p> <p>1.2. Asmeniui, globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, vaiko tėvams globėjui, rūpintojui yra prieinama informacija apie socialinės globos įstaigos teikiamas paslaugas, su asmeniu, vaiku dirbančio personalo kvalifikaciją ir kita.</p> <p>1.3. Socialinės globos įstaigoje yra nustatytos ir taikomos informacijos apie dienos socialinės globos centrą ir jo veiklą ar kitą socialinės globos įstaigą (nurodomas įstaigos pavadinimas ir teikiamos paslaugos), teikiančią dienos socialinę globą asmens ar vaiko namuose ir (ar) dienos ar trumpalaikę socialinę globą dienos socialinės globos centre viešinimo priemonės (internetu svetainė ir pan.)</p>
2.	Senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia (toliau – asmuo) ar jo globėjui, rūpintojui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams ir vaikui, jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinamas socialinės globos tikslingumas ir garantuojamas sutarties, atitinkančios	2.1. Socialinės globos įstaigoje kaupiamoje informacijoje apie asmenį (toliau – asmens byla) yra įrašai ir dokumentai apie savivaldybės administracijos sprendimą skirti asmeniui, vaikui dienos socialinę globą asmens, vaiko namuose ar skirti asmeniui, vaikui dienos ar trumpalaikę socialinę globą dienos socialinės globos centre, socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartį (toliau – sutartis), kurie sudaryti vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamu asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašu. Jei dienos ar trumpalaikė socialinė globa pradėta teikti ne savivaldybės administracijos sprendimu, asmens byloje yra įrašai ir dokumentai apie dienos socialinės globos įstaigoje atliktą asmens socialinės globos

<p>asmens, vaiko geriausių teisėtus interesus, pasirašymas</p>	<p>poreikio vertinimą ir per 7 dienas nuo dienos socialinės globos asmeniui, vaikui teikimo pradžios sudarytą sutartį, kurioje ir (ar) jos prieduose turi būti nurodytas socialinių paslaugų gavėjo vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamosios vietos adresas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas), jeigu asmuo turi globėją, rūpintoją, aprūpintoją, nurodomas šių asmenų vardas, pavardė, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas), taip pat socialines paslaugas teikiančios socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas), socialinių paslaugų teikimo tvarka, sąlygos, sutarties sudarymo terminas, socialinių paslaugų įstaigos ir paslaugos gavėjo teisės bei pareigos (atsakomybės), paslaugų teikimo laikas (nurodant savaitės dienas, kada bus teikiamos paslaugos), asmens duomenų tvarkymo tvarka, sutarties nutraukimo tvarka, trukmė (valandos arba dienos) ir dažnumas, apmokėjimo už teikiamas socialines paslaugas tvarka. Su sutartimi pagal galimybes ir esant poreikiui yra raštu susipažinę (nurodant vardą, pavardę, giminystės ryšį) ir kiti asmenį, vaiką prižiūrintys šeimos nariai ar artimieji giminaičiai.</p> <p>2.2. Teikdamas dienos socialinę globą namuose vaikui, dienos socialinės globos centras, esant poreikiui, tarpininkauja, kad vaikui būtų užtikrintos mokymo, ugdymo paslaugos pagal specialaus ugdymo programas.</p> <p>2.3. Tais atvejais, kai dienos socialinės globos centras teikia trumpalaikę socialinę globą, socialinė globa turi atitikti ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normas, išskyrus, dienos socialinės globos centre teikiant trumpalaikę socialinę globą iki 5 parų per savaitę.</p> <p>2.4. Į dienos socialinės globos centrus priimami asmenys, vaikai, turintys teisės aktų nustatyta tvarka pasirinkto pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo (šeimos ar vaikų ligų gydytojo) arba gydančio gydytojo išduotą išrašą iš medicininių dokumentų (F027/-a ar E027), nuo kurio išdavimo iki asmens, vaiko priėmimo į dienos socialinės globos dienos centrą negali būti praėję daugiau kaip 3 mėnesiai, įrodantį, kad asmuo, vaikas neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis ir kad jam nediagnozuota ūmi psichozė.</p> <p>2.5. Asmuo jam priimtina forma, vaikas pagal turimus gebėjimus ir jo tėvai, globėjas, rūpintojas iki sutarties pasirašymo yra supažindinti su dienos socialinės globos centro vidaus tvarkos taisyklėmis (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre). Kai socialinė globa teikiama asmens, vaiko namuose, asmuo, vaikas ir jo tėvai, globėjas, rūpintojas yra supažindinami su socialinės globos teikimą asmens, vaiko namuose reglamentuojančia tvarka. Žymos (nurodant vardą, pavardę, giminystės ryšį) apie tai užfiksuotos sutartyje ar asmens byloje.</p> <p>2.6. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas, vaiko tėvai, globėjas, rūpintojas, prieš pasirašydami sutartį, yra informuoti, kad sutartis gali būti nutraukta asmens ar jo globėjo, rūpintojo, vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo arba socialinės globos įstaigos iniciatyva. Asmuo ar jo globėjas, rūpintojas, vaiko tėvai,</p>
--	---

		<p>globėjas, rūpintojas žino, kad, prieš nutraukiant sutartį socialinės globos įstaigos iniciatyva, jie ir savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą skirti asmeniui, vaikui socialinę globą (kai socialinė globa teikiama savivaldybės administracijos sprendimu), bus informuoti iš anksto (prieš 3 mėnesius).</p>
3.	<p>Asmeniui, vaikui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP)</p>	<p>3.1. Dienos socialinės globos centro nustatyta tvarka socialinei globai asmeniui, vaikui teikti yra sudarytas ISGP, tuo tikslu yra įvertinti visi ISGP sudarymui reikalingi asmens, vaiko sveikatos, vystymosi, ugdymo(si), specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens, vaiko gebėjimus, gabumus, situaciją šeimoje, socialinę riziką, negalią, ypatumus, susijusius su amžiumi, branda, etnine kilme, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe ir kita. Vertinant asmens, vaiko konkrečių paslaugų, pagalbos poreikius ISGP detalai aprašomos sritys, kuriose jis yra labiau savarankiškas, kur ir kokios konkrečios pagalbos jam reikia. Sudarant ISGP dalyvauja visi reikalingi specialistai. Asmuo, vaikas, gebantis išreikšti nuomonę, taip pat dalyvauja sudarant ISGP. Visa tai yra užfiksuota asmens, vaiko byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant dalyvavusių sudarant ISGP asmenų vardus, pavardes ir atstovaujamą įstaigą.</p> <p>3.2. ISGP pateikta detali informacija apie asmenį, jo šeimą, vaiką, jo tėvus, globėją, rūpintoją (asmens, vaiko jo tėvų, globėjų, rūpintojų vardas, pavardė, gimimo data,), pagal įvertintą asmens, vaiko konkrečių paslaugų poreikį numatyta, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos tikslų ir uždavinių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos, ugdymo ir kitos), kurios asmeniui, vaikui bus teikiamos ar organizuojamos, numatoma, kurios socialinės globos įstaigos naudojamos socialinės veiklos, užimtumo, pagalbos šeimai organizavimo, savarankiškų įgūdžių ugdymo ar palaikymo ar kitos programos bus taikomos asmeniui, vaikui.</p> <p>3.3. ISGP senyvo amžiaus asmeniui ir suaugusiam asmeniui su negalia yra parengtas per 1 mėnesį nuo socialinės globos teikimo pradžios, vaikui – ne vėliau kaip per 1,5 mėnesio nuo socialinės globos teikimo pradžios.</p> <p>3.4. Už ISGP rengimą atsakingi socialinės globos įstaigos socialiniai darbuotojai. ISGP rengiamas dalyvaujant kitiems specialistams, esant poreikiui – ir socialiniams darbuotojams ir (ar) savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai, atitinkantys Socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus, ir savivaldybės mero nustatyta tvarka paskirtiems vertinti asmenų, vaikų (šeimų, kuriose yra tokie asmenys, vaikai) socialinių paslaugų poreikį (toliau – savivaldybės administracijos socialiniai darbuotojai). Sudarant ISGP vaikui, esant poreikiui, dalyvauja sveikatos priežiūros, ugdymo ir kiti specialistai, naudojant iš jų gautą informaciją. ISGP yra užfiksuota kitų institucijų pateikta informacija, taip pat kas dalyvavo rengiant ISGP, nurodant dalyvavusių vardus ir pavardes bei atstovaujamos institucijos pavadinimą.</p> <p>3.5. Yra užtikrintas paties asmens, jo globėjo, rūpintojo, esant poreikiui, ir kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių dalyvavimas, paties vaiko, pagal savo amžių ir brandą gebančio išreikšti savo</p>

		<p>nuomonę, tėvų, globėjo, rūpintojo dalyvavimas sudarant ir peržiūrint ar tikslinant ISGP. Į jų nuomonę kiek įmanoma yra atsižvelgta, žymos apie tai užfiksuotos ISGP (nurodant vardą, pavardę, giminystės ryšį).</p> <p>3.6. Asmeniui su sunkia negalia, vaikui su sunkia negalia pagal įvertintus poreikius ISGP yra numatytos priemonės, užtikrinančios asmens, vaiko specialiųjų poreikių tenkinimą.</p>
4.	Asmeniui, vaikui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir tikslinant ISGP	<p>4.1. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaigos iniciatyva ISGP yra peržiūrimas ir patikslinamas ne rečiau kaip 1 kartą per metus, o atsiradus naujoms aplinkybėms, susijusioms su asmens, vaiko sveikatos būkle ar kitų aplinkybių sąlygojamais asmens, vaiko socialinės globos poreikio pasikeitimais, – iškart po šių aplinkybių atsiradimo.</p> <p>4.2. Peržiūretame ISGP yra pateikta socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiektų rezultatų analizė, įvertinti asmens paslaugų poreikių pokyčiai, vaiko brandos, vaiko poreikių pokyčiai bei numatytos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu. Esant poreikiui, ISGP atsispindi ir individualaus darbo su vaiko tėvais, globėju, rūpintoju ar asmens globėju, rūpintoju, asmens šeimos nariais ar artimaisiais pokyčiai (nurodant asmens vardą, pavardę, giminystės ryšį).</p> <p>4.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga, planuodama ir teikdama socialinę globą asmeniui, vaikui, nuolat palaiko ryšį su asmens globėju, rūpintoju, esant poreikiui, šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, vaiko tėvais, globėju, rūpintoju, periodiškai pateikia jiems informaciją apie ISGP sudarymo, peržiūrėjimo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštarauja asmens ar vaiko interesams ir asmens duomenų apsaugos reikalavimams.</p>
6.	Asmeniui, vaikui sukuriama ir užtikrinama sveika ir saugi aplinka.	<p>5.1. Asmeniui, vaikui sukurta stabili, stresinių situacijų nesukelianti teigiama emocinė aplinka, kurioje jis jaučiasi pripažintas, svarbus. Teikiant socialinę globą vaikui, užtikrinta fiziškai saugi ir emociškai stabili aplinka, atitinkanti vaiko asmenines savybes, jo raidos ypatumus, poreikius bei interesus.</p> <p>5.2. Užtikrinti mandagūs, pasitikėjimu ir pagarba pagrįsti santykiai tarp asmens, vaiko ir socialinę globą teikiančio personalo. Socialinę globą teikiantis personalas geba išsamiai apibūdinti asmens, vaiko (ar jų šeimų) poreikius bei problemas.</p> <p>5.3. Dienos socialinės globos centre esant poreikiui asmuo su negalia, vaikas su negalia turi jiems nuolatinei paskirtą individualios priežiūros darbuotoją ar slaugytojo padėjėją, kuris, atsižvelgdamas į asmens, vaiko poreikius, padeda jam atlikti kasdieninio gyvenimo funkcijas ir juos prižiūri, taip padėdamas asmeniui, vaikui gyventi visavertį gyvenimą.</p> <p>5.4. Dienos socialinės globos centras pagal galimybes vykdo šeimos konsultavimo programą, paremtą socialinės globos įstaigos, asmenį prižiūrinčio globėjo, rūpintojo ar šeimos narių, artimųjų giminaičių, vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo bendradarbiavimu. Socialinę globą teikiantys darbuotojai konsultuoja asmenį prižiūrinčius šeimos narius ar artimuosius giminaičius, vaiko tėvus, globėją, rūpintoją dėl</p>

	<p>tinkamos asmens, vaiko priežiūros namuose ir asmeniui, vaikui būtinų sveikatos priežiūros paslaugų užtikrinimo laiku. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens, vaiko byloje pridedamuose dokumentuose (nurodant asmenų, kuriems teikiama konsultacija vardus, pavardes ir giminystės ryšį su asmeniu, vaiku).</p> <p>5.5. Dienos socialinės globos centre asmens, vaiko maitinimas organizuojamas įvertinus individualius asmens, vaiko poreikius, įpročius ir suderinus su asmeniu, jo globėju, rūpintoju ar vaiko tėvu, globėju, rūpintoju. Asmuo, vaikas, atsižvelgiant į sveikatos apsaugos ministro tvirtinamas rekomenduojamas paros maistinių medžiagų ir energijos normas bei rekomenduojamas maisto produktų paros normas socialinę globą gaunantiems asmenims, gauna jų fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį maitinimą. Maitinimo režimą nusistato dienos socialinės globos įstaiga, išskyrus atvejus, kai socialinė globa teikiama asmens, vaiko namuose. Asmeniui, vaikui būnančiam dienos socialinės globos centre visą dieną, maitinimas turi būti organizuojamas 3–4 kartus per dieną. Jei dienos socialinės globos centre asmuo, vaikas išbūna ilgiau kaip 5 valandas, jis vieną kartą per buvimo laiką turi gauti karšto maisto. Asmeniui, vaikui, kuris dienos socialinės globos centre praleidžia iki 5 val., maitinimas centre organizuojamas pagal poreikius. Teikiant socialinę globą asmens, vaiko namuose, maitinimas organizuojamas suderinus su asmeniu, jo globėju, rūpintoju, asmenį prižiūrinčiais šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, vaiko tėvais, globėju, rūpintoju.</p> <p>5.6. Bendru asmens ar jo globėjo, rūpintojo, ar asmenį prižiūrinčių šeimos narių, artimųjų giminaičių, vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo ir socialinės globos įstaigos gali būti susitarta rašytiniu sutarimu, kuriame nurodomas įstaigos pavadinimas, įstaigai atstovaujancio asmens vardas, pavardė, taip pat asmens ar jo globėjo, rūpintojo, ar asmenį prižiūrinčio šeimos nario, artimojo giminaičio, vaiko vieno iš tėvų, globėjo, rūpintojo vardas, pavardė, ir kad maitinimą teikiant socialinę globą dienos socialinės globos centre ar asmens, vaiko namuose, iš dalies ar visiškai užtikrins pats asmuo, globėjas, rūpintojas ar asmenį prižiūrintys šeimos nariai, artimieji giminaičiai ar vaiko tėvai, globėjas, rūpintojas. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens, vaiko byloje pridedamuose dokumentuose (nurodant asmenų, su kuriais susitarta vardus, pavardes ir ryšį su asmeniu, vaiku).</p> <p>5.7. Esant būtinybei, asmens globėjui, rūpintojui, kitiems asmenį prižiūrintiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, vaiko tėvams, globėjui, rūpintojui suteikiamos konsultacijos dėl asmens, vaiko maitinimo, maitinimosi įpročių ir ypatumų, tinkamos asmens, vaiko priežiūros namuose ir asmeniui, vaikui būtinų paslaugų užtikrinimo laiku.</p> <p>5.8. Asmeniui, vaikui yra užtikrinta, kad, teikiant socialinę globą ir iškilus problemoms, susijusioms su asmens, vaiko sveikatos būklės pasikeitimais, saugumu ar kitomis aplinkybėmis, apie tai nedelsiant informuojami asmens globėjas, rūpintojas, esant poreikiui, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai, vaiko tėvai, globėjas, rūpintojas, nurodant asmens vardą, pavardę, įvardinamos problemos.</p>
--	--

		<p>5.9. Esant poreikiui, tarpininkaujama asmens globėjui, rūpintojui, asmenį prižiūrintiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, vaiko tėvams, globėjui, rūpintojui, kad asmuo, vaikas būtų aprūpinti tinkama apranga, avalyne ir kitais asmeniniais daiktais, reikalingais ir būtinais atsižvelgiant į asmens, vaiko sveikatos būklę, techninės pagalbos priemonėmis ar kitomis asmens, vaiko savarankiškumą namų aplinkoje didinančiomis priemonėmis.</p> <p>5.10. Socialinės globos įstaigos darbuotojai turi pirmosios pagalbos suteikimo žinių. Šios žinios yra patvirtintos atitinkamais pažymėjimais ir yra nuolat atnaujinamos. Asmuo, vaikas žino, kad nebus paliekami be specialisto priežiūros, jei to reikalauja jų sveikatos būklė, o esant poreikiui, jiems bus garantuotas pirmosios pagalbos suteikimas ar skubiosios medicininės pagalbos iškvietimas. Žymos apie tokius atvejus yra užfiksuotos asmens, vaiko byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>5.11. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, esant poreikiui, kitiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, vaikui, jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinta, kad asmeniui, vaikui jų vartojami medikamentai pateikiami laiku, pagal gydytojo nurodymą. Asmens, vaiko bylose yra sveikatos priežiūros specialistų įrašai (nurodomos specialisto pareigos, vardas, pavardė) arba išrašai iš asmens sveikatos priežiūros įstaigos apie asmeniui, vaikui reikiamų vaistų naudojimo kiekį ir laiką, jei asmuo, vaikas vartoja medikamentus teikiant socialinę globą.</p> <p>5.12. Užtikrinta asmens, vaiko apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, asmeninių savybių, gebėjimų ir kita. Siekiant užtikrinti asmens, vaiko saugumą, dienos socialinės globos centre įvykę nelaimingi įvykiai, susiję su asmens, vaiko sveikatos būklės pablogėjimu ar asmens, vaiko teisių pažeidimais, yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje. Socialinės globos įstaigos personalas turi žinių, kaip elgtis su asmeniu ar negalią turinčiu vaiku nelaimingų įvykių, krizių, emocijų protrūkių ir kt. atvejais ar po jų, ir nuolat jas gilina.</p>
III sritis. Įvairiapusiškų asmens poreikių užtikrinimas, vaiko vystymosi poreikių užtikrinimas ir asmens, vaiko įgalinimas		
6.	Asmeniui, vaikui sudaroma jų priežiūrai palanki bei asmenį, vaiką įgalinanti ir vaiką ugdanti aplinka	<p>6.1. Asmeniui, atsižvelgiant į jo sveikatos būklę ir jo savarankiškumą, vaikui, atsižvelgiant į jo amžių, brandą, sveikatos būklę, yra sudarytos sąlygos palaikyti ir ugdyti jų socialinius įgūdžius ir, esant poreikiui, užtikrinti fizinio aktyvumo, kultūrinių interesų, socialinės veiklos ir kitų interesų raiškos galimybes. Vaiką ugdanti aplinka formuojama atsižvelgiant į vaiko mokymosi (ugdymosi) procese pasiektus rezultatus, atsižvelgiant į švietimo įstaigos, vaikui užtikrinančios mokymo ir ugdymo paslaugas, nuomonę bei išvadas.</p> <p>6.2. Asmeniui, vaikui interesų raiškos priemonės taikomos individualiai, atsižvelgiant į asmens, vaiko pageidavimus, nuomonę, įgūdžius, psichologinę būseną ir kita. Asmeniui, vaikui sudaromos sąlygos palaikyti turimus ar formuoti naujus socialinius įgūdžius, dienos socialinės globos centre sudarytos sąlygos užsiimti jų mėgstama veikla, tenkinti saviraiškos poreikius (skaityti, piešti, siūti, lipdyti iš</p>

		<p>molio ir pan.). Darbuotojai, atsakingi už asmens, vaiko įgalinimą bei ugdymą, pats asmuo bei vaikas pagal savo amžių ir brandą gali apibūdinti užsiėmimo mėgstama veikla poveikį.</p> <p>6.3. Asmeniui, vaikui dienos socialinės globos centre, esant poreikiui, sudarytos sąlygos poilsiui ar miegui dienos metu, jeigu to reikalauja asmens, vaiko sveikatos būklė.</p> <p>6.4. Asmeniui, vaikui leidžiama nelankyti dienos socialinės globos centro asmens ar jo globėjų, rūpintojų, vaiko tėvų ar globėjų, rūpintojų prašymu iki 1 mėnesio per metus dienos socialinės globos centro nustatyta tvarka. Į šį laikotarpį neįskaitomas asmens, vaiko ligos laikotarpis. Prašymo teikimo tvarką ir jame nurodytinus asmens duomenis nustato dienos socialinės globos centras. Apie asmenį, vaiką, dėl ligos ar kitų priežasčių negalintį ilgiau kaip 1 mėnesį lankyti dienos socialinės globos centro, raštu pranešama savivaldybės administracijai, jei asmeniui, vaikui dienos socialinės globos paslaugos teikiamos savivaldybės administracijos sprendimu, nurodant šio asmens, vaiko vardą, pavardę, gimimo datą ir laikotarpį, kuriuo asmuo, vaikas negalėjo lankyti dienos socialinės globos centro. Kol asmuo, vaikas negali lankyti dienos socialinės globos centro, jo darbuotojai gali asmeniui vaikui teikti socialinę globą jo namuose. Apie dienos socialinės globos, teikiamos dienos socialinės globos centre, pakeitimą į socialinę globą asmens, vaiko namuose raštu informuojama savivaldybės administracija, nurodant asmens, vaiko vardą, pavardę, gimimo datą, taip pat datą, nuo kurios teikiama socialinė globa asmens, vaiko namuose. Tai pažymima ISGP, nurodant socialinės globos asmens, vaiko namuose pradžios ir pabaigos datas.</p> <p>6.5. Esant poreikiui, asmeniui, vaikui užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga, bendradarbiaudama su bendruomenės sveikatos priežiūros įstaigomis, organizuos asmeniui, vaikui reikalingų sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą.</p>
7.	Atsižvelgiant į asmens, vaiko specialiuosius poreikius, sudaroma aplinka, kurioje jis gali būti aktyvus	<p>7.1. Dienos socialinės globos centre asmeniui, vaikui sudaromos galimybės naudotis techninės pagalbos priemonėmis ar kitomis jų savarankiškumą dienos socialinės globos centro aplinkoje didinančiomis priemonėmis. Dienos socialinės globos centras yra apsirūpinęs priemonėmis, padedančiomis darbuotojams saugiai atlikti kasdienes funkcijas (priemonės asmeniui, vaikui pakelti, perkelti, prausti, kineziterapijai, masažui atlikti, transportuoti dienos centro patalpose, maitinti ir kt.).</p> <p>7.2. Asmeniui, vaikui, kuris dėl sveikatos būklės yra neįgijęs ar praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita). Dienos socialinės globos centre asmeniui, vaikui pagal poreikius sudarytos sąlygos saugiai naudotis informacinėmis technologijomis, atitinkančiomis asmens, vaiko įgūdžius ir interesus bei vaiko brandą. Darbuotojai, atsakingi už asmens socialinių įgūdžių palaikymą ar vaiko socialinių įgūdžių ugdymą, įgyja naujų ir gilina turimas žinias, kaip taikyti alternatyvias komunikacijos priemones, dirbant su tokiu asmeniu, vaiku.</p>

		<p>7.3. Kai asmuo, vaikas gauna socialinę globą namuose, esant būtinybei, tarpininkaujama, kad teisės aktų nustatyta tvarka asmuo, vaikas laiku būtų aprūpintas techninės pagalbos priemonėmis ar kitomis jų savarankiškumą namų aplinkoje didinančiomis priemonėmis</p>
8.	<p>Asmeniui, vaikui teikiama pagalba skatina savarankiško gyvenimo įgūdžių palaikymą ar įgijimą bei stiprinimą ir leidžia būti kiek įmanoma savarankiškam</p>	<p>8.1. Asmuo, vaikas skatinamas būti kuo daugiau savarankiškas, sudarytos sąlygos stiprinti jo savitvarkos gebėjimus bei savarankiškumą.</p> <p>8.2. Asmeniui pagal poreikius užtikrinta pagalba atliekant buitines, savitvarkos bei saviraiškos funkcijas. Ugdomi ir palaikomi asmens, vaiko namų ūkio, biudžeto tvarkymo, pirkimo ir kiti kasdieniame žmogaus gyvenime būtini įgūdžiai, motyvuojantys asmenį, vaiką ir padedantys užtikrinti kiek įmanoma didesnę asmens, vaiko savarankiškumą, jiems užtikrinama pagalba atliekant buitinius darbus ir ugdant savitvarkos gebėjimus. Asmuo, vaikas aprūpinti priemonėmis, padedančiomis lavinti bei palaikyti asmens, vaiko dėl sveikatos būklės prarastus ar neįgytus socialinius įgūdžius.</p> <p>8.3. Esant poreikiui, asmeniui, vaikui užtikrinta individuali, diskretiška darbuotojų pagalba atliekant su asmens higiena susijusias funkcijas, apsirengiant, valgant, tvarkantis ir kita.</p> <p>8.4. Dienos socialinės globos centre darbingo amžiaus asmeniui su negalia pagal jo amžių, sveikatos būklę ir poreikius yra užtikrinta aktyvioji asmens veikla – darbinių-buitinių įgūdžių, socialinių įgūdžių ugdymas bei palaikymas, užimtumas, kita socialinė veikla ir pan. Esant galimybėms, tai yra siejama su asmens dalyvavimo darbo rinkoje skatinimu. Žymos apie tai yra ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>8.5. Dienos socialinės globos centre senyvo amžiaus asmeniui pagal jo sveikatos būklę ir poreikius yra užtikrinta kasdienė asmens veikla – buitinių, kasdienio gyvenimo įgūdžių, socialinių įgūdžių palaikymas, laisvalaikio užimtumas, socialinė veikla ir pan.</p> <p>8.6. Palaikomi ir ugdomi asmens, vaiko savarankiškumo, savitarnos ir visuomenei priimtino elgesio įgūdžiai už dienos socialinės globos centro ar asmens, vaiko namų ribų. Vaikas yra mokomas etiketo, nuolat atnaujinamas asmens etiketo išmanymas, atsižvelgiant į jų specialiuosius poreikius, amžių, lytį, brandą.</p> <p>8.7. Dienos socialinės globos centre suaugusiems asmenims su negalia aktyvioji veikla pagal poreikius ir galimybes organizuojama grupėmis, kuriose vienu metu aktyvia veikla užsiima nuo 5 iki 12 asmenų, atsižvelgiant į asmens savarankiškumo lygį bei negalią.</p> <p>8.8. Senyvo amžiaus asmenims kasdinių gyvenimo įgūdžių palaikymas dienos socialinės globos centre organizuojamas individualiai, pagal asmens poreikius. Užimtumas, socialinė veikla ir kita veikla vykdoma grupėse, formuojamose pagal vienodus asmenų interesus (nuo 5 iki 12 asmenų grupėje).</p> <p>8.9. Dienos socialinės globos centre vaikams, esant galimybei, socialinė globa organizuojama grupėse. Grupėje yra nuo 5 iki 12 asmenų vaikų, diferencijuojant grupes pagal jose esančių vaikų</p>

		savarankiškumo lygį, turimą socialinių įgūdžių lygį ir pan.
9.	Asmeniui, vaikui padedama stiprinti ir palaikyti tarpusavio ryšius su šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, tėvais, globėju, rūpintoju, stiprinami ir plėtojami kiti socialiniai ryšiai	<p>9.1. Padedama plėtoti ir stiprinti asmens socialinius ryšius su šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, skatinamas pagarbių santykių su šeimos nariais palaikymas, tokiu būdu mažinant senyvo amžiaus asmens ar suaugusio asmens su negalia vienišumo jausmą. Vaikui padedama suvokti pagarbos šeimai reikšmę, stiprinami vaiko tarpusavio ryšiai su tėvais, globėju, rūpintoju. Teikiant socialinę globą asmeniui, vaikui iškilusios problemos yra aptariamoms su asmens globėju, rūpintoju, šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, vaiko tėvais, globėju, rūpintoju ir jos sprendžiamos bendradarbiaujant su bendruomenėje esančiomis švietimo, sveikatos bei kitomis institucijomis.</p> <p>9.2. Užtikrinta, kad, pastebėjus asmens išnaudojimą, smurtą ar nepriežiūrą šeimoje, asmeniui ir šeimai nedelsiant suteikiama socialinio darbuotojo pagalba, pasitelkiami savivaldybės administracijos socialiniai darbuotojai, tarpininkaujama kitose institucijose. Apie pastebėtą smurtą, prievartą ar nepriežiūrą vaiko šeimoje ne vėliau kaip kitą darbo dieną po šių faktų pastebėjimo dienos informuojami VTAS (nurodant vaiko vardą, pavardę, gimimo datą) atstovai ir savivaldybės administracijos socialiniai darbuotojai, vaikui nedelsiant suteikiama reikiama pagalba ir numatomos konkrečios darbo su šeima priemonės. Žymos apie asmens, vaiko (nurodant asmens, vaiko vardą, pavardę, gimimo datą) išnaudojimą, smurtą ar nepriežiūrą bei taikytas priemones, siekiant to išvengti ateityje, turi būti užfiksuotos asmens, vaiko bylose.</p> <p>9.3. Asmuo, atsižvelgiant į jo poreikius, skatinamas bendrauti su kitais asmenimis, lavinami jo gebėjimai užmegzti kontaktus, bendravimo gebėjimai, kartu atsižvelgiant į kitų asmenų poreikius bei nepažeidžiant kitų asmenų teisių. Vaikas mokomas bendrauti su kitais vaikais, jam padedama išmokti užmegzti kontaktus su bendraamžiais bei suaugusiais asmenimis, ugdoma pagarba kitiems vaikams ir suaugusiems asmenims, neatsižvelgiant į tų asmenų fizinę, socialinę padėtį, pilietybę, etninę kilmę, religiją, rasę ir kita, skiepijamas supratimas apie socialinių ryšių svarbą žmogaus gyvenime. Asmuo pagal turimus gebėjimus bei vaikas pagal savo amžių ir brandą gali apibūdinti tarpasmeninius savo ir kitų asmenų tarpusavio ryšius.</p> <p>9.4. Palaikomi glaudūs nuolatiniai ryšiai tarp socialinės globos įstaigos ir asmenų prižiūrinčių šeimos narių, artimųjų giminaičių, vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo, jie gauna informaciją apie asmens, vaiko įpročius, pomėgius, reakcijas į įvairius reiškinius teikiant socialinę globą</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
10.	Asmeniui, vaikui garantuojama saugi ir jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka (kai socialinė globa teikiama dienos socialinės globos centre)	<p>10.1. Asmuo, vaikas saugiai naudojami poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis dienos socialinės globos centro teritorijoje arba šalia jo, jiems užtikrinta saugi ir apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių jiems daryti neigiamą įtaką ar žalą, teritorija.</p> <p>10.2. Dienos socialinės globos centre, kuriame paslaugas gauna asmenys su negalia, įskaitant ir Alzheimerio liga ar demencija sergančius asmenis, taikomos augmentinės ar alternatyvios</p>

		komunikacijos priemonės (pvz., kiemo zona, koridorius, patalpos pagal asmenų, nuolat naudojančių judėjimo techninės pagalbos priemonę – vežimėlį, akių lygį pažymėti neformaliais simboliais (daiktais, nuotraukomis, paveikslėliais, piešiniais) ir formaliais simboliais (Bliss, Mayer–Johnson, piktogramomis ir kt.).
11.	Asmuo, vaikas gauna socialinę globą patogiose, jaukiose, jo poreikiams pritaikytose patalpose, kur sudaromos sąlygos savarankiško gyvenimo įgūdžiams formuoti	<p>11.1. Asmeniui, vaikui užtikrintas pagal paskirtį tinkamas ir saugus dienos socialinės globos centro poilsio zonų ir aktyvios veiklos organizavimo patalpų suplanavimas ir įrengimas. Patalpos pritaikytos asmenų, nuolat naudojančių judėjimo techninės pagalbos priemonę – vežimėlį, poreikiams (yra keltuvai ir (arba) liftai, nuolydžiai, durys, higienos patalpos ir pan. pakankamo ploto, kad būtų galima laisvai judėti vežimėliu, vaikštytėmis). Asmenų, vaikų poilsui (miegui) dienos metu įrengtos atskiros patalpos. Dienos socialinės globos centre teikiant trumpalaikę globą (iki 5 parų per savaitę), minimalus plotas vienam paslaugų gavėjui gyvenamojoje patalpoje turi būti ne mažesnis kaip 4 m².</p> <p>11.2. Asmeniui, vaikui teikiant socialinę globą sukurta ir užtikrinta saugi, sveikatai nekenkianti ar fiziškai nežalojanti aplinka, patalpos gerai vėdinamos ir tinkamai apšviestos. Dienos socialinės globos centre patalpos aprūpintos visais reikalingais baldais ir inventoriumi.</p> <p>11.3. Asmuo, vaikas dienos socialinės globos centre aktyviai dalyvauja įvairioje veikloje, savo reikmėms, įgydamas savarankiškumo įgūdžių, pats gamina maistą (užkandžius) virtuvėje, kurioje yra viryklė, plautuvė, šaldytuvas, spintelės, sukomplektuoti valgomieji indai ir įrankiai. Kiekvienam asmeniui, vaikui skirtos ne mažiau kaip dvi lėkštės, šaukštas, šakutė, peilis (atsižvelgiant į suaugusio asmens gebėjimus abiem rankomis naudotis stalo įrankiais ar vaiko amžių), šaukštelis, puodelis ar, jeigu reikia, specialūs įrankiai asmenims su negalia.</p> <p>11.4. Esant asmens, vaiko pageidavimui ar nustatytam poreikiui, jiems suteikiamos privatumą garantuojančios patalpos arba bendrojo naudojimo ar kitose patalpose sukuriami privati erdvė, atskirta širma.</p> <p>11.5. Užtikrinta, kad dienos socialinės globos centre asmuo, vaikas lengvai gali pasiekti asmens higienos patalpas, jos patogios, aprūpintos būtinomis higienos priemonėmis, užtikrintas privatumas jose. Higienos patalpų erdvės atskirtos sienomis nuo grindų iki lubų. Higienos patalpos rakinamos saugiais (atrakinamais tiek iš vidaus, tiek iš išorės) užraktais.</p> <p>11.6. Jei asmeniui, vaikui socialinė globa teikiama namuose ir pagal įvertintus asmens, vaiko specialiuosius poreikius reikia pritaikyti jų gyvenamąją aplinką, prireikus socialinės globos įstaiga, teikianti socialinę globą, tarpininkauja, kad asmens, vaiko gyvenamoji aplinka būtų pritaikyta specialiesiems poreikiams tenkinti. Žymos apie tai užfiksuotos ISGP ar vaiko byloje, nurodant kokių priemonių buvo imtasi dėl asmens, vaiko gyvenamosios aplinkos pritaikymo.</p>
V sritis. Personalias		
12.	Socialinę globą teikiančio personalo	12.1. Personalo ir globojamų asmenų, vaikų skaičiaus santykis garantuoja tinkamą socialinės globos

	<p>struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų, vaikų skaičių, jų specialiuosius poreikius ir interesus, negalią ir savarankiškumą</p>	<p>įstaigos veiklos organizavimą. Personalo pareigybių aprašymai apibrėžia kiekvieno socialinės globos įstaigos darbuotojo konkrečias funkcijas. Dienos socialinės globos centre, kai socialinės globos teikimas vykdomas asmenų, vaikų grupėms, personalo struktūra ir skaičius formuojami taip, kad grupėje vienu metu dirbtų ne mažiau kaip 2 darbuotojai, atsakingi už veiklos grupėje organizavimą ir asmenų, vaikų saugumą.</p> <p>12.2. ISGP yra įgyvendinamas, užtikrinant tinkamą pareigybių skaičių pagal teisės aktų nustatytus reikalavimus. Socialinę globą teikiančio personalo pareigybių skaičius yra ne mažesnis, nei reglamentuoja socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinami socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvai.</p>
13.	<p>Asmens, vaiko poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su asmeniu, vaiku turintis personalas</p>	<p>13.1. Socialinės globos įstaigos vadovo tinkamumas eiti pareigas vertinamas teisės aktų nustatyta tvarka, jis turi aukštąjį išsilavinimą (nuo 2015 m.) ir, priklausomai nuo įstaigos paskirties, – psichologijos, vadybos, gerontologijos, slaugos, pedagogikos, socialinio darbo žinių.</p> <p>13.2. Socialinės globos įstaigoje dirba personalas, turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, teisės aktų nustatyta tvarka išklauses mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus.</p> <p>13.3. Užtikrinta, kad asmeniui paslaugas teikiantis personalas nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją bei įgyja naujų žinių, reikalingų darbe.</p> <p>13.4. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, asmenį prižiūrintiems šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, vaikui, jo tėvams, globėjui, rūpintojui užtikrinta, kad personalas savo darbe vadovaujasi žmogiškos etikos normomis ir atitinkamų profesijų etikos kodeksais. Asmuo, jo globėjas, rūpintojas, asmenį prižiūrintys šeimos nariai ar artimieji giminaičiai, vaikas, jo tėvai, globėjas, rūpintojas iš esmės yra patenkinti ir gerai atsiliepia apie darbuotojų žmogiškąsias savybes.</p> <p>13.5. Personalo ir asmens, vaiko santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais. Asmens, vaiko ir personalo tarpusavio bendravimas rodo pagarbius ir šiltus santykius.</p> <p>13.6. Užtikrinta, kad, priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos įstaigos administracija įsitikina jų tinkamumu dirbti su senyvo amžiaus asmeniu, asmeniu su negalia ar vaiku su negalia (tarp jų ir turinčiais sunkią negalią).</p> <p>13.7. Asmeniui, vaikui užtikrinta, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla yra kolegiškai prižiūrima socialinės globos įstaigos specialistų ir šis priežiūros faktas yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose, nurodant savanorio vardą, pavardę ir savanorių prižiūrinčio darbuotojo vardą, pavardę ir pareigas.</p> <p>13.8. Dienos socialinės globos įstaigoje yra įstaigos administracijos patvirtintas Savanorių priėmimo į socialinės globos įstaigą tvarkos aprašas bei kiti įstaigos administracijos patvirtinti savanoriško darbo</p>

		<p>atlikimą reglamentuojantys dokumentai (jei įstaigoje dirba savanoriai).</p> <p>13.9. Asmens, vaiko problemoms kompleksiskai spręsti socialinės globos įstaiga užtikrina personalo komandinį darbą ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Asmeniui, vaikui užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su sveikatos priežiūros, švietimo ir kitomis institucijomis. Dienos socialinės globos įstaigos darbuotojai turi komandinio darbo organizavimo žinių ir gali apibūdinti įstaigoje taikomus komandinio darbo principus, taip pat tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus, naudojamus priimant sprendimus, susijusius su visapusišku asmens, vaiko socialinės globos poreikių tenkinimu.</p> <p>13.10. Tais atvejais, kai asmens, vaiko veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais asmens, vaiko orumas užtikrinamas profesionaliais personalo veiksmais.</p> <p>13.11. Dienos socialinės globos įstaigos administracija personalui užtikrina priemonių, susijusių su saugių ir sveikų darbo sąlygų personalui sudarymu, taikymą ir tai yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose</p>
14.	Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>14.1. Socialinės globos įstaiga yra įregistruota Juridinių asmenų registre ir turi visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus:</p> <p>14.1.1. įstaigos nuostatus (įstatus);</p> <p>14.1.2. metinį įstaigos veiklos planą ir metinę įstaigos veiklos ataskaitą;</p> <p>14.1.3. teikiamų paslaugų sąrašą, patvirtintą paslaugos kainą (-as);</p> <p>14.1.4. įstaigos pareigybių sąrašą, darbuotojų darbo apskaitos dokumentus (darbo grafikus, darbo apskaitos žiniaraščius), darbuotojų darbo sutartis ar sutartis su juridiniais ar fiziniais asmenimis, kai paslaugos organizuojamos pasitelkiant juridinius ir fizinius asmenis;</p> <p>14.1.5. įstaigoje vykdomas socialinės veiklos, laisvalaikio užimtumo, šeimos konsultavimo ar kitas programas;</p> <p>14.1.6. vidaus tvarkos taisyklės (paslaugų gavėjams priimtina kalba ir forma apibūdinančias paslaugų gavėjų ir darbuotojų teises ir pareigas);</p> <p>14.1.7. personalo pareigybių aprašus;</p> <p>14.1.8. darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo planus;</p> <p>14.1.9. asmenų bylas („gyvenimo knygas“), vaikų bylas, kuriose yra ISGP ir kiti su asmens, vaiko socialine globa susiję dokumentai;</p> <p>14.1.10. asmenų, globėjų, rūpintojų, kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių, vaiko tėvų, globėjo, rūpintojo skundų ir prašymų registracijos žurnalą;</p> <p>14.1.11. neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos žurnalą, kuriame aprašomas įvykis, galimos įvykio priežastys, pasekmės, priemonės, kurių buvo imtasi, siekiant mažinti panašių įvykių pasikartojimo riziką ir pan.;</p>

		<p>14.1.12. socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) rezultatus apibūdinančius dokumentus;</p> <p>14.1.13. įstaigos savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojančius dokumentus (jei socialinės globos įstaigoje dirba savanoriai);</p> <p>14.1.14. licenciją teikti socialinę globą ir kitas teisės aktų nustatytas licencijas bei leidimus;</p> <p>14.1.15. licencijas teikti slaugos, rehabilitacijos (kineziterapijos, masažo ir pan.) paslaugas (kai dienos socialinės globos įstaiga teikia šias paslaugas);</p> <p>14.1.16. kitus reikalingus dokumentus.</p> <p>14.2. Asmeniui, vaikui užtikrinamas tvarkingas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų kaupimas jo byloje bei joje esančios informacijos (įskaitant asmens duomenis) konfidencialumas. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai informacijos konfidencialumo užtikrinimą yra patvirtinę socialinės globos įstaigos nustatytos formos raštiškais pasižadėjimais.</p> <p>14.3. Asmenų, vaikų bylos ir kiti su socialinės globos įstaigos veikla susiję dokumentai yra saugomi teisės aktų nustatyta tvarka.</p>
15.	Palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo ir paslaugų kokybės siekimo aplinka	<p>15.1. Personalui sudaryta profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės tobulinti profesinę kompetenciją. Socialinės globos įstaigoje yra sudaromi profesinės kompetencijos tobulinimo planai.</p> <p>15.2. Personalas nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją, dalyvaudamas profesinės kompetencijos tobulinimo programose, įgyja naujų žinių, reikalingų darbe. Kiekvienas darbuotojas, socialinės globos įstaigoje teikiantis socialinę globą asmeniui, vaikui su negalia (taip pat ir su sunkia negalia), teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja profesinės kompetencijos tobulinimo kursuose. Socialinės globos įstaiga yra sudariusi sveikas ir saugias darbo sąlygas bei aprūpinusi personalą būtiniausiomis priemonėmis, reikalingomis personalo sveikatai apsaugoti, perkeliant asmenį iš vienos vietos į kitą, keičiant asmens padėtį ar kryptį, padedant asmeniui atsistoti, ir paslaugoms asmenims, turintiems specialiųjų poreikių, ar asmenims su negalia (įskaitant asmenis, turinčius sunkią negalią arba linkusius į agresiją ar saviagresiją) saugiai teikti (pvz., mobiliaisiais pagalbos iškvietimo įrenginiais, kad prireikus būtų galima išsikviesti papildomą personalą). Personalui periodiškai (atsižvelgiant į pareigybę ir vykdomas funkcijas) instruktuojamas ar tobulinama profesinė jo kompetencija saugos ir sveikatos darbe klausimais. Socialinių paslaugų srities darbuotojams, sveikatos priežiūros specialistams, kitiems specialistams sudaryta galimybė tobulinti savo profesinę kompetenciją pagal teisės aktuose įteisintus profesinės kompetencijos tobulinimo reikalavimus. Socialinės globos įstaiga individualios priežiūros personalui užtikrina galimybę dalyvauti įžanginiuose mokymuose.</p> <p>15.3. Socialinės globos įstaigos administracija sudaro galimybę socialiniams darbuotojams kiekvieną savaitę skirti ne mažiau kaip 2 val. dokumentacijai pildyti. Tai yra pažymėta darbuotojų darbo</p>

		<p>grafikuose.</p> <p>15.4. Socialinės globos įstaiga sudaro galimybę darbuotojams įgyti naujų ir gilinti turimas žinias, kaip dirbti su asmeniu, vaiku (tarp jų ir turinčiais sunkią negalią) kriziniais atvejais, kai asmuo, vaikas susiduria su prievarta, dėl sveikatos būklės jam pasireiškia emocijų, agresijos proveržiai ir kita. Skatinamos personalo iniciatyvos tobulinti individualų darbą su asmeniu, komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų.</p> <p>15.5. Asmeniui, vaikui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos įstaigos darbuotojų savitarpio ar kitų specialistų iš išorės pagalba. Socialinės globos įstaigoje pagal galimybes yra sudarytos sąlygos vykdyti superviziją.</p> <p>15.6. Asmeniui, globėjui, rūpintojui, esant poreikiui, šeimos nariams ir artimiesiems giminaičiams, vaikui, jo tėvams (globėjui, rūpintojui) užtikrinta socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos įstaigai nuolat teisės aktų nustatyta tvarka atliekant savo veiklos ir socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įšivertinimą. Socialinės globos įstaiga turi pasirengusi savo veiklos ir socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įšivertinimo tvarką ar klausimynus.</p> <p>15.7. Asmuo, globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai, vaikas, gebantis išreikšti savo nuomonę, vaiko tėvai (globėjas, rūpintojas) turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadamis ir rekomendacijomis, kurias teisės aktų nustatyta tvarka pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentui prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Departamentas).</p> <p>15.8. Socialinės globos įstaigoje nagrinėjami socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įšivertinimo) rezultatai ir vadovaujantis jais nustatomi dienos socialinės globos centro ar kitos dienos socialinę globą namuose teikiančios įstaigos veiklos tobulinimo prioritetai bei sudaromi atitinkamos srities veiklos pagerinimo konkrečių priemonių planai (numatant konkrečius terminus ir vykdytojus (pareigos, vardas, pavardė)).</p>
16.	Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	<p>16.1. Socialinės globos įstaiga rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį (internetinį puslapį), kuriame pateikiama informacija apie dienos socialinės globos centrą: teikiamas paslaugas, personalo kvalifikaciją ar supažindinama su asmens namuose teikiamomis dienos socialinės globos paslaugomis bei jas teikiančia įstaiga.</p> <p>16.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinę globą teikiančios įstaigos metiniu veiklos planu. Rengiant socialinės globos įstaigos metinį planą, dalyvauja savivaldybės socialiniai darbuotojai, bendruomenė, dienos socialinės globos centre įtraukiami ir dienos socialinės globos centro tarybos atstovai. Metiniuose planuose atsispindi praėjusiais metais vertinant (įšivertinant) socialinės globos atitiktį nustatytiems trūkumams šalinti suplanuotos priemonės.</p>

		<p>16.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su Departamentu bei kitomis kontrolės institucijomis. Socialinės globos įstaigos administracija yra susipažinusi su Departamento pateiktomis išvadomis dėl socialinės globos atitikties socialinės globos normoms ir gali apibūdinti socialinės globos įstaigos stiprybes bei silpnybes.</p> <p>16.4. Socialinės globos įstaiga teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjo teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai bei kitoms institucijoms.</p>
--	--	--

**SENYVO AMŽIAUS ASMENŲ IR SUAUGUSIŲ ASMENŲ SU NEGALIA
ILGALAIKĖS (TRUMPALAIKĖS) SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS, TAIKOMOS SOCIALINĖS GLOBOS NAMAMS,
STACIONARINĖMS ILGALAIKĖS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOMS, GRUPINIO GYVENIMO NAMAMS IR BENDRO GYVENIMO
NAMAMS**

1.	Užtikrinamas asmens socialinės globos tikslingumas, paremtas išsamiu ir visapusišku asmens poreikių vertinimu	<p>1.1. Socialinės globos namuose, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose, grupinio gyvenimo namuose ir bendro gyvenimo namuose (toliau visi kartu šiame priede – socialinės globos įstaiga) kaupiamoje informacijoje apie asmenį (toliau – asmens byla) yra įrašai ir dokumentai apie savivaldybės administracijos sprendimą skirti asmeniui ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą socialinės globos įstaigoje, socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartį (toliau – sutartis), kurie sudaryti vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamu asmens (šeimoms) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašu. Jei socialinė globa pradėta teikti ne savivaldybės administracijos sprendimu, asmens byloje yra įrašai ir dokumentai apie socialinės globos įstaigoje atliktą asmens socialinės globos poreikio vertinimą ir sudarytą sutartį (asmens socialinės globos poreikio vertinimo ir sutarties kopijos), kurioje ir (ar) jos prieduose turi būti nurodytas socialinių paslaugų gavėjo vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamosios vietos adresas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas), jeigu asmuo turi globėją, rūpintoją, aprūpintoją, nurodomas šių asmenų vardas, pavardė, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas), taip pat socialines paslaugas teikiančios socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas), socialinių paslaugų teikimo tvarka, sąlygos, sutarties sudarymo terminas, socialinių paslaugų įstaigos ir paslaugos gavėjo teisės bei pareigos (atsakomybės), paslaugų teikimo laikas (nurodant savaitės dienas, kada bus teikiamos paslaugos), asmens duomenų tvarkymo tvarka, sutarties nutraukimo tvarka, trukmė (valandos arba dienos) ir dažnumas, apmokėjimo už teikiamas socialines paslaugas tvarka.</p> <p>1.2. Socialinės globos įstaigoje apgyvendinami asmenys, turintys pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo (šeimoms gydytojo) arba gydančio gydytojo išduotą išrašą iš medicininių dokumentų (F027/a ar E027), nuo kurio išdavimo iki asmens</p>
----	---	--

		<p>apgyvendinimo globos įstaigoje negali būti praėję daugiau kaip 3 mėnesiai, įrodantį, kad asmuo neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis ir kad jam nediagnozuota ūmi psichozė, išskyrus atvejus, kai socialinės globos įstaigoje apgyvendinami suaugę asmenys su negalia ir senyvo amžiaus asmenys, atvykę iš užsienio valstybės (-ių), kurią (-ias) ištiko humanitarinė krizė, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos asmenų perkėlimo į Lietuvos Respubliką įstatyme (toliau šiame papunktyje – šie asmenys). Šie asmenys pirmines ambulatorines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo arba gydančio gydytojo išduotą išrašą iš medicininių dokumentų (F027/a ar E027) gali pateikti per 1 mėnesį nuo jų apgyvendinimo socialinės globos įstaigoje dienos. Šiame papunktyje minimas asmeniui išduotas išrašas iš medicininių dokumentų saugomas asmens byloje. Šie asmenys, jei, apgyvendinant juos socialinės globos įstaigoje, kyla įtarimas, kad jie serga ūmiomis infekcinėmis ligomis (turi ūmiai infekcijai būdingų požymių), o išrašas iš medicininių dokumentų, kuriame nurodyta, kad asmuo neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis, nepateikiamas, socialinės globos įstaigoje apgyvendinami atskirai nuo kitų asmenų ir nedelsiant socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka konsultuojamasi su jų šeimos gydytojais dėl sveikatos priežiūros paslaugų jiems parinkimo bei dėl atskiro apgyvendinimo pabaigos.</p> <p>1.3. Siekiant užtikrinti grupiniuose gyvenimo namuose gyvenančių asmenų teises ir teisėtus interesus, grupinio gyvenimo namuose gali gyventi ir šių asmenų nepilnamečiai vaikai, jei tai neprieštarauja geriausiems vaikų interesams. Grupinio gyvenimo namai užtikrina kartu su asmeniu su negalia apgyvendinto nepilnamečio vaiko poreikių tenkinimą. Jei grupinio gyvenimo namai teikia šiam nepilnamečiam vaikui ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą, ji turi atitikti likusių be tėvų globos vaikų, socialinę riziką patiriančių vaikų, vaikų su negalia ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos normose nustatytus vaiko įgalinimo, ugdymo, konkrečių paslaugų poreikio nustatymo ir individualaus socialinės globos plano sudarymo reikalavimus. Šiuo atveju licencija teikti institucinę socialinę globą (ilgalaikę, trumpalaikę) vaikams socialinės globos įstaigoje nereikalinga.</p>
2.	Asmeniui pagal įvertintus poreikius sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP)	<p>2.1. ISGP rengia socialinės globos įstaigos specialistai, esant poreikiui, dalyvauja ir socialiniai darbuotojai ir (ar) savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ar darbuotojai, atitinkantys Socialinių paslaugų įstatymo 26 straipsnio 6 dalyje nustatytus reikalavimus ir savivaldybės institucijos mero nustatyta tvarka paskirti vertinti senyvo amžiaus asmenų ar asmenų su negalia (šeimų) socialinių paslaugų poreikį (toliau – savivaldybės socialiniai darbuotojai), kiti reikalingi specialistai. Visa tai yra užfiksuota asmens ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant ISGP sudaryme dalyvavusių asmenų vardus, pavardes bei atstovaujimų institucijų pavadinimus.</p> <p>2.2. Sudarant ISGP yra įvertinti visi asmens sveikatos, laisvalaikio organizavimo, socialinių</p>

	<p>įgūdžių ugdymo, palaikymo, specialieji ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens gebėjimus, gabumus, silpnąsias savybes, situaciją šeimoje, socialinę riziką, negalią, ypatumus, susijusius su amžiumi, branda, etnine kilme, kalba, religija, lytimi, rasine priklausomybe ir kita, taip pat įvertinta: asmens savarankiškumo, savitarnos, asmeninės higienos įgūdžiai, elgesio, bendravimo, valgymo, miego, namų režimo įpročiai, individualūs poreikiai, interesai, pomėgiai, padidėjusio ar neįprasto jautrumo tam tikriems garsams, lytėjimui, kvapams, drabužiams, maisto sudėčiai, skoniui, skausmui, temperatūrai buvimas, kita svarbi asmens, jo globėjo, rūpintojo, kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių pateikta informacija, reikalinga tinkamai suteikti paslaugas, pagalbą. Vertinant asmens konkrečių paslaugų, pagalbos poreikius ISGP detalai aprašomos sritys, kuriose jis yra labiau savarankiškas, kur ir kokios konkrečios pagalbos jam reikia.</p> <p>2.3. Socialinės globos įstaigoje, vertinant asmens poreikius, kad būtų tinkamai sudarytas ISGP, dalyvauja visi reikalingi specialistai, pats asmuo ar, esant poreikiui, asmens globėjas, rūpintojas, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai ir visa tai yra užfiksuota asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant dalyvavusių asmenų vardus, pavardes ir atstovaujimų įstaigų pavadinimus ar ryšį su asmeniu.</p> <p>2.4. ISGP, socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais, nurodoma informacija apie asmenį (vardas, pavardė, asmens kodas, jei neturi asmens kodo – gimimo data), šeimą (šeiminė padėtis), informacija iš pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo apie asmens sveikatos būklę (diagnozės, paskirti medikamentai ir pan., gydytojo vardas, pavardė, atstovaujančios sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimas) ir informacija apie socialinės globos įstaigoje įvertintus asmens poreikius konkrečioms paslaugoms, pagalbai (personalo (taip pat ir ne įstaigoje dirbančio) teikiančio paslaugas ar pagalbą vardai, pavardės, pareigos). ISGP numatyta, kokiomis priemonėmis bus siekiama socialinės globos uždavinių įgyvendinimo, detalizuotos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros, psichologinės ir kt.), kurios asmeniui teikiamos ar organizuojamos, rašomos žymos apie periodiškai vykdomą ISGP peržiūrą (kokie buvo pokyčiai, koks rezultatas pasiektas, kokie numatomi tolesni veiksmai, kad būtų pasiekti užsibrėžti tikslai ir uždaviniai, trumpas ISGP įgyvendinimo proceso aprašymas ir kita). ISGP yra kiekvieno asmens byloje.</p> <p>2.5. ISGP sudarymo laikas priklauso nuo asmens gebėjimų prisitaikyti prie aplinkos, naujų aplinkybių, turimų psichologinių asmens savybių ir kt. Esant poreikiui, atvykusiam į socialinės globos įstaigą asmeniui dėl sudėtingos adaptacijos ne ilgiau kaip vienam pusmečiui gali būti sudaromas preliminarus ISGP, kuris ne vėliau kaip po pusmečio nuo asmens atvykimo į socialinės globos įstaigą turi būti peržiūrimas. ISGP (įskaitant ir preliminarų) senyvo amžiaus asmeniui sudaromas ne vėliau kaip per 1 mėnesį, asmeniui su negalia (taip pat ir turinčiam sunkią negalią) –</p>
--	--

		<p>ne vėliau kaip per 1,5 mėnesio nuo asmens atvykimo į socialinės globos įstaigą dienos.</p> <p>2.6. Pagal galimybes yra užtikrintas paties asmens ar jo globėjo, rūpintojo, kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių dalyvavimas sudarant, peržiūrint ir tikslinant ISGP. Į jų nuomonę kiek įmanoma yra atsižvelgta, žymos apie tai užfiksuotos ISGP (nurodomi asmenų vardai, pavardės ir ryšys su asmeniu).</p> <p>2.7. Asmeniui su negalia pagal įvertintus poreikius ISGP yra numatytos priemonės, užtikrinančios asmens specialiųjų poreikių tenkinimą.</p>
3.	Asmeniui teikiamų paslaugų efektyvumas užtikrinamas periodiškai peržiūrint ir patikslinant ISGP	<p>3.1. Užtikrinta, kad ISGP yra peržiūrimas ir tikslinamas ne rečiau kaip 1 kartą per 1 metus, o atsiradus naujoms, su asmens sveikatos būkle ar naujais asmens poreikiais bei įgūdžiais susijusioms aplinkybėms, iškart po šių aplinkybių atsiradimo.</p> <p>3.2. Peržiūrint ir patikslinant ISGP yra pateikti ir įvertinti socialinės globos teikimo laikotarpiu pasiekti rezultatai, įvertinti asmens paslaugų poreikių pokyčiai bei numatytos naujos priemonės, susijusios su šių poreikių tenkinimu.</p> <p>3.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga, planuodama ir teikdama socialinę globą asmeniui, nuolat palaiko ryšį su asmens globėju, rūpintoju, o esant poreikiui, su kitais šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais, jiems pageidaujant, socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka pateikia informaciją apie ISGP sudarymo, peržiūrėjimo ir vykdymo eigą, jei tai neprieštaruoja asmens interesams ir asmens duomenų apsaugos reikalavimams.</p>
II sritis. Asmens gerovės užtikrinimas teikiant socialinę globą		
4.	Teikiant socialinę globą siekiama užtikrinti asmens geriausią interesą	<p>4.1. Užtikrinta asmens teisė pasirinkti asmens sveikatos priežiūros įstaigą ar gydytoją, vadovaujantis asmens sveikatos priežiūrą reglamentuojančiais teisės aktais. Tai yra užfiksuota ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose. Tais atvejais, kai asmuo į socialinės globos įstaigą ilgalaikiai socialinei globai atvyksta iš kitos savivaldybės, siekiant užtikrinti tinkamą sveikatos priežiūros paslaugų organizavimą, socialinės globos įstaiga ir asmuo (jo globėjas, rūpintojas) prieš asmeniui apsigyvenant socialinės globos įstaigoje, susitaria, kad asmuo registruosis (jį registruos globėjas, rūpintojas) asmens sveikatos priežiūros įstaigoje, kuri pasirinkta arčiausiai socialinės globos įstaigos (asmens gyvenamosios) vietos arba yra patogiausiai pasiekiamą.</p> <p>4.2. Asmeniui užtikrintas aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis paslaugų organizavimas laiku, vadovaujantis šių paslaugų teikimą reglamentuojančiais teisės aktais. Asmenys aprūpinami visomis reikalingomis jų poreikius atitinkančiomis techninės pagalbos priemonėmis. Įstaigoje yra kiekvienam asmeniui pakankamas kokybiškų, tinkamų naudoti techninės pagalbos priemonių kiekis. Prilaikymo diržai, liemenės naudojami tais atvejais, kai siekiama išvengti asmens susižalojimo ar iškritimo iš lovos, vežimėlio, kėdės ir pan. Lovoje naudojamos priemonės turi</p>

		<p>netrukdyti asmeniui keisti kūno padėtį (apsiversti, atsisėsti). Asmeniui reikalingos techninės pagalbos priemonės, jų kiekis ir įsigijimo data nurodomi asmens byloje. Asmuo laiku, per 2 mėnesius nuo techninės pagalbos priemonių poreikio nustatymo, aprūpinamas jomis, išskyrus atvejį, kai dėl objektyvių priežasčių (pvz., jei techninės pagalbos priemonės turi būti specialiai gaminamos ar kt.) nėra galimybės jų parūpinti per nustatytą laikotarpį.</p> <p>4.3. Socialinės globos įstaigos asmeniui pagal poreikius organizuoja sveikatos priežiūros paslaugas. Asmeniui su negalia, senyvo amžiaus asmeniui, gyvenančiam stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose, slaugos paslaugos privalo būti teikiamos pačioje įstaigoje.</p> <p>4.4. Asmeniui užtikrinta, kad, teikiant socialinę globą ir iškilus problemoms, susijusioms su asmens sveikatos būklės pasikeitimais, saugumu ar kitomis aplinkybėmis, apie tai socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka nedelsiant informuojami asmens globėjas, rūpintojas, esant poreikiui ir galimybėms, – kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai.</p> <p>4.5. Medikamentai gaunami, saugomi ir vartojami pagal reikalavimus, kuriuos nustato teisės aktai bei socialinės globos įstaigos darbo tvarkos taisyklės, kiti socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojantys dokumentai. Socialinės globos įstaigos sveikatos priežiūros ar kiti už sveikatos priežiūros organizavimą atsakingi specialistai žino medikamentų užsakymo, priėmimo, saugojimo, vartojimo, nurašymo bei netinkamų vartoti medikamentų sunaikinimo tvarką. Už medikamentų gavimą, saugojimą globos įstaigoje yra paskirtas atsakingas asmuo.</p> <p>4.6. Užtikrinta asmens apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, prievartos, įžeidinėjimų dėl savo rasės, religijos, negalios, socialinės padėties, pilietybės, sveikatos būklės, asmeninių savybių ir kita. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pasikeitimais ar asmens teisių pažeidimais, socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys bei priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje</p>
5.	Mirštančiajam užtikrinama kvalifikuota priežiūra ir dvasinė pagalba	<p>5.1. Asmeniui užtikrinta galimybė išreikšti savo valią dėl jo asmeninio turto, dokumentų tvarkymo, laidojimo ir su laidojimu susijusių reikalų tvarkymo. Asmeniui, laikantis asmens duomenų apsaugos reikalavimų, garantuotas ir vidaus veiklos dokumentais reglamentuotas globos įstaigos tarpininkavimas, kad būtų sutvarkyti šie reikalai. Jeigu asmuo neturi artimųjų, galinčių jį palaidoti, ar nėra išreiškęs savo valios dėl laidojimo ir su laidojimu susijusių reikalų tvarkymo, asmeniui mirus, laidojimą ir su laidojimu susijusių reikalų tvarkymą organizuoja socialinės globos įstaiga. Jeigu asmuo nėra išreiškęs savo valios dėl jo asmeninio turto, dokumentų tvarkymo, jie tvarkomi vadovaujantis teisės aktais, reguliuojančiais asmenų turtinius santykius ir dokumentų tvarkymą asmeniui mirus.</p> <p>5.2. Mirštančiajam socialinės globos įstaiga garantuoja jo dvasinių, socialinių, psichologinių,</p>

		<p>fizinių, religinių reikmių tenkinimą, užtikrindama privatumą ir orumą, teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja paliatyviąją slaugą.</p> <p>5.3. Socialinės globos įstaiga, asmeniui pageidaujant, organizuoja religinių patarnavimų bei sielovados pagalbos teikimą.</p> <p>5.4. Užtikrinta, kad mirštančiajam, esant galimybei, pagalba suteikiama gyvenamajame kambaryje, bet kartu nepažeidžiant kitų kartu gyvenančių asmenų privatumo bei orumo.</p> <p>5.5. Asmuo žino, kad sunkios ligos atveju ar jam mirštant socialinės globos įstaiga socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka nedelsdama informuos apie jo būklę globėją (rūpintoją), šeimos narius, o esant poreikiui ir galimybėms, ir kitus artimuosius giminaičius bei sudarys sąlygas jiems būti prie mirštančiojo (jei asmuo taip pageidauja ar iš anksto pageidavo). Asmens byloje pridedamuose dokumentuose yra užfiksuoti asmeniui artimų žmonių vardai, pavardės, nuolatinės gyvenamosios vietos adresai, telefono ryšio numeriai, tarpusavio ryšys.</p>
III sritis. Įvairiapusių asmens poreikių užtikrinimas, asmens įgalinimas		
6.	Asmeniui sudaroma galimybė gauti socialinę globą, atitinkančią jo poreikius ir savarankiškumo lygį	<p>6.1. Asmens kasdieninis gyvenimas ir veikla organizuojami lanksčiai, siekiant suderinti asmens pageidavimus, pomėgius ir socialinės globos įstaigos galimybes. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai turi teigiamą požiūrį į asmenų užimtumo, laisvalaikio praleidimo, pomėgių realizavimo ir pan. pasirinkimą.</p> <p>6.2. Darbingo amžiaus asmeniui, atsižvelgiant į jo savarankiškumo lygį ir galimybes, stiprinama motyvacija ir siūlomos priemonės, įgalinančios asmenį integruotis į visuomenės gyvenimą.</p> <p>6.3. Asmuo pagal savo gebėjimus ir galimybes yra įtraukiamas į visų sprendimų, susijusių su jo gyvenimu socialinės globos įstaigoje, priėmimą. Asmeniui su negalia (išskyrus slaugomus asmenis) sudaromos sąlygos, įgalinančios asmenį viską, kas įmanoma, atlikti pačiam bei užtikrinti, kad jam būtų prieinamos bendruomenėje teikiamos paslaugos, kuriomis jis pageidauja naudotis.</p> <p>6.4. Asmens kasdieninė veikla organizuota ir buitines paslaugas teikiamos taip, kad palaikytų, skatintų ir motyvuotų asmenį būti kuo savarankiškesnį – gamintis maistą savo reikmėms, tvarkytis gyvenamąjį kambarį ir kita. Asmeniui užtikrinta pagalba atliekant buitines, savitvarkos, saviraiškos funkcijas ir asmuo aprūpintas priemonėmis, padedančiomis lavinti bei palaikyti asmens dėl sveikatos būklės neturimus ar prarastus įgūdžius.</p> <p>6.5. Asmuo (globėjas, rūpintojas) ir socialinės globos įstaiga kartu sprendžia klausimus, kaip asmeniui užtikrinti techninės pagalbos, protezinės ir ortopedinės technikos priemonių įsigijimą (akinių, dantų protezų, klausos aparatų ir kita). Dalyvavusių asmenų vardai, pavardės ir informacija apie reikalingą techniką užfiksuota asmens ISGP įrašuose.</p> <p>6.6. Suaugusiam darbingo amžiaus asmeniui su negalia socialinė globa teikiama padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinant motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas. Organizuojama</p>

	<p>pagalba, suderinta su švietimo, ugdymo, sveikatos priežiūros, profesinio orientavimo ir profesijos įsigijimo ar persikvalifikavimo priemonėmis, galinčiomis užtikrinti jo integraciją į darbo rinką bei stiprinančiomis asmens pasitikėjimą savimi bei motyvaciją palikti socialinės globos namus ir pradėti savarankišką (iš dalies savarankišką) gyvenimą bendruomenėje, gaunant joje reikiamas bendruomenines paslaugas. Žymos apie teikiamą pagalbą ir taikomas priemones, kurios gali asmeniui padėti integruotis į darbo rinką bei stiprina asmens pasitikėjimą savimi bei motyvuoja palikti socialinės globos namus ir pradėti savarankišką gyvenimą, yra užfiksuotos asmens ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant pagalbos teikime dalyvaujančių asmenų vardus, pavardes, įstaigų pavadinimus.</p> <p>6.7. Socialinės globos įstaiga asmeniui pagal poreikius užtikrina galimybes skaityti spaudos leidinius, knygas ar kitokiu būdu gauti jį dominančią informaciją.</p> <p>6.8. Asmeniui, kuris dėl sveikatos būklės neturi ar yra praradęs kalbos ar kitus bendravimo gebėjimus, socialinės globos įstaigoje yra taikomos alternatyvios komunikacijos priemonės (gestų kalba, Brailio raštas ir kita). Socialinės globos įstaigoje dirbantis personalas turi žinių bendravimo su senyvo amžiaus asmenimis ar asmenimis su negalia klausimais (tarp jų ir alternatyvių komunikacijos priemonių taikymo klausimais) ir nuolat jas tobulina.</p> <p>6.9. Slaugomam asmeniui turi būti užtikrinta kokybiška nuolatinė priežiūra ir slauga. Socialinės globos įstaiga yra apsirūpinusi reikalingomis techninės pagalbos priemonėmis, padedančiomis darbuotojams saugiai ir kokybiškai atlikti kasdienes funkcijas (priemonės asmeniui pakelti, perkelti, maudyti, maitinti ar transportuoti socialinės globos namų viduje).</p> <p>6.10. Slaugomas asmuo yra aprūpintas reikalingomis slaugos priemonėmis (sauskelnės, paklodės, čiužiniai pragulų profilaktikai, čiužiniai nuo pragulų ir kt.) ir teisės aktų nustatyta tvarka aprūpinamas reikalingomis asmeniui skirtomis techninės pagalbos priemonėmis (funkcinės lovos, vežimėliai ir kt.).</p> <p>6.11. Slaugomam asmeniui užtikrinamos oraus gyvenimo sąlygos pagal individualius poreikius – maitinimosi, kasdieninės higienos pagalba ar kita reikalinga pagalba, sudaromos sąlygos bendrauti su kitais asmenimis.</p> <p>6.12. Asmeniui, išskyrus slaugomus asmenis, sudarytos sąlygos dalyvauti kuriant higienišką aplinką – jam pačiam tvarkyti ir prižiūrėti savo gyvenamąjį kambarį bei prižiūrėti (stebėti) bendrąsias socialinės globos įstaigos patalpas, jų švarą ir tvarką.</p> <p>6.13. Iš dalies savarankiškiems asmenims, padedant socialinės globos įstaigos darbuotojams, užtikrinama galimybė naudotis buitinėmis skalbimo mašinomis, sudarytos sąlygos asmeniui pačiam skalbti ir išsidžiovinti savo drabužius.</p> <p>6.14. Asmeniui, atsižvelgiant į jo savarankiškumo lygį, motyvaciją ar specifinius poreikius (dėl</p>
--	---

		<p>terapijos), sudarytos galimybės socialinės globos įstaigoje auginti naminį gyvūną (pvz., katę, šunį, žuvytes akvariumuose) ir juo rūpintis.</p> <p>6.15. Asmuo individualiai pagal socialinės globos įstaigos nustatytą tvarką aprūpinamas patalyne, rankšluosčiais, drabužiais, avalyne, reikiamomis higienos priemonėmis ir kitais būtinais daiktais, atsižvelgiant į asmens poreikius, lytį ar neplanuotai atsiradusias aplinkybes. Drabužiai, avalynė, rankšluosčiai skiriami kiekvienam individualiai ir negali būti naudojami bendrai.</p>
7.	Asmeniui užtikrinama aplinka, pagrįsta abipusiu asmens ir socialinės globos įstaigos darbuotojų pasitikėjimu, pagarba ir meile	<p>7.1. Užtikrinta, kad asmuo išklausomas, vertinama jo nuomonė, gyvenimiška patirtis, siekiama asmens ir personalo tarpusavio supratimo. Asmuo pagal savo gebėjimus ir galimybes turi teisę išsakyti pageidavimus dėl socialinės globos įstaigoje dirbančio personalo atliekamų funkcijų, elgesio ir pan., dėl gyvenamojo kambario kaimyno (-ų) pasirinkimo ir kita.</p> <p>7.2. Socialinės globos įstaigoje gyvenantis asmuo turi pasirinktą socialinės globos įstaigos darbuotoją, kuriam patiki problemas, juo pasitiki, yra jo išklausomas.</p> <p>7.3. Asmeniui teisės aktų nustatyta tvarka užtikrintas laisvas politinių pažiūrų pasirinkimas, galimybė viešai reikšti savo nuomonę, praktikuoti pageidaujamą religiją, neribojamos galimybės dalyvauti visuomeninėje veikloje. Socialinės globos įstaiga sudaro tam sąlygas ir skiria dėmesį globos įstaigoje gyvenančių asmenų sielovadai. Asmuo turi teisę rinktis dalyvavimą pagalbos sau grupėse ar kitoje grupinėje veikloje socialinės globos įstaigoje ar už jų ribų.</p> <p>7.4. Esant poreikiui, asmeniui padedama kontroliuoti elgesį stresinėse situacijose, patiriant ar išgyvenant krizes, netektis, tarpininkaujama, kad būtų išspręsti konfliktai ar sumažinti emociniai išgyvenimai, siūlant specialistų pagalbą, pagalbos sau grupes, susitikimus su artimaisiais. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant pagalbos teikime dalyvaujančių specialistų vardus, pavardes, įstaigų pavadinimus. Personalui sudarytos galimybės įgyti naujų ir gilinti turimas žinias, kaip elgtis su senyvo amžiaus ar negalią turinčiu asmeniu nelaimingų įvykių, stresinių situacijų ir pan. atvejais bei po jų.</p> <p>7.5. Skatinamas ir palaikomas asmens aktyvumas, dalyvavimas, siekiant bendros socialinės globos įstaigos gerovės, užtikrinamas asmens žinojimas, kad jis bus suprastas ir neatstumtas. Sprendimai priimami ir įgyvendinami kartu su gyventojais, pagal galimybes atsižvelgiant į jų norus, įsitikinimus ir gebėjimus</p>
8.	Asmeniui padedama užmegzti ir palaikyti socialinius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, socialinės globos įstaigos gyventojais, bendruomene	<p>8.1. Socialinės globos įstaiga tarpininkauja, kad asmuo palaikytų ar atkurtų nutrūkusius ryšius su šeimos nariais, artimaisiais giminaičiais, draugais, pažįstamais, jei tai neprieštaruoja asmens interesams. Esant poreikiui, padeda palaikyti kontaktus su bendruomene, dalyvauti visuomeninėje veikloje ir kita. Socialinės globos įstaigoje apgyvendinus šeimos narius, kiek įmanoma yra skatinamas jų bendravimas ir tarpusavio ryšių stiprinimas. Asmens ISGP yra numatytos konkrečios</p>

		<p>priemonės, susijusios su asmens socialinių ryšių tinklo sukūrimu, atkūrimu ar palaikymu. Asmuo gali apibūdinti, kokiuose bendruomenės (visuomenės) renginiuose jis dalyvauja.</p> <p>8.2. Asmuo su visais jo pageidaujama asmenimis gali pasimatyti pagal socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarką, išskyrus atvejus, kai tie pasimatymai kelia pavojų jo ar aplinkinių sveikatai ar saugumui. Socialinės globos namuose, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose ir bendro gyvenimo namuose ši tvarka yra aptarta su šių namų taryba.</p> <p>8.3. Esant poreikiui, asmeniui yra sudarytos galimybės tiesiogiai bendrauti laiškais, telefonu, internetu.</p> <p>8.4. Asmuo skatinamas bendrauti su kitais socialinės globos įstaigos gyventojais, gerbiant kito asmens norus, interesus.</p> <p>8.5. Asmeniui užtikrinta pagalba bendradarbiaujant su reikalingomis institucijomis, sprendžiant asmens paslaugų organizavimo ir kasdieninio gyvenimo problemas. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose (nurodant institucijų pavadinimus).</p>
9.	Asmeniui užtikrinamas maitinimas, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir individualius poreikius	<p>9.1. Asmuo gauna jo fiziologinius poreikius ir sveikatos būklę atitinkantį, sveikatai palankų maitinimą, įvertinus jo individualius poreikius, būtinumą gauti pritaikytą maitinimą ir, esant galimybėms, atsižvelgiant į asmens pageidavimus.</p> <p>9.2. Asmeniui sudarytos sąlygos bet kuriuo paros metu, esant poreikiui, išgerti šiltos kavos, arbatos ar vandens.</p> <p>9.3. Asmeniui pagal jo savarankiškumo lygį, galimybes ir pageidavimus sudarytos sąlygos užsiimti maisto savo poreikiams ruošimu, stalo serviravimu ar panašia veikla.</p> <p>9.4. Asmeniui, kuris pats negali savarankiškai pavalgyti, užtikrinama individuali, diskretiška personalo pagalba valgant. Socialinės globos įstaigoje toks asmuo aprūpintas specialia įranga, padedančia jam pavalgyti. Socialinės globos įstaiga užtikrina, kad kiekvienam maitinimo režimo laiku pagalbos reikalingam asmeniui būtų priskirtas pagalbą valgant teikiantis asmuo.</p> <p>9.5. Socialinės globos namai, specializuoti slaugos ir socialinės globos namai maitinimą organizuoja pagal šiuos reikalavimus:</p> <p>9.5.1. maitinimą organizuoja pagal sveikatos apsaugos ministro tvirtinamus maitinimo organizavimą socialinės globos įstaigoje reglamentuojančius teisės aktų reikalavimus;</p> <p>9.5.2. asmeniui sudaryta galimybė jam suprantama forma kasdien susipažinti su menu, iš anksto pateikti pageidavimus dėl maisto produktų ar patiekalų asortimento, į kuriuos, esant galimybei, yra atsižvelgiama;</p> <p>9.5.3. atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę ir jo savarankiškumą, yra paisoma asmens teisės pasirinkti, kur jam valgyti – savo kambaryje ar bendroje valgykloje. Asmuo valgomajame turi savo</p>

		<p>nuolatinę vietą;</p> <p>9.5.4. socialinės globos namuose veikia virtuvėlės, kuriose iš dalies savarankiškai asmenys su darbuotojų pagalba gamina maistą sau bei valgo.</p> <p>9.6. Grupinio gyvenimo namai maitinimą organizuoja pagal šiuos reikalavimus:</p> <p>9.6.1. grupinio gyvenimo namuose gyvenančiam asmeniui sudarytos sąlygos pačiam su darbuotojų pagalba gamintis maistą, dalyvauti įsigyjant maisto produktus, kitus jam reikalingus daiktus, sudarytos sąlygos kartu su darbuotojais vykti į parduotuves, tariantis dėl asmeniui reikalingų prekių įsigijimo;</p> <p>9.6.2. grupinio gyvenimo namai, suderinę su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, gali nustatyti išlaidų, skiriamų grupinio gyvenimo namuose gyvenančių asmenų savarankiškumui ugdyti ir (ar) individualiems poreikiams tenkinti (pvz., maistui, higienos reikmėms, drabužiams ir pan.), dydį. Tam tikslui numatytos lėšos pervedamos į atskirą grupinio gyvenimo namų sąskaitą. Grupinio gyvenimo namai patvirtina šių išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką, ją suderina su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir paskiria už tinkamą išlaidų panaudojimą atsakingą darbuotoją.</p> <p>9.7. Bendro gyvenimo namuose maitinimas organizuojamas atsižvelgiant į kiekvieno bendro gyvenimo namuose gyvenančio asmens poreikius:</p> <p>9.7.1. asmuo ne mažiau kaip 1 kartą per dieną gauna karšto maisto;</p> <p>9.7.2. asmeniui sudarytos sąlygos pačiam su darbuotojų pagalba dalyvauti įsigyjant maisto produktus, kitus jam reikalingus daiktus, sudarytos sąlygos kartu su darbuotojais vykti į parduotuves, tariantis dėl asmeniui reikalingų prekių įsigijimo. Tam tikslui numatytos lėšos pervedamos į atskirą bendro gyvenimo namų sąskaitą. Bendro gyvenimo namai patvirtina šių išlaidų apskaitos ir kontrolės tvarką, ją suderina su bendro gyvenimo namų taryba ir paskiria už tinkamą išlaidų panaudojimą atsakingą darbuotoją.</p>
IV sritis. Asmens teisių apsauga		
10.	Užtikrinamos ir ginamos asmens teisės, neatsižvelgiant į asmens veiksnumą ar sveikatos būklę	10.1. Jeigu neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens globėju, rūpintoju paskirtas fizinis asmuo, socialinės globos įstaiga nuolat palaiko ryšius ir bendradarbiauja su asmens globėju, rūpintoju, o prireikus socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka praneša atitinkamai institucijai apie netinkamai vykdomas globėjo, rūpintojo funkcijas. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant asmens globėjo, rūpintojo vardą, pavardę, įstaigos pavadinimą, kreipimosi į įstaigą datą, registracijos numerį, netinkamai vykdomas funkcijas.

	<p>10.2. Jeigu neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens globėjas, rūpintojas yra socialinės globos įstaiga, socialinės globos įstaiga užtikrina visapusišką šio asmens interesų atstovavimą, globos, rūpybos funkcijų vykdymą.</p> <p>10.3. Neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens adekvati nuomonė ar jo globėjo (rūpintojo) nuomonė, siekiant užtikrinti geriausią asmens interesą, yra išklausoma ir vertinama.</p> <p>10.4. Pagerėjus asmens socialiniam savarankiškumui, sveikatos būklei ar atsiradus kitoms aplinkybėms, galinčioms daryti įtaką asmens neveiksnumui tam tikroje srityje ar ribojamam veiksniumui tam tikroje srityje, socialinės globos įstaiga tarpininkauja asmeniui ir teisės aktų nustatyta tvarka kreipiasi į atitinkamas institucijas dėl neveiksnumo tam tikroje srityje ar riboto veiksnio tam tikroje srityje peržiūrėjimo. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant įstaigos pavadinimą, kreipimosi į įstaigą datą, registracijos numerį, sritį, kurioje siekiama peržiūrėti neveiksnumą tam tikroje srityje ar ribotą veiksniumą tam tikroje srityje.</p> <p>10.5. Asmeniui jo pageidavimu sudarytos sąlygos be pašalinių asmenų gauti konsultacijas ir kitas paslaugas turtais, finansiniais, draudimo, testamentu sudarymo ir kitais klausimais. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose (nurodoma paslaugų gavėjo vardas, pavardė, asmens kodas, jei neturi asmens kodo – gimimo data, personalo ar išorinių subjektų, teikiančių konsultacijas, paslaugas, pagalbą šiais klausimais, vardai, pavardės, pareigos). Esant poreikiui, socialinės globos įstaigoje organizuojamos reikiamų specialistų konsultacijos.</p> <p>10.6. Asmens pinigai, turtas, dokumentai įtraukiami į apskaitą, naudojami ir saugomi pagal socialinės globos įstaigos patvirtintą gyventojų pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašą, kuris užtikrina geriausius asmens interesus.</p> <p>10.7. Asmens saugumas jo gyvenamajame kambaryje užtikrintas nepažeidžiant jo privatumo ir orumo. Socialinės globos įstaigos personalas į asmens gyvenamąjį kambarį įeina tik pasibeldęs, asmuo negali būti užrakinamas savo gyvenamajame kambaryje. Asmens gyvenamosiose patalpose nenaudojamos stebėjimo kameros ar kiti stebėjimo būdai. Su asmenimis, kuriems dėl sveikatos būklės ir visiško nesavarankiškumo reikia nuolatinės priežiūros, ar jų globėjais, rūpintojais susitarta dėl būdų ir formų, kaip tai bus daroma. Gyvenamuosiuose kambariuose, higienos kambariuose pagal galimybes yra įvesta pagalbos kvietimo sistema.</p> <p>10.8. Užtikrinta, kad tuo atveju, kai gyvenamajame kambaryje gyvena keli asmenys, derinami kambaryje gyvenančių asmenų interesai, charakteriai, poreikiai, išklausančias asmens pageidavimus dėl kaimynų pasirinkimo ir įvertinant kiekvieno asmens sugebėjimą prisitaikyti prie</p>
--	--

		<p>gyvenamojo kambario kaimyno (-ų). Esant būtinumui, asmuo gali būti perkeltas į kitą kambarį ar apgyvendintas su kitu asmeniu, tačiau tik apie tai iš anksto pranešus asmeniui ir gavus jo ir kito asmens, kartu gyvensiančio su juo, sutikimą, duodamą socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant asmenų sutinkančių gyventi kartu viename gyvenamajame kambaryje vardus ir pavardes bei jų sutikimą.</p> <p>10.9. Asmuo yra supažindintas su savo teise kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją, personalą ar institucijas už socialinės globos įstaigos ribų dėl įvykusios ar galimos fizinės, psichologinės, materialinės ar finansinės, seksualinės prievartos, diskriminacijos ar kitų asmens teisių pažeidimų. Asmens kreipimosi teisė nėra varžoma ir asmuo su tuo yra supažindintas.</p> <p>10.10. Asmeniui užtikrinta, kad tais atvejais, kai jo veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, asmens saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeidžia jo teisių ir jo teisėtų interesų. Asmens teisių pasirinkimui ir jų saugumui užtikrinti socialinės globos įstaigoje yra taikomos priemonės, skatinančios gyventojų priklausomybių nuo žalingų įpročių atsisakymą. Taikytinos priemonės socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais yra užfiksuotos socialinės globos įstaigos planuose, o žymos apie konkrečius atvejus – ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose (nurodoma paslaugų gavėjo vardas, pavardė, asmens kodas, jei neturi asmens kodo – gimimo data, informacija apie žalingus įpročius, priklausomybes, personalo, teikiančio pagalbą asmeniui šiais klausimais, vardai, pavardės, pareigos).</p> <p>10.11. Socialinės globos įstaigoje neribojama teisė į šeimos sukūrimą pačių asmenų apsisprendimu, sudarant šeimai tinkamas gyvenimo sąlygas. Tais atvejais socialinės globos įstaigoje gali būti apgyvendinami ir šios šeimos vaikai.</p> <p>10.12. Socialinės globos įstaigoje tarpininkaujama, kad asmuo atliktų pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka</p>
11.	Asmeniui užtikrinama, kad jo nuomonė, problemos, nusiskundimai bus išklausyti, išanalizuoti ir į juos bus konstruktyviai reaguojama	<p>11.1. Jokiomis priemonėmis nėra varžoma asmens laisvė išsakyti savo nuomonę, pageidavimus ar kritines pastabas dėl problemų, iškilusių teikiant socialinę globą, į kurias socialinės globos įstaiga operatyviai ir konstruktyviai reagoja.</p> <p>11.2. Asmuo yra supažindintas su nusiskundimų, prašymų pateikimo bei jų nagrinėjimo socialinės globos įstaigoje procedūra ir žino, kad, baigus nagrinėti skundą ar prašymą, jam priimtina forma jis bus supažindintas su gautomis išvadomis bei sprendimais. Raštu pateikti skundai ir prašymai bei priimti sprendimai yra registruojami atskirame žurnale, kuriame nurodomas paslaugų gavėjo vardas, pavardė, kita su paslaugos gavėju susijusi informacija, minima skundo aplinkybėse,</p>

		<p>personalo supažindinusio paslaugų gavėją su išvadomis ir sprendimais vardai, pavardės, pareigos.</p> <p>11.3. Socialinės globos namuose ir specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose veikia socialinės globos namų taryba, kurios sudėtyje gali būti socialinės globos namuose gyvenantys asmenys, personalo atstovai, asmenų globėjai, rūpintojai, kiti šeimos nariai ar artimieji giminaičiai, kitų institucijų, nevyriausybinių organizacijų, bendruomenės, kurioje yra socialinės globos namai ir specializuoti slaugos ir socialinės globos namai, atstovai ar kt. Šių namų tarybos sudėtis yra periodiškai peržiūrima ir atnaujinama. Šių namų tarybos nariai, kaip lygiaverčiai partneriai, teikia pasiūlymus šių namų administracijai ir laiku gauna atsakymus bei informaciją apie pateiktų pasiūlymų įgyvendinimą ar tobulinimą ir tai yra užfiksuota šių namų dokumentuose.</p> <p>11.4. Bendro gyvenimo namuose veikia šių namų taryba, kurios sudėtį sudaro du bendro gyvenimo namų gyventojai ir du paslaugų gavėjus atstovaujantys asmenys, artimieji bei trys bendro gyvenimo namų darbuotojai arba keturi paslaugų gavėjus atstovaujantys asmenys, artimieji bei trys bendro gyvenimo namų darbuotojai. Šių namų taryba kartą per ketvirtį renkasi į susirinkimus. Susirinkimo metu aptaria šių namų sėkmes ir iššūkius, biudžeto vykdymą, planuojamus didesnės vertės pirkinius ar paslaugų įsigijimą, kiekvienam paslaugos gavėjui reikalingų drabužių, avalynės, slaugos priemonių, kompensacinės ar techninės pagalbos priemonių poreikius, švenčių organizavimo klausimus ir kt. Bendro gyvenimo namai užtikrina sąlygas bendro gyvenimo namų gyventojui priimti visus savo gyvenimo sprendimus.</p>
12.	Asmeniui užtikrinama galimybė išvykti laikinai ar visam laikui	<p>12.1. Užtikrinta, kad asmuo gali laikinai savo noru išvykti iš socialinės globos įstaigos svečiuotis pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius ar pažįstamus švenčių dienomis, savaitgaliais ir ilgesniam laikotarpiui – iki 45 kalendorinių dienų per metus (dėl asmeniui svarbių priežasčių jo (globėjo, rūpintojo, šeimos narių ar artimųjų giminaičių) prašymu, pateiktu socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka, gali būti nustatytas ir ilgesnis laikotarpis). Socialinės globos įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ir (ar) kituose socialinės globos įstaigos veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose ar kituose dokumentuose nustatyta tvarka asmeniui išlaikoma galimybė grįžti į ilgalaikę socialinę globą jam teikusia įstaiga ir gyventi tokiomis pačiomis sąlygomis, kokiomis gyveno iki išvykimo iš socialinės globos įstaigos svečiuotis pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius ar pažįstamus.</p> <p>12.2. Asmeniui, atsižvelgiant į ISGP, užtikrinta galimybė pereiti gyventi iš institucinę socialinę globą teikiančios socialinių paslaugų įstaigos ar jos padalinio į grupinio gyvenimo namus ar socialinę priežiūrą teikiančią socialinių paslaugų įstaigą ar jos padalinį – savarankiško gyvenimo namus ar apsaugotą būstą (toliau kartu – bendruomeninio tipo įstaiga). Asmeniui skiriami 6 mėnesiai socialinei adaptacijai bendruomeninio tipo įstaigoje. Šiuo 6 mėnesių laikotarpiu</p>

	<p>nustačius, kad bendruomeninio tipo įstaigoje teikiamos socialinės priežiūros paslaugos neatitinka asmens poreikių, asmuo, perėjęs gyventi iš institucinę socialinę globą teikiančios socialinių paslaugų įstaigos ar jos padalinio į bendruomeninio tipo įstaigą, esant (atsiradus) laisvai vietai, gali grįžti į institucinę socialinę globą jam teikusių socialinių paslaugų įstaigą ar jos padalinį be eilės socialinės globos įstaigų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyta tvarka, t. y. jis neįtraukiamas į eilę ilgalaikiai socialinei globai gauti</p> <p>12.3. Asmens išvykimo gydytis į sveikatos priežiūros įstaigą trukmė nėra ribojama.</p> <p>12.4. Socialinės globos įstaiga domisi pas globėją, rūpintoją, šeimos narius, artimuosius giminaičius, pažįstamus ar į sveikatos priežiūros įstaigą laikinai išvykusio asmens gyvenimo sąlygomis bei jo priežiūra. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose, nurodant asmens, pas kurį išvyko vardą, pavardę, tarpusavio ryšius, sveikatos priežiūros įstaigos pavadinimą.</p> <p>12.5. Neveiksniam tam tikroje srityje ar ribotai veiksniam tam tikroje srityje asmeniui laikinai išvykstant svečiuotis savo noru, socialinės globos įstaiga su asmeniu, pas kurį neveiksnius tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo išvyksta (išskyrus teismo sprendimu paskirtą globėją, rūpintoją), sudaro socialinės globos įstaigos nustatytos formos sutartį, kurioje pastarasis įsipareigoja tinkamai prižiūrėti neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenį. Ši sutartis sudaroma socialinės globos įstaigai turint asmens, pas kurį išvyksta neveiksnius tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo, gyvenamosios vietos savivaldybės administracijos išvadą dėl neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenį priimančio asmens (jo šeimos) galimybių tinkamai prižiūrėti neveiksnių tam tikroje srityje ar ribotai veiksnų tam tikroje srityje asmenį jo laikino išvykimo laikotarpiu. Neveiksnaus tam tikroje srityje ar ribotai veiksnaus tam tikroje srityje asmens laikinas išvykimas iš socialinės globos įstaigos svečiuotis socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais privalo būti suderintas su asmens globėju (rūpintoju), jei globėjo (rūpintojo) funkcijas vykdo ne socialinės globos įstaiga. Sutartis, išvados, suderinimo su globėju (rūpintoju) žymos socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais, nurodant paslaugų gavėjo, jo globėjo, rūpintojo, taip pat asmens, pas kurį vykstama svečiuotis, vardus, pavardes, asmens kodus, jei neturi asmens kodo – gimimo datas, svečiavimosi adresus, personalo, kuris daro žymas, vardus, pavardes, pareigas, yra asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>12.6. Asmuo, globėjas, rūpintojas ar kitas asmuo, pas kurį laikinai išvykstama, yra supažindintas su laikino išvykimo iš socialinės globos įstaigos tvarka. Prieš išvykstant raštu socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka patvirtinama, kad šis asmuo laikysis teisės aktu (tai gali būti įteisinta</p>
--	--

		<p>vidaus tvarkos taisyklėse gyventojams) nustatytų įsipareigojimų socialinės globos įstaigai. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje pridėdamuose dokumentuose socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais, nurodant asmens pas kurį išvyksta paslaugų gavėjas vardą, pavardę, asmens kodą, jei neturi asmens kodo – gimimo datą ir šiame papunktyje nurodytą įsipareigojimą.</p> <p>12.7. Asmuo su negalia, kuris yra veiksnus, iš socialinės globos įstaigos į bendruomenę išvyksta visam laikui socialinės globos įstaigai įsitikinus, kad šiam asmeniui bus užtikrintos tinkamos gyvenimo sąlygos, paslaugos bendruomenėje ar kad jis galės savarankiškai (iš dalies savarankiškai) gyventi. Iš socialinės globos įstaigos išvykstančio asmens prašymas gyventi bendruomenėje, kuriame nurodomas asmens vardas ir pavardė, adresas kuriuo išvykstama gyventi, yra asmens byloje. Siekiant užtikrinti socialinės pagalbos asmeniui su negalia tęstinumą, socialinės globos įstaiga šios įstaigos nustatyta tvarka, likus 3 mėn. iki asmens su negalia išvykimo iš socialinės globos įstaigos, kreipiasi į savivaldybės administraciją dėl asmens su negalia socialinės adaptacijos (reabilitacijos) bendruomenėje plano sudarymo. Socialinės globos įstaiga aktyviai dalyvauja savivaldybės administracijai sudarant šį planą.</p> <p>12.8. Neveiksnius tam tikroje srityje ar ribotai veiksnus tam tikroje srityje asmuo visam laikui gali išvykti tik pas teismo paskirtą globėją, rūpintoją. Socialinės globos įstaiga šios įstaigos nustatyta tvarka apie tai informuoja savivaldybės, kurioje globėjas (rūpintojas) gyvena, administraciją ir savivaldybės administraciją, kurios sprendimu asmeniui buvo pradėta teikti socialinė globa.</p>
V sritis. Aplinka ir būstas		
13.	Asmeniui garantuojama saugi, gerai sutvarkyta ir jo poreikiams tenkinti tinkama socialinės globos teikimo vieta bei aplinka	<p>13.1. Nuo 2030 metų suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikė socialinė globa negali būti pradėdama naujai teikti socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ar stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose suaugusiems asmenims su negalia, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus. Šiame papunktyje minimos įstaigos, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, ne vėliau kaip iki 2028 m. sausio 1 d. turi patvirtinti su įstaigos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija suderintus priemonių, kurias įgyvendinus bus įvykdytas reikalavimas nuo 2030 metų nebeteikti suaugusiems asmenims su negalia ilgalaikės socialinės globos šiose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, planus. Šiame papunktyje minimose įstaigose, išskyrus specializuotus slaugos ir socialinės globos namus, negali būti steigiamos papildomos vietos ilgalaikiai socialinei globai suaugusiems asmenims su negalia teikti.</p> <p>13.2. Suaugusiems asmenims su negalia naujai steigiami tik grupinio gyvenimo namai, bendro gyvenimo namai ir specializuoti slaugos ir socialinės globos namai.</p>

		<p>13.3. Senyvo amžiaus asmenims naujai steigiami grupinio gyvenimo namai, socialinės globos namai, stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigos.</p> <p>13.4. Grupinio gyvenimo namų ir bendro gyvenimo namų steigimo reikalavimai:</p> <p>13.4.1. steigiami atskirose gyvenamosiose patalpose (atskiruose nekilnojamojo turto objektuose);</p> <p>13.4.2. steigiami bendruomenės gyvenamojoje vietovėje, kurioje didžioji dalis gyventojų nėra susiję su socialinių paslaugų teikimu bei kurioje nėra gyventojų ar socialinių paslaugų gavėjų sankaupos pagal vieną požymį (asmenys su negalia ir pan.).</p> <p>13.5. Grupinio gyvenimo namai, bendro gyvenimo namai bendradarbiauja su bendruomenėje esančiomis įstaigomis (dienos centrais, bendruomenės centrais, dienos socialinės globos centrais ir kt.) ir sudaro galimybes asmenims naudotis šių įstaigų teikiamomis paslaugomis.</p> <p>13.6. Asmeniui, turinčiam specialiųjų poreikių, ar darbingo amžiaus asmeniui su negalia užtikrinta jo poreikiams pritaikyta aplinka, reikalinga kasdieniam gyvenimui bei paslaugoms gauti, taip pat užtikrintos galimybės lengvai judėti socialinės globos įstaigos teritorijoje ir patalpose, saugiai naudotis poilsio ir rekreacijos zonomis, esančiomis socialinės globos įstaigos teritorijoje:</p> <p>13.6.1. laisvam, savarankiškam ir saugiam judėjimui užtikrinti socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose įrengti vertikalūs įrengti vertikalūs keltuvai (lifto tipo keltuvai) ir (ar) liftai, kurie yra pasiekiami tiesiogiai, nenaudojant jokių papildomų priemonių, išskyrus asmenines.</p> <p>13.6.2. grupinio gyvenimo namuose ir bendro gyvenimo namuose asmenys pagal galimybes naudojami saugiomis bendruomenės rekreacijos zonomis, sporto aikštelėmis ir pan.;</p> <p>13.6.3. asmuo, turintis judėjimo negalią, apgyvendinamas grupinio gyvenimo namuose ar bendro gyvenimo namuose, kurių bent vienas aukštas pritaikytas judėjimo negalią turinčių asmenų poreikiams. Jeigu grupinio gyvenimo namai ar bendro gyvenimo namai (bent vienas jų aukštas ir patekimas į jį) nepritaikyti tokių asmenų poreikiams, juose asmuo, turintis judėjimo negalią, negali būti apgyvendinamas;</p> <p>13.6.4. socialinės globos įstaigose, kuriose paslaugas gauna asmenys su negalia, įskaitant ir Alzheimerio liga ar demencija sergančius asmenis, taikomos augmentinės ar alternatyvios komunikacijos priemonės (pvz., kiemo zona, koridorius, patalpos pagal asmenų, nuolat naudojančių judėjimo techninės pagalbos priemonę – vežimėlį, akių lygį pažymėti neformaliais simboliais (daiktais, nuotraukomis, paveikslėliais, piešiniais) ir formaliais simboliais (Bliss, Mayer–Johnson, piktogramomis ir kt.). Grupinio gyvenimo namuose ir bendro gyvenimo</p>
--	--	--

		<p>namuose šiame papunktyje nurodytos priemonės taikomos atsižvelgiant į individualius asmens poreikius.</p> <p>13.7. Socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, stacionarinėse ilgalaikės priežiūros įstaigose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose asmeniui užtikrinta galimybė greitai (neišeinant iš savo gyvenamojo kambario) išsikviesti personalą, jeigu to reikia dėl jo sveikatos būklės.</p>
14.	<p>Asmuo naudojami kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas</p>	<p>14.1. Asmuo gyvena socialinės globos įstaigoje, kurios patalpos (gyvenamųjų miegamųjų kambarių, valgyklos, virtuvės ir valgomojo patalpos, skirtos socialinių paslaugų gavėjams ar jų artimiesiems, padedamiems darbuotojų, maistui pašildyti ar užkandžiams, skirtiems socialinių paslaugų gavėjams, pagaminti, ir pan., asmens higienos patalpos, laisvalaikio organizavimo, ugdymo, bendrojo naudojimo patalpos (laiptinės, koridoriai ir pan.)) pritaikytos gyventi ir būtiniesiems poreikiams tenkinti.</p> <p>14.2. Socialinės globos namai suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigos suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims ir specializuoti slaugos ir socialinės globos namai turi leidimą-higienos pasą, išduotą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro nustatyta tvarka.</p> <p>14.3. Asmeniui jo gyvenamojoje aplinkoje kiek įmanoma užtikrinamas privatumas.</p> <p>14.4. Specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose gyvenamoji aplinka kuriama grupių principu – grupėje gyvena ne daugiau kaip 10 asmenų, viename gyvenamajame miegamajame kambaryje gyvena ne daugiau kaip 2 asmenys. Apgyvendinant šiuos asmenis grupėse, atsižvelgiama į jų negalią ir asmenines savybes (gebėjimus, amžių, lytį, psichikos ir fizinės savybes, emocinius ir (ar) socialinius ryšius ir kt.). Asmenys, kuriems būdingi nuolat pasikartojantys agresijos proveržiai, nukreipti į save ar kitus asmenis, gyvenamajame miegamajame kambaryje gyvena po vieną.</p> <p>14.5. Socialinės globos įstaigoje asmens gyvenamasis miegamasis kambarys atitinka šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:</p> <p>14.5.1. minimalus plotas vienam asmeniui gyvenamajame miegamajame kambaryje turi būti ne mažesnis kaip 5 kv. m;</p> <p>14.5.2. grupinio gyvenimo namuose viename gyvenamajame miegamajame kambaryje gali gyventi ne daugiau kaip 2 asmenys, išskyrus atvejus, kai kartu su asmeniu (šeima) apgyvendinami jo nepilnamečiai vaikai. Nepilnametis vaikas gali gyventi ir atskirame gyvenamajame miegamajame kambaryje, jei tai neprieštarauja geriausiems jo interesams.</p>

		<p>Bendro gyvenimo namuose viename gyvenamajame miegamajame kambaryje gyvena vienas asmuo.</p> <p>14.5.3. socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims viename gyvenamajame miegamajame kambaryje gali gyventi 1–3 asmenys (ne daugiau kaip 4 slaugomi asmenys, kuriems nustatytas pirmo lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis (iki 2023 m. gruodžio 31 d. – pirmojo lygio specialusis nuolatinės slaugos poreikis) ir jie dėl sveikatos būklės negali patys judėti patalpose (savarankiškai ar naudodamiesi techninės pagalbos priemonėmis));</p> <p>14.5.4. gyvenamajame miegamajame kambaryje turi būti asmeniui skirti baldai (lova (jei asmeniui reikia, lova turi apsaugą nuo iškritimo), naktinė spintelė, spinta (jei atskira uždara spintos dalis yra su stiklu, jis turi būti nedūžtantis, skaidrus ar apsaugotas nuo dūžio (apsaugine plėvele ar pan.), stalas, kėdė, fotelis ar pan.), jei jie galimi dėl asmens negalios specifikos, taip pat čiužinys, pagalvė, antklodė, paklodė, čiužinio, pagalvės ir antklodės užvalkalai, lovatiesė, rankšluosčių;</p> <p>14.5.5. gyvenamasis miegamasis kambarys negali būti įrengtas rūsyje, pusrūsyje (cokoliniame aukšte);</p> <p>14.5.6. gyvenamajame miegamajame kambaryje ant langų turi būti pakabintos užuolaidos, ritininės užuolaidos ar pan., jei yra poreikis ar jei asmenys pageidauja, gyvenamajame miegamajame kambaryje, kuriame gyvena du asmenys, gali būti pastatoma širma privačiai gyventojų erdvei sukurti;</p> <p>14.5.7. gyvenamieji miegamieji kambariai yra nepereinami.</p> <p>14.6. Socialinės globos įstaigoje virtuvė ir valgomasis įrengti pagal šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:</p> <p>14.6.1. virtuvėje turi būti viryklė, gartraukis ar viryklė su integruotu gartraukiu, plautuvė, šaldytuvai, spintelės, pagal paslaugų gavėjų skaičių sukomplektuoti valgomieji indai ir įrankiai;</p> <p>14.6.2. virtuvės erdvė turi būti apstatyta baldais taip, kad asmenims būtų patogus dalyvauti maisto ruošos procese;</p> <p>14.6.3. virtuvės įrenginiai, inventorių turi būti techniškai tvarkingi;</p> <p>14.6.4. valgomajame turi būti stalas, kėdės (pagal poreikį – specialia įranga (pvz., maitinimo kėdė)) ir sudarytos sąlygos kiekvienam asmeniui, įskaitant ir vežimėliu judančius asmenis, pavalgyti prie patogaus aukščio stalo;</p>
--	--	--

		<p>14.6.5. virtuvė, valgomasis ir bendrasis kambarys gali būti įrengti kartu ar atskirose patalpose, atsižvelgiant į socialinės globos įstaigoje gyvenančių asmenų negalios pobūdį, poreikius, individualias savybes, sutarimą ir pan.;</p> <p>14.6.6. socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims virtuvės maistui saugiai savarankiškai arba su pagalba gamintis turi būti kiekviename pastato, kuriame įrengti daugiau kaip 5 gyvenamieji miegamieji kambariai, aukšte, o specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose – kiekvienoje grupėje. Joje viena virtuve ir valgomuoju gali naudotis ne daugiau kaip 50 socialinės globos paslaugas socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims gaunančių asmenų;</p> <p>14.6.7. virtuvėje ar valgomajame esančiame valgiaraštyje (menu) patiekalai turi būti nurodyti socialinės globos paslaugas gaunantiems asmenims suprantama ir atpažįstama forma (pvz., paveikslėliais ir pan.).</p> <p>14.7. Socialinės globos įstaigoje bendrasis kambarys įrengtas pagal šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:</p> <p>14.7.1. bendrajame kambaryje kiekvienam asmeniui turi būti sudaryta galimybė atsisėsti ar privažiuoti su vežimėliu;</p> <p>14.7.2. bendrajame kambaryje asmenys turi galėti nevaržomai judėti;</p> <p>14.7.3. bendrojo kambario erdvė turi atitikti negalios specifiką (būti patogiai ir aiškiai, baldai suplanuoti ir išdėstyti taip, kad asmenims būtų patogiu bendrauti, kartu leisti laiką ir pan.).</p> <p>14.8. Socialinės globos įstaigoje higienos patalpos įrengtos pagal šiame papunktyje nustatytus reikalavimus:</p> <p>14.8.1. higienos patalpos – tualetai, prausimosi ir (ar) maudymosi patalpos – turi būti lengvai ir greitai pasiekiamos, patogios naudotis, taip pat jose turi būti užtikrintas privatumas ir saugumas. Higienos patalpų erdvės sienomis turi būti atskirtos nuo grindų iki lubų. Higienos patalpos turi būti rakinamos saugiais (atrakinamais tiek iš vidaus, tiek iš išorės) užraktais;</p> <p>14.8.2. po 2013 metų pradėtuose statyti, rekonstruoti ar naujai steigiamuose socialinės globos namuose suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims ir stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims higienos patalpa (-os) turi būti įrengta (-os) prie kiekvieno gyvenamojo miegamojo kambario ar kelių (ne daugiau kaip 3) gyvenamųjų miegamųjų kambarių (išskyrus kambarius, kuriuose</p>
--	--	---

		<p>apgyvendinami sunkią negalią turintys asmenys), o specializuotuose slaugos ir socialinės globos namuose – kiekvienoje grupėje;</p> <p>14.8.3. socialinės globos namų suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims, stacionarinės ilgalaikės priežiūros įstaigos suaugusiems asmenims su negalia ir (ar) senyvo amžiaus asmenims ir specializuotų slaugos ir socialinės globos namų higienos patalpoje turi būti įrengti specialūs priedai: laikikliai, specialios rankenėlės, speciali įranga, skirta asmeniui pakelti ir (ar) perkelti iš vienos vietos į kitą, gulinčiam ar sunkiai judančiam asmeniui prausti ar padėti atlikti procedūras, susijusias su asmens higiena. Grupinio gyvenimo namuose ir bendro gyvenimo namuose šiame papunktyje nustatytas higienos patalpos įrengimas turi būti, jeigu tai būtina dėl asmens judėjimo negalios.</p>
15.	Asmens gyvenamoji aplinka yra kiek galima artimesnė namų aplinkai	<p>15.1. Asmens gyvenamasis miegamasis kambarys sutvarkytas jaukiai, aplinka artima namų aplinkai, t. y. aplinka atitinka jo poreikius. Kiekvienas asmuo gyvenamajame miegamajame kambaryje turi šio priedo 14.5.4 papunktyje nurodytus baldus, jei jie galimi dėl asmens negalios specifikos. Spinta ir stalas gali būti skirti keliems gyvenamajame miegamajame kambaryje gyvenantiems asmenims. Asmeniui sudaryta galimybė kambaryje turėti savo baldų ir kitų asmeninių daiktų, jei tai nekelia pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui kaip numatyta vidaus tvarkos taisyklėse.</p> <p>15.2. Asmeniui sudaryta galimybė saugiai laikyti savo asmeninius daiktus, jis gali užsirakinti savo asmeninį gyvenamąjį miegamąjį kambarį, spintą ar naktinę spintelę, jeigu, įvertinus jo savarankiškumą, tai nekelia pavojaus jo ar kitų asmenų saugumui.</p> <p>15.3. Asmeniui jo gyvenamajame miegamajame kambaryje užtikrintos sąlygos skaityti ar užsiimti kita laisvalaikio veikla, atsižvelgiant į asmens pageidavimus, įrengiant reikiamą vietinį dirbtinį apšvietimą.</p> <p>15.4. Judėjimo negalią turinčiam asmeniui užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga išnaudoja visas galimybes, siekdama, kad gyvenamajame miegamajame kambaryje langų aukštis ir lovos vieta leistų asmeniui stebėti aplinką pro langą sėdint ar gulint.</p>
VI sritis. Personalas		
16.	Socialinę globą teikiančio personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų specialiuosius poreikius ir turimą negalią	<p>16.1. Personalo ir globojamų asmenų skaičiaus santykis garantuoja tinkamą socialinės globos įstaigos veiklos organizavimą. Socialinės globos įstaigoje yra personalo pareigybių aprašymai, apibūdinantys konkrečias kiekvieno socialinės globos įstaigos darbuotojo funkcijas.</p> <p>16.2. Asmeniui užtikrinta, kad ISGP bus įgyvendinamas užtikrinant tinkamą personalo, teikiančio paslaugas, skaičių atskiroms paslaugų gavėjų grupėms. Socialinę globą užtikrinančio personalo pareigybių skaičius yra ne mažesnis, nei reglamentuoja Socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvai, tvirtinami socialinės apsaugos ir darbo ministro.</p>

		<p>16.3. Užtikrinta, kad socialinės globos įstaigoje asmeniui kokybiška socialinė globa bus teikiama visą parą, numatant teisės aktų reglamentuotą personalo ir socialinę globą gaunančių asmenų santykių dieną ir naktį.</p> <p>16.4. Stacionarinėje ilgalaikės priežiūros įstaigoje yra užfiksuota informacija apie asmenis, kuriems reikalinga slauga visą parą (paslaugų gavėjo vardas, pavardė, asmens kodas, jei jo neturi asmens kodo – gimimo data, sveikatos būklės apibūdinimas (arba diagnozė), informacija apie reikiamas sveikatos priežiūros procedūras, medikamentinį gydymą, personalo, teikiančio asmeniui paslaugas, vardai, pavardės, pareigos), bei yra sudarytas socialinės globos namuose visą parą dirbančio personalo slankusis darbo grafikas (derinant darbą dienos ir nakties metu).</p>
17.	<p>Socialinės globos įstaigoje dirba kvalifikuota specialistų komanda, turinti tinkamas asmenines savybes dirbti su senyvo amžiaus asmenimis ar suaugusiais asmenimis su negalia</p>	<p>17.1. Socialinės globos įstaigos vadovas atitinka Socialinių paslaugų įstatyme nustatytus reikalavimus.</p> <p>17.2. Socialinės globos įstaigoje dirba personalas, turintis teisės aktuose nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklaušęs mokymus, įgijęs licencijas, atestacijos pažymėjimus.</p> <p>17.3. Personalas turi konfliktinių situacijų valdymo žinių ir žino, kad įstaigoje asmenų priverstinio izoliavimo procedūros, intensyvaus stebėjimo kambarių įrengimas, ir kt. priverstinės priemonės asmeniui gali būti taikomos tik vadovaujantis šių priemonių taikymą reglamentuojančiais teisės aktais o gydytojų nepaskirtų medikamentų siūlymas gyventojams negali būti taikomas.</p> <p>17.4. Personalas ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais. Asmens ir personalo tarpusavio bendravimas rodo pagarbų ir šiltus santykius. Personalas profesionaliais veiksmais sugeba užtikrinti asmens saugumą bei orumo išsaugojimą tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, šalia esantiems.</p> <p>17.5. Asmeniui užtikrinta, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka yra kolegiskai prižiūrima socialinės globos įstaigos specialistų ir tai yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose, nurodant savanorio vardą pavardę, gimimo datą ir jį prižiūrinčio specialisto pareigas, vardą, pavardę.</p> <p>17.6. Asmeniui užtikrinta, kad priimdama darbuotojus ar telkdama į pagalbą savanorius, socialinės globos įstaigos administracija įsitikins jų tinkamumu dirbti su senyvo amžiaus asmenimis, suaugusiais asmenimis su negalia (tarp jų ir turinčiais sunkią negalią) pagal socialinės globos įstaigos patvirtintus kriterijus ir aiškią vertinimo procedūrą (yra įvertintos asmeninės bei moralinės savybės, vertybinės nuostatos, susijusios su požiūriu į senyvo amžiaus ar neįgalų asmenį).</p>

		<p>17.7. Socialinės globos įstaigoje yra socialinės globos įstaigos administracijos patvirtintas Savanorių priėmimo į socialinės globos įstaigą tvarkos aprašas bei kiti savanoriško darbo atlikimą reglamentuojantys dokumentai (jei socialinės globos įstaigoje dirba savanoriai).</p> <p>17.8. Asmens problemoms kompleksiskai spręsti socialinės globos įstaiga užtikrina komandinį personalo darbą ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą. Asmeniui užtikrinta, kad socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su asmens sveikatos priežiūros, švietimo, teisėsaugos ir kitomis institucijomis. Socialinės globos įstaigoje dirbantys darbuotojai turi komandinio darbo organizavimo žinių, gali apibūdinti socialinės globos įstaigoje taikomus komandinio darbo principus, taip pat tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus, naudojamus priimant sprendimus, susijusius su visapusiškų asmens socialinės globos poreikių tenkinimu.</p> <p>17.9. Socialinės globos įstaiga garantuoja, kad personalas užtikrins asmens, jo globėjo, rūpintojo, šeimos narių ar artimųjų giminaičių asmens duomenų apsaugą.</p> <p>17.10. Socialinės globos įstaigos administracija užtikrina priemonių, susijusių su saugių ir sveikų darbo sąlygų personalui sudarymu, taikymą ir tai yra užfiksuota socialinės globos įstaigos dokumentuose</p>
VII sritis. Valdymas ir administravimas		
18.	Socialinės globos įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>18.1. Socialinės globos įstaiga yra įregistruota Juridinių asmenų registre ir turi visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus:</p> <p>18.1.1. visuomenės sveikatos centro išduotą leidimą-higienos pasą (išskyrus grupinio gyvenimo namus ir bendro gyvenimo namus);</p> <p>18.1.2. socialinės globos įstaigos nuostatus (įstatus);</p> <p>18.1.3. metinį socialinės globos įstaigos veiklos planą;</p> <p>18.1.4. teikiamų paslaugų sąrašą, patvirtintą paslaugos kainą (-as);</p> <p>18.1.5. socialinės globos įstaigos pareigybių sąrašą, darbuotojų darbo apskaitos dokumentus (darbo grafikus, darbo apskaitos žiniaraščius), darbuotojų darbo sutartis ar sutartis su juridiniais ar fiziniais asmenimis, kai paslaugos organizuojamos pasitelkiant juridinius ar fizinius asmenis;</p> <p>18.1.6. metinę ataskaitą;</p> <p>18.1.7. vidaus tvarkos taisyklės darbuotojams (apibrėžiančias darbuotojų teises ir pareigas);</p> <p>18.1.8. vidaus tvarkos taisyklės gyventojams (gyvenimo ir elgesio normos, teisės, pareigos, laikino ar visiško išvykimo tvarka ir pan.), parengtas gyventojams suprantama kalba ir forma;</p> <p>18.1.9. personalo pareigybių aprašus;</p> <p>18.1.10. darbuotojų atestacijos ir kvalifikacijos tobulinimo planus;</p> <p>18.1.11. socialinės globos namų tarybos nuostatus (išskyrus grupinio gyvenimo namus);</p> <p>18.1.12. gyventojų pinigų, turto, dokumentų apskaitos, naudojimo ir saugojimo tvarkos aprašą;</p>

		<p>18.1.13. asmenų bylas (asmens byla gali būti išskirstoma į atskiras bylas (pvz., socialinio darbo, asmens sveikatos priežiūros), tokiu atveju byla turi turėti apyrašą, kuriame nurodoma, kas atsakingas už atskirų bylos dalių tvarkymą);</p> <p>18.1.14. ISGP ir kitus su asmens socialinės globos skyrimu, teikimu susijusius dokumentus (ar jų kopijas);</p> <p>18.1.15. skundų ir prašymų registracijos žurnalą;</p> <p>18.1.16. neigiamo pobūdžio įvykių ir jų pasekmių asmeniui registracijos žurnalą;</p> <p>18.1.17. socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadas;</p> <p>18.1.18. socialinės globos įstaigos savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojančius dokumentus (jei socialinės globos įstaigoje dirba savanoriai);</p> <p>18.1.19. licenciją teikti socialinę globą ir kitas teisės aktų nustatytas licencijas bei leidimus;</p> <p>18.1.20. licencijas teikti slaugos, rehabilitacijos paslaugas (kineziterapijos, masažo ir pan.), jei asmenims yra teikiamos šios paslaugos;</p> <p>18.1.21. kitus reikalingus dokumentus.</p> <p>18.2. Asmeniui užtikrintas tvarkingas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų kaupimas jo byloje bei joje esančios informacijos (įskaitant asmens duomenis) konfidencialumas. Socialinės globos įstaigoje tiesiogiai su senyvo amžiaus asmeniu ar su darbingo amžiaus asmeniu su negalia (tarp jų ir su sunkią negalią turinčiu) dirbantis personalas informacijos konfidencialumo užtikrinimą yra patvirtinę raštiškais pasižadėjimais, kuriuose nurodytos personalo pareigos, vardas, pavardė, gimimo metai, šiame papunktyje minimas pasižadėjimas.</p> <p>18.3. Asmenų bylos ir kiti su socialinės globos įstaigos veikla susiję dokumentai yra saugomi teisės aktų nustatyta tvarka. Asmeniui iš socialinės globos įstaigos išvykstant į kitą socialinės globos įstaigą, informacija apie asmenį (asmens byla) yra perduodami tai socialinės globos įstaigai, į kurią asmuo išvyksta.</p>
19.	Socialinės globos įstaigoje palaikoma ir skatinama personalo nuolatinio tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka	<p>19.1. Personalui sudaryta profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės tobulinti profesinę kvalifikaciją. Socialinės globos įstaigoje yra sudaryti kvalifikacijos tobulinimo planai ir grafikai.</p> <p>19.2. Personalas nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją, dalyvaudamas profesinės kompetencijos tobulinimo programose, įgyja naujų žinių, reikalingų darbe. Kiekvienas darbuotojas, socialinės globos įstaigoje teikiantis socialinę globą senyvo amžiaus asmeniui ar darbingo amžiaus asmeniui su negalia (taip pat ir su sunkia negalia), teisės aktų nustatyta tvarka dalyvauja profesinės kompetencijos tobulinimo kursuose. Socialinę globą teikiantiems darbuotojams, sveikatos priežiūros specialistams, kitiems specialistams sudaryta galimybė tobulinti savo profesinę kompetenciją pagal teisės aktuose nustatytus profesinės kompetencijos</p>

		<p>tobulinimo reikalavimus. Socialinės globos įstaiga užtikrina galimybę individualios priežiūros darbuotojams dalyvauti įžanginiuose mokymuose.</p> <p>19.3. Personalas periodiškai (atsižvelgiant į pareigybę ir vykdomas funkcijas) instruktuojamas ar tobulinama profesinė jo kompetencija saugos ir sveikatos darbe klausimais. Socialinės globos įstaiga yra sudariusi sveikas ir saugias darbo sąlygas bei aprūpinusi personalą būtiniausiomis priemonėmis, reikalingomis personalo sveikatai apsaugoti, perkelti asmenį iš vienos vietos į kitą, keičiant asmens padėtį ar kryptį, padedant asmeniui atsistoti, ir paslaugoms asmenims, turintiems specialiųjų poreikių, ar asmenims su negalia (įskaitant asmenis, turinčius sunkią negalią arba linkusius į agresiją ar saviagresiją) saugiai teikti (pvz., mobiliaisiais pagalbos iškvietimo įrenginiais, kad prireikus būtų galima išsikviesti papildomą personalą).</p> <p>19.4. Skatinamos socialinės globos įstaigoje dirbančių darbuotojų iniciatyvos tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.</p> <p>19.5. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška socialinės globos namuose dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba. Socialinės globos įstaigoje yra numatyta su asmeniu dirbančių darbuotojų supervizijos vykdymo tvarka, taip pat paskirti asmenys, atsakingi už profesinės pagalbos kolegoms organizavimą.</p> <p>19.6. Asmeniui užtikrinta socialinės globos kokybė ir socialinės globos normų laikymasis, socialinės globos įstaigai nuolat teisės aktų nustatyta tvarka atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą. Socialinės globos įstaiga turi pasirengusi savo veiklos įsivertinimo taisykles, tvarką, klausimynus.</p> <p>19.7. Asmuo, jo globėjas, rūpintojas, šeimos nariai ar artimieji giminaičiai turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas). Socialinės globos įstaigoje yra paskirtas asmuo, atsakingas už suinteresuotų asmenų supažindinimą su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadomis.</p> <p>19.8. Socialinės globos įstaigoje nagrinėjami socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) rezultatai ir remiantis jais nustatomi socialinės globos įstaigos veiklos tobulinimo prioritetai bei sudaromi atitinkamos srities veiklos pagerinimo konkrečių priemonių planai (numatant konkrečius terminus ir vykdytojus (jų pareigos, vardas, pavardė).</p> <p>19.9. Socialinės globos įstaigoje yra reguliariai organizuojami personalo pasitarimai, seminarai ir kiti užsiėmimai, kurie fiksuojami socialinės globos įstaigos veiklos dokumentuose (fiksuojama data, trukmė ir aptartos temos).</p>
--	--	---

20.	Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo gali pareikšti savo nuomonę dėl socialinės globos įstaigos veiklos	<p>20.1. Asmeniui, jo globėjui, rūpintojui, šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams ir socialinės globos įstaigos personalui sudarytos sąlygos kreiptis į socialinės globos įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų. Socialinės globos įstaigoje šios įstaigos nustatyta tvarka yra užfiksuoti asmens ar jo globėjo, rūpintojo, šeimos narių ar artimųjų giminaičių pasiūlymai, skundai, užtikrinama operatyvi socialinės globos įstaigos darbuotojų reakcija į juos ir pagal socialinės globos įstaigoje numatytą procedūrą bei teisės aktų nustatytą tvarką laiku pateikti atsakymai.</p> <p>20.2. Socialinės globos namuose sudarytos sąlygos veikti socialinės globos namų tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai dėl socialinės globos namų veiklos. Į tarybos pateiktus pagrįstus pasiūlymus socialinės globos namų administracija atsižvelgia organizuodama socialinės globos namų veiklą.</p> <p>20.3. Asmeniui garantuota, kad socialinės globos įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsverstant socialinės globos įstaigai aktualių teisės aktų pasikeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius</p>
21.	Socialinės globos įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	<p>21.1. Socialinės globos įstaiga rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį (internetinį puslapį), kuriame pateikiama informacija apie socialinės globos įstaigą: įstaigos rekvizitai, teikiamas paslaugas, personalą, kuris turi atitikti socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinę globą teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų sąrašą nustatytą socialinę globą teikiančių darbuotojų struktūros ir skaičiaus reikalavimus, socialinės globos kainas, laisvas vietas ir kita.</p> <p>21.2. Socialinė globa organizuojama vadovaujantis socialinės globos įstaigos metiniu veiklos planu. Metiniuose planuose numatytos praėjusiais metais vertinant (įsivertinant) socialinės globos atitiktį nustatytiems trūkumams šalinti suplanuotos priemonės.</p> <p>21.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, socialinės globos įstaiga bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu bei kitomis kontrolės institucijomis. Socialinės globos įstaigos personalas yra susipažinęs su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu pateiktomis išvadomis dėl socialinės globos atitikties socialinės globos normoms ir gali apibūdinti socialinės globos įstaigos stiprybes bei silpnybes.</p> <p>21.4. Socialinės globos įstaiga, gavusi iš Socialinių paslaugų priežiūros departamento informaciją apie licencijos sustabdymą, panaikinimą ar atsisakymą išduoti licenciją, privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad teisės aktų nustatyta tvarka būtų užtikrintas socialinės globos tęstinumas asmeniui kitoje socialinės globos įstaigoje (kartu su savivaldybės administracija, priėmusia sprendimą skirti asmeniui socialinę globą, pasirengia individualų paslaugų tęstinumo asmeniui užtikrinimo planą).</p>

		<p>21.5. Socialinės globos įstaigos administracija palaiko nuolatinį ryšį su savivaldybių, kurių teritorijoje veikia įstaigos ir kurių sprendimu asmenims buvo pradėta teikti socialinė globa, administracijomis.</p> <p>21.6. Socialinės globos įstaiga teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina metinių ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui ir kitoms institucijoms.</p>
--	--	--

**SOCIALINĘ RIZIKĄ PATIRIANČIŲ NUO PSICHOAKTYVIŲJŲ MEDŽIAGŲ VARTOJIMO PRIKLAUSOMŲ
SUAUGUSIŲ ASMENŲ TRUMPALAIKĖS SOCIALINĖS GLOBOS NORMOS,
TAIKOMOS PSICHOLOGINĖS IR SOCIALINĖS REABILITACIJOS ĮSTAIGOMS**

1.	Asmeniui, priklausomam nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo socialinę riziką patiriančiam nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priklausomam suaugusiam asmeniui (toliau – asmuo), užtikrinama galimybė susipažinti su psichologinės ir socialinės rehabilitacijos įstaiga (toliau – įstaiga) bei jos vykdoma psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programa	1.1. Asmeniui ir visuomenei yra prieinama informacija apie įstaigoje vykdomą psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programą, joje dirbančio personalo kvalifikaciją bei atliekamas funkcijas, apie tai, su kokia religine bendruomene ar bendrija yra siejama įstaigos veikla (jei įstaigos veikla veikia religinės bendruomenės ar bendrijos pagrindu). 1.2. Asmeniui pagal pageidavimus ir suderinus su įstaigos administracija, prieš pradėdant jam teikti socialinę globą, sudaromos sąlygos apsilankyti įstaigoje ir susipažinti su vykdoma psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programa. 1.3. Asmeniui garantuota, kad su juo visais atvejais bus detalai aptarta psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programos vykdymo eiga bei turinys ir suderinta, koku būdu bus siekiama spręsti jo problemas. Asmens byloje pridedamuose dokumentuose yra asmens įrašas, kad susipažino su psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programos turiniu ir jos vykdymo eiga.
2.	Asmeniui užtikrinamas psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programos bei socialinės globos tikslingumas	2.1. Įstaigoje asmens byloje yra įrašai ir dokumentai apie savivaldybės administracijos sprendimą skirti asmeniui trumpalaikę socialinę globą įstaigoje, socialinių paslaugų teikimo ir finansavimo sutartį (toliau – sutartis), kurie sudaryti vadovaujantis socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamu asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, skyrimo ir organizavimo tvarkos aprašu. Jei trumpalaikė socialinė globa pradėta teikti ne savivaldybės administracijos sprendimu, asmens byloje yra įrašai ir dokumentai apie atliktą asmens socialinės globos poreikio vertinimą ir sudarytą sutartį (asmens socialinės globos poreikio vertinimo ir sutarties kopijos), kurioje ir (ar) jos prieduose turi būti nurodytas socialinių paslaugų gavėjo vardas, pavardė, gimimo data, gyvenamosios vietos adresas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir (arba) elektroninio pašto adresas), jeigu asmuo turi globėją, rūpintoją, aprūpintoją, nurodomas šių asmenų vardas, pavardė, nuolatinės gyvenamosios vietos adresas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir (arba)

		<p>elektroninio pašto adresas), taip pat socialines paslaugas teikiančios socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas, kontaktinė informacija (telefono ryšio numeris ir elektroninio pašto adresas), socialinių paslaugų teikimo tvarka, sąlygos, sutarties sudarymo terminas, socialinių paslaugų įstaigos ir paslaugos gavėjo teisės bei pareigos (atsakomybės), paslaugų teikimo laikas (nurodant savaitės dienas, kada bus teikiamos paslaugos), asmens duomenų tvarkymo tvarka, sutarties nutraukimo tvarka. trukmė (valandos arba dienos) ir dažnumas, apmokėjimo už teikiamas socialines paslaugas tvarka.</p> <p>2.2. Asmens byloje yra dokumentas, kuriame yra įrašas (nurodytas asmens vardas, pavardė, gimimo metai), kad asmuo serga priklausomybės nuo psichoaktyvių medžiagų liga, taip pat pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančio gydytojo (šeimoms gydytojo) arba gydančio gydytojo išduotą išrašas iš medicininių dokumentų (F027/a ar E027), nuo kurio išdavimo iki asmens apgyvendinimo globos įstaigoje negali būti praėję daugiau kaip 3 mėnesiai, įrodantis, kad asmuo neserga ūmiomis infekcinėmis ligomis ir kad jam nediagnozuota ūmi psichozė, ir asmens sveikatos būklė yra tinkama jam gauti socialinę globą ir vykdyti psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą.</p>
3.	<p>Asmeniui pagal įvertintus poreikius ir įstaigos vykdomą psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą sudaromas individualus socialinės globos planas (toliau – ISGP), kuris yra periodiškai peržiūrimas ir patikslinamas</p>	<p>3.1. ISGP yra sudarytas remiantis įstaigoje patvirtinta psichologinės ir socialinės reabilitacijos programa bei įvertintu asmens konkrečių paslaugų, pagalbos poreikiu. ISGP numatyta, kaip bus siekiama asmeniui numatytų psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos priemonių įgyvendinimo, detalizuojamos paslaugos (socialinės, sveikatos priežiūros ir kitos), kurios asmeniui bus teikiamos ar organizuojamos. ISGP yra kiekvieno asmens byloje.</p> <p>3.2. Sudarant ISGP, socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka ir vadovaujantis asmens duomenų apsaugos reikalavimais, nurodoma informacija apie asmenį (vardas, pavardė, asmens kodas, jei neturi asmens kodo – gimimo data), šeimą (nurodo kartu gyvenančių šeimos narių vardus, pavardes), socialinius ryšius, asmens motyvą dalyvauti įstaigos psichologinės ir socialinės reabilitacijos programoje, informacija iš sveikatos priežiūros specialistų apie asmens sveikatos būklę (diagnozes, rekomendacijas, medikamentus, jų vartojimą ir kitą žinomą su asmens sveikata susijusią reikšmingą informaciją) ir asmeniui diagnozuotą priklausomybę nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, asmens savanoriškai atlikto narkotikų testo rezultatais. Sudarant ISGP įvertinti asmens socialinių įgūdžių ugdymo ir kiti poreikiai, atsižvelgiant į asmens motyvą, individualias savybes bei ypatumus, susijusius su amžiumi, profesiniu išsilavinimu, lytimi, etnine kilme, kalba, religija, rasine priklausomybe ir kita.</p> <p>3.3. Asmens ISGP yra parengtas per 2 savaites nuo psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos įgyvendinimo pradžios. Už ISGP rengimą atsakingi įstaigos specialistai, jei reikia, dalyvauja kitų sričių specialistai iš išorės. Sudarant ISGP, jei yra galimybė, bendradarbiaujama</p>

		<p>su sveikatos priežiūros įstaigos, kuri teikė asmeniui sveikatos priežiūros paslaugas prieš psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos įgyvendinimo pradžią, specialistais ir naudojama iš jų gauta informacija. Įstaiga užtikrina psichologo arba psichiatro arba psichoterapeuto dalyvavimą, vertinant asmens motyvaciją ir su ja susijusius asmens poreikius. ISGP yra užfiksuota, kas dalyvavo rengiant šį planą, nurodant dalyvavusių asmenų vardus ir pavardes bei atstovaujama įstaigą.</p> <p>3.4. Sudarant (taip pat peržiūrint bei tikslinant) ISGP, yra užtikrinamas asmens ar nepilnamečio asmens tėvų (globėjo, rūpintojo), esant poreikiui, kitų šeimos narių ar artimųjų giminaičių dalyvavimas, jei tai neprieštarauja asmens interesams. Žymos apie tai užfiksuotos ISGP, nurodant dalyvavusių asmenų vardus, pavardes ir ryšį su asmeniu.</p> <p>3.5. Asmeniui užtikrinta, kad, atsiradus naujoms aplinkybėms, susijusioms su asmens sveikatos būkle ar asmens psichologinės būklės pasikeitimais, iškart po jų atsiradimo, bet ne rečiau kaip kas 3 mėnesiai, ISGP įstaigos iniciatyva yra peržiūrimas bei patikslinamas.</p> <p>3.6. Peržiūrėtame ir patikslintame ISGP, atsižvelgiant į psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos pirminių etapų priemonių vykdymo rezultatus, numatomas kitų programos etapų priemonių vykdymas, susiejant jas su naujais asmens poreikiais</p>
II sritis. Asmens socialinės integracijos organizavimas		
4.	<p>Vykdoma psichologinės ir socialinės reabilitacijos programa ir teikiamos paslaugos (bendradarbiaujant su institucijomis, kurios būtinos asmens psichologinei ir socialinei reabilitacijai) užtikrina ir skatina asmens socialinę integraciją</p>	<p>4.1. Asmeniui socialinė globa teikiama vykdant psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą, kurios priemonės padeda ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvaciją įveikti iškilusias socialines problemas. Įgyvendindamas asmens ISGP, personalas užtikrina įstaigos bendradarbiavimą su sveikatos priežiūros, švietimo, teisės saugos ir kitomis institucijomis, kurių paslaugos asmeniui yra reikalingos pagal jo poreikius, taip pat užtikrinamas motyvacijos dalyvauti darbo rinkoje ugdymas ir stiprinimas. Žymos apie bendradarbiavimą su kitomis asmens poreikiams tenkinti reikalingomis institucijomis yra užfiksuotos ISGP ir kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose, nurodant dalyvavusių asmenų vardus ir pavardes bei atstovaujama įstaigą.</p> <p>4.2. Asmeniui teikiama pagalba ir, jei asmuo sutinka (sutikimas duodamas socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka) ir tai neprieštarauja jo interesams, padedama jam palaikyti ar atkurti socialinius ryšius su jo šeimos nariais ar artimaisiais giminaičiais. Šeimos nariams ir artimiesiems giminaičiams teikiamos konsultavimo paslaugos, informuojant ir suteikiant žinių apie psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos etapus, eigą, priklausomybės atkryčio prevenciją, sveiką gyvenseną, teikiama informacija apie asmeniui taikomų psichologinės ir socialinės reabilitacijos priemonių rezultatus ar kita su asmeniu susijusi informacija pagal įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose teisės</p>

		<p>aktuose nustatyta tvarka. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje (nurodant gavusių konsultacijas asmenų vardus, pavardes ir ryšį su asmeniu).</p> <p>4.3. Skatinamas asmens savivertės augimas, motyvacija pačiam spręsti savo problemas. Asmeniui padedama ugdyti socialinius įgūdžius: stiprinti savikontrolę, kontroliuoti emocijų, jausmų ir elgesio raišką, suprasti atsakomybę už savo veiksmus. Žymos apie konkrečias asmeniui taikomas priemones užfiksuotos asmens ISGP ar kituose asmens byloje pridedamuose dokumentuose (nurodomi priemonių pavadinimai).</p> <p>4.4. Asmeniui, turinčiam specialiųjų poreikių, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrintos būtinos specialiosios pagalbos priemonės.</p> <p>4.5. Įgyvendinant psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą yra įvertinti asmens profesiniai gebėjimai, profesinio orientavimo ir konsultavimo būtinumas, profesinių gebėjimų atkūrimo arba naujų įgijimo būtinumas ir pan. Esant poreikiui, asmuo konsultuojamas profesinio orientavimo, profesijos išsigijimo, persikvalifikavimo, įsidarbinimo ir kitais klausimais, susijusiais su jo integracija į darbo rinką baigus įgyvendinti psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą. Įstaigoje taikomos priemonės yra derinamos su asmens poreikiais ir žymos apie tai užfiksuotos asmens byloje pridedamuose dokumentuose.</p> <p>4.6. Baigiant vykdyti psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą, su asmeniu aptariamos galimos socialinės rizikos, laiku sutvarkomi asmens išvykimo iš įstaigos dokumentai ir socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka susisiekiama su asmens gyvenamosios vietos savivaldybės administracija, atsakinga už tolimesnę to asmens reintegraciją (tais atvejais, kai psichologinės ir socialinės reabilitacijos programa vykdoma pagal savivaldybės administracijos sprendimą skirti asmeniui trumpalaikę socialinę globą).</p> <p>4.7. Esant galimybėms, įstaiga užtikrina tolimesnę asmens reintegraciją ir tais atvejais, kai psichologinė ir socialinė reabilitacija vykdoma asmeniui ne savivaldybės administracijos sprendimu. Asmeniui užtikrinta, kad, esant reikalui, įstaiga tarpininkauja, kad jam būtų suteikta būtina teisinė pagalba ir kitos socialinės integracijos priemonės, ir bendradarbiauja su institucijomis, galinčiomis užtikrinti pagalbą asmeniui baigus įgyvendinti psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą. Galimos pagalbos būdai bei priemonės ir kt. yra derinami su asmeniu. Žymos apie tai yra užfiksuotos ISGP ar asmens byloje (nurodomi būdų ir priemonių pavadinimai).</p>
5.	Asmeniui yra užtikrinamas jo interesus atitinkančių darbinių įgūdžių ugdymas ir laisvalaikio organizavimas	5.1. Įstaiga vykdo darbinį užimtumą ir užtikrina kiekvieno asmens darbinių įgūdžių ugdymą, atsižvelgdama į asmens turimus sugebėjimus, pomėgius ir interesus. Asmuo skatinamas ir motyvuojamas įgyti ir ugdyti maisto gaminimosi, įvairių ūkio ir buities darbų atlikimo įgūdžius ar kitus asmens savarankiškumą stiprinančius įgūdžius bei pats savo poreikiams gamintis

		<p>maistą. Įstaigoje yra maisto savo reikmėms gaminimo, bendro naudojimo patalpų tvarkymo, kitų buities ar ūkio darbų atlikimo grafikai. Žymos apie asmeniui priskirtas funkcijas ir jų vykdymą užfiksuotos ISGP ar asmens byloje (nurodomos asmeniui priskirtos funkcijos bei aprašoma jų vykdymo eiga).</p> <p>5.2. Asmuo yra skatinamas bei motyvuojamas sportuoti ar pagal savo pasirinkimą kitaip aktyviai leisti laisvalaikį, atsižvelgiant į asmens sveikatos būklę, pomėgius, įvertinus turimus rizikos faktorius ir įstaigos galimybes. Žymos apie tai užfiksuotos ISGP (nurodomi skatinimo būdai ir rezultatas).</p> <p>5.3. Darbinė veikla galima tik ta, kuri susijusi su asmens poreikiais buvimo įstaigoje metu ir įstaigos teritorijoje (pvz., kambario remontas, maisto ruošimas, sodininkystė, skalbimas ir kt.), Siekiant sugrąžinti asmenį į visuomenę ir palengvinti jo integraciją į darbo rinką, asmeniui besiruošiančiam palikti įstaigą gali būti sudarytos sąlygos dirbti ir už įstaigos ribų. Žymos apie asmens darbinę veiklą užfiksuotos ISGP (jei dirbama už įstaigos ribų, nurodomas juridinio asmens pavadinimas, veiklos vykdymo adresas).</p>
6.	Asmeniui užtikrinamas maitinimo, sveikatos priežiūros ir buitinių paslaugų prieinamumas, nuolat skatinant patį asmenį būti aktyvų rūpinantis savo buitimi ir gerove	<p>6.1. Įstaigose, kuriose asmenys maistą gaminasi patys, yra sudarytos maisto gaminimosi sąlygos. Psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos priemonės, susijusios su asmens socialinių įgūdžių ugdymu, skatina asmenį savarankiškai gaminti maistą ir atlikti kitus buitines darbus.</p> <p>6.2. Įstaiga užtikrina, kad asmuo gauna jo sveikatos būklę bei jo individualius fiziologinius poreikius atitinkantį maitinimą (pvz., vegetariško/veganiško maisto, maisto be gliuteno pasirinkimas ir pan.).</p> <p>6.3. Asmeniui garantuojamas pirmosios pagalbos suteikimas ir užtikrinamas skubiosios medicininės pagalbos organizavimas. Esant būtinybei, asmeniui laiku užtikrinamos psichiatro ar psichoterapeuto paslaugos.</p> <p>6.4. Asmeniui užtikrinamos periodiškai teikiamos psichiatro ar psichoterapeuto paslaugos.</p> <p>6.5. Asmeniui užtikrintas sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas sveikatos priežiūros sistemą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka. Sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo funkcijos yra priskirtos konkrečiam darbuotojui (darbuotojams). Tai nustatyta pareigybių aprašymuose, darbuotojai apie tai yra informuoti (informuojant nurodomas atsakingo darbuotojo pareigos, vardas, pavardė).</p> <p>6.6. Esant būtinumui, įstaiga tarpininkauja asmens šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, kad asmuo būtų aprūpintas apranga, avalyne ir kitais daiktais. Žymos apie tai yra užfiksuotos asmens byloje (nurodant asmenų vardus, pavardes ir ryšį su asmeniu).</p> <p>6.7. Tuo atveju, jei įstaigoje teikiamos sveikatos priežiūros paslaugos, įstaiga teisės aktų</p>

		nustatyta tvarka yra įgijusi licenciją teikti šias paslaugas.
III sritis. Asmens teisių užtikrinimas		
7.	Užtikrinamos asmens teisės, nepažeidžiant jo orumo ir privatumo	<p>7.1. Asmeniui užtikrinta, kad jo, kaip asmenybės, teisės (įskaitant asmens duomenų apsaugos) įstaigoje nebus pažeistos, ir tai nepriklauso nuo asmens rasės, religijos, lyties, seksualinės orientacijos, tautybės, kalbos, kilmės, pilietybės ir socialinės padėties, amžiaus, įsitikinimų ar pažiūrų, priklausomybės politinėms partijoms ir asociacijoms bei kitų aplinkybių.</p> <p>7.2. Asmeniui užtikrinta teisė išsakyti nuomonę ir pagrįstus pageidavimus dėl jo gyvenamojo kambario kaimyno (-ų) pasirinkimo, jei įstaigoje vykdoma psichologinės ir socialinės reabilitacijos programa tokią galimybę numato.</p> <p>7.3. Asmens saugumas užtikrintas nepažeidžiant jo privatumo bei orumo, jo gyvenamajame kambaryje nenaudojamos stebėjimo kameros ar kitos slaptos stebėjimo priemonės.</p> <p>7.4. Užtikrinta asmens apsauga nuo smurto, išnaudojimo, diskriminacijos, įžeidinėjimų ir kita. Siekiant užtikrinti asmens saugumą, visi nelaimingi įvykiai, susiję su asmens sveikatos būklės pablogėjimu, psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos priemonių nevykdymu ir kt., socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka yra registruojami, analizuojamos juos sukėlusios priežastys ir priimami sprendimai, kaip jų išvengti ateityje.</p> <p>7.5. Užtikrinta, kad yra gerbiamas asmens individualumas. Asmeniui, atsižvelgiant į jo poreikius, sudaromos sąlygos dvasiniam susikaupimui, meditacijai ir pan.</p> <p>7.6. Palaikoma asmens, šeimos narių, artimųjų giminaičių, iniciatyva, noras aptarti iškilusias problemas kartu su įstaigos darbuotojais, esant poreikiui, – ir kitais specialistais, nuolat užtikrinant asmens, šeimos narių, artimųjų žinojimą, kad jie bus suprasti ir neatstumti. Asmens šeimos nariams, artimiesiems padedama pasiruošti asmens grįžimui namo po psichologinės ir socialinės reabilitacijos.</p> <p>7.7. Asmenų, kuriems pagal psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos priemones numatyti pinigų ar asmeninių daiktų savarankiško naudojimo apribojimai, pinigai ir vertingi asmeniniai daiktai yra tvarkomi bei saugomi, vadovaujantis įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka. Žymos apie asmeninių daiktų (išvardintas sąrašas) naudojimo apribojimą ir asmens supažindinimą (įrašant datą ir pasirašant) su tuo yra užfiksuotos asmens byloje, nurodant šių apribojimų taikymo motyvus, priežastis, trukmę ir pan.</p> <p>7.8. Asmens teisė pasimatyti su pageidaujama asmenimis užtikrinta vadovaujantis įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatyta tvarka, jeigu tai neprieštaruja asmens interesams ir įstaigos vykdomai psichologinės ir socialinės reabilitacijos programai. Tai yra aptarta šio priedo 2.1 papunktyje nurodytoje</p>

		<p>sutartyje.</p> <p>7.9. Užtikrinta, kad tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, jo saugumo interesais naudojamos priemonės nepažeidžia asmens ir kitų asmenų teisių bei jų teisėtų interesų ir vykdomos tik įstaigos vidaus tvarkos taisyklėse ar kituose įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose nustatytais atvejais. Tai yra aptarta šio priedo 2.1 papunktyje nurodytoje sutartyje.</p> <p>7.10. Įstaiga garantuoja asmens duomenų apsaugą, asmens saugumą, užtikrindama asmeniui buvimo įstaigoje konfidencialumą (išskyrus teisės aktų reglamentuotus informacijos pateikimo atvejus), o jei būtina, ir asmens apsaugojimą nuo galinčių jam daryti žalą asmenų.</p> <p>7.11. Įstaigoje tarpininkaujama, kad asmuo atliktų pilietines pareigas teisės aktų nustatyta tvarka.</p>
IV sritis. Aplinka ir būstas		
8.	Asmeniui garantuojama saugi ir jo poreikiams tenkinti tinkama įstaigos aplinka bei būstas	<p>8.1. Asmenų skaičius įstaigoje (ar įstaigos padalinyje) ne didesnis kaip 45 asmenys. Jei reikia, psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos įgyvendinimas įstaigoje (ar įstaigos padalinyje) organizuojamas grupėse.</p> <p>8.2. Įstaigos patalpos įrengtos taip, kad asmeniui užtikrintos sąlygos gyventi, leisti laisvalaikį bei vykdyti psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą. Asmeniui užtikrinta, kad įstaigoje, be gyvenamųjų kambarių, poilsiui bei laisvalaikiui organizuoti skirtų patalpų, yra atskiros patalpos, skirtos grupiniam ir individualiam darbui, savarankiškam maisto gaminimuisi, bei kitos.</p> <p>8.3. Žemės sklypas prie įstaigos, esant galimybėms, yra suskirstytas pagal veiklos zonas (sporto, laisvalaikio, ūkinė, užimtumo ir kt.).</p> <p>8.4. Asmeniui užtikrinta tvarkinga, saugi ir apsaugota nuo pašalinių asmenų, galinčių daryti jam žalą, teritorija, tinkama psichologinės ir socialinės reabilitacijos programai vykdyti.</p> <p>8.5. Naminių gyvūnų laikymas įstaigos aplinkoje užtikrina saugumą ir nesukelia grėsmės gyvūną laikančio asmens ir kitų asmenų sveikatai.</p> <p>8.6. Asmens gyvenamojoje patalpoje turi būti baldai (lova, spintelė, kėdė (keliems asmenims – bendra spinta ir stalas) ir minkštas inventorių (čiužinys, pagalvė, antklodė, patalynė, lovatiesė, du rankšluosčiai).</p> <p>8.7. Virtuvėje, kurioje paslaugų gavėjai patys gamina maistą, turi būti viryklė, plautuvė, šaldytuvas, spintelės, sukomplektuoti valgomieji indai ir įrankiai (ne mažiau kaip dvi lėkštės, šaukštas, šakutė, šaukštelis, puodelis kiekvienam asmeniui).</p> <p>8.8. Įstaigoje įrengtos tvarkingos higienos patalpos, aprūpintos būtinomis higienos priemonėmis. Higienos patalpos (tualetai, prausyklos, dušas ar vonia) atskirai įrengtos vyrams</p>

		<p>ir moterims. Higienos patalpų erdvės turi būti atskirtos sienomis nuo grindų iki lubų. Higienos patalpos turi būti rakinamos saugiais (atrakinamais tiek iš vidaus, tiek iš išorės) užraktais.</p> <p>8.9. Specialiųjų poreikių turinčiam asmeniui yra pritaikyta įstaigos teritorija ir patalpos.</p> <p>8.10. Priklausomi nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo asmenys, dalyvaujantys psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programoje, yra apgyvendinti atskirtame pastate, kuriame nėra teikiamos paslaugos kitiems socialinių grupių asmenims. Įstaiga, teikianti trumpalaikę socialinę globą socialinę riziką patiriantiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo priklausomiems suaugusiems asmenims, negali būti steigiama viename ar gretimame pastate ar sklype su kitomis socialinių paslaugų įstaigomis, švietimo, sveikatos priežiūros įstaigomis.</p> <p>8.11. Įstaiga yra apsirūpinusi rezervu asmens apsaugos priemonių, kurių sąrašą, kiekį ir laikotarpį, kuriam sukauptų asmens apsaugos priemonių turi pakakti nepertraukiamai įstaigos veiklai užtikrinti, nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija, yra paskirti ne mažiau nei du darbuotojai (pagrindinis ir pavaduojantis), atsakingi už asmens apsaugos priemonių poreikio stebėjimą, išdavimą, užsakymų organizavimą, kitus asmens apsaugos priemonių rezervo priežiūros, administravimo veiksmus, vykdoma šių priemonių apskaita.</p>
9.	Asmuo naudojasi kasdieniniam gyvenimui būtinomis patalpomis, kuriose užtikrinamas jo privatumas ir orumas	<p>9.1. Asmuo apgyvendintas viename kambaryje su kitu asmeniu (-imis), atsižvelgiant į šių asmenų poreikius, interesus ir jų suderinamumą.</p> <p>9.2. Esant būtinybei, privatumą garantuojančios patalpos asmeniui sukuriama jo gyvenamajame kambaryje, sudarant privačią erdvę, atskirtą širma.</p> <p>9.3. Užtikrinta, kad asmenys naudojami privatumą garantuojančiomis higienos patalpomis (tualetai, prausimosi / maudymosi patalpos yra užrakinami).</p> <p>9.4. Asmuo, esant poreikiui, aprūpintas būtinosiomis asmeninėmis higienos priemonėmis.</p> <p>9.5. Asmeniui sudarytos sąlygos (vieta, įranga ir priemonės) dalyvauti kuriant higienišką aplinką – pačiam skalbti savo drabužius, prižiūrėti įstaigos patalpų švarą ir kt., ir jis tam yra motyvuojamas.</p>
V sritis. Personalas		
10.	Įstaigos personalo struktūra yra suformuota atsižvelgiant į asmenų skaičių, jų interesus, socialinę riziką	<p>10.1. Personalas ir įstaigos gyventojų skaičiaus santykis garantuoja tinkamą įstaigos psichologinės ir socialinės rehabilitacijos programos įgyvendinimą ir tinkamą įstaigos veiklos organizavimą. Įstaigos personalas suformuotas pagal įstaigos valdymo schemą, personalo pareigybių aprašymai apibūdina kiekvieno įstaigos darbuotojo konkrečias funkcijas.</p> <p>10.2. ISGP yra įgyvendinamas užtikrinant tinkamą personalo skaičių pagal teisės aktų reikalavimus. Įstaigoje socialinę globą teikiančio personalo pareigybių skaičius yra ne mažesnis, nei nustatytas socialinės apsaugos ir darbo ministro tvirtinamame socialinę globą</p>

		<p>teikiančių darbuotojų darbo laiko sąnaudų normatyvų sąrašė.</p> <p>10.3. Įstaigoje asmeniui kokybiška socialinė globa teikiama visą parą, numatant teisės aktų reglamentuotą personalo ir asmenų, gaunančių socialinę globą ir vykdančių psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos priemones, santykių dieną ir naktį. Jei darbuotojų darbas derinamas dienos ir nakties metu, įstaigoje yra sudarytas slankusis darbuotojų darbo grafikas.</p>
11.	<p>Asmens poreikių tenkinimą užtikrina kvalifikuota specialistų komanda, kurioje dirba tinkamas asmenines savybes dirbti su asmenimis, priklausomais nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, turintis personalas</p>	<p>11.1. Įstaigos vadovas atitinka Socialinių paslaugų įstatyme nustatytus reikalavimus.</p> <p>11.2. Įstaigoje dirba personalas, turintis teisės aktų nustatytą reikiamą profesinį išsilavinimą, išklauses mokymus, teisės aktų nustatyta tvarka įgijęs reikalingas licencijas, atestacijos pažymėjimus.</p> <p>11.3. Personalas turi konfliktinių situacijų valdymo žinių ir žino, kad įstaigoje asmenų priverstinio izoliavimo procedūros, intensyvaus stebėjimo kambarių įrengimas, gydytojų nepaskirtų medikamentų siūlymas gyventojams ir kt. priverstinės priemonės asmeniui negali būti taikomos.</p> <p>11.4. Personalas ir asmens santykiai grindžiami abipusės pagarbos, tarpusavio supratimo ir susitarimo principais. Asmens ir personalo tarpusavio bendravimas rodo pagarbius ir šiltus santykius. Personalas profesionaliais veiksmais sugeba užtikrinti asmens saugumą bei orumo išsaugojimą tais atvejais, kai asmens veiksmai kelia pavojų jam pačiam ir kitiems, šalia esantiems.</p> <p>11.5. Asmeniui užtikrinta, kad savanorių teikiamos paslaugos yra kokybiškos. Savanorių veikla socialinės globos įstaigos nustatyta tvarka yra kolegiškai prižiūrima įstaigos specialistų ir žymos apie tai yra užfiksuotos įstaigos veiklos dokumentuose, nurodant savanorio vardą, pavardę ir jį prižiūrinčių specialistų vardą, pavardę, pareigas.</p> <p>11.6. Asmeniui užtikrinta, kad, priimdama darbuotojus ir telkdama į pagalbą savanorius, įstaigos administracija išsamiai ir kompleksiškai vertina jų tinkamumą dirbti su socialinės rizikos suaugusiais asmenimis, priklausomais nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo. Įstaigoje yra patvirtinti Naujai priimamų darbuotojų atrankos kriterijai ir tvarkos aprašas.</p> <p>11.7. Asmens problemoms kompleksiškai spręsti užtikrintas komandinis personalo darbas. Asmuo žino, kad įstaiga bendradarbiauja su savivaldybės administracijos socialiniais darbuotojais, sveikatos priežiūros įstaigų, psichikos sveikatos centrų specialistais, mokymo įstaigų, teisėsaugos, įdarbinimo ir kitų institucijų specialistais. Įstaigoje dirbantys darbuotojai įgyja naujų ir gilina turimas komandinio darbo organizavimo žinias ir gali apibūdinti įstaigoje taikomus komandinio darbo, tarpinstitucinio bendradarbiavimo principus, naudojamus priimančius sprendimus, susijusius su asmens poreikių tenkinimu.</p> <p>11.8. Įstaigoje yra įstaigos administracijos patvirtintas Savanorių priėmimo į socialinės globos</p>

		<p>įstaigą tvarkos aprašas bei kiti įstaigos administracijos patvirtinti savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojantys dokumentai (jei įstaigoje dirba savanoriai).</p> <p>11.9. Asmeniui užtikrinta, kad įstaigoje personalui sudaroma profesinį tobulėjimą motyvuojanti aplinka. Personalas nuolat kelia savo kvalifikaciją, įgyja naujų bei gilina turimas žinias, reikalingas darbe. Personalas yra apmokytas krizių intervencijų technikos, susipažinęs su asmenims, priklausomiems nuo psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo, išskylančių psichologinių, fizinių, socialinių ir kt. problemų ypatybėmis.</p> <p>11.10. Įstaigos administracija užtikrina priemonių, susijusių su sveikų ir saugių darbo sąlygų personalui sudarymu, taikymą ir tai yra užfiksuota įstaigos veiklą reglamentuojančiuose dokumentuose</p>
12.	Įstaiga turi visus reikalingus ir teisės aktuose nustatytus dokumentus	<p>VI sritis. Valdymas ir administravimas</p> <p>12.1. Įstaiga yra įregistruota Juridinių asmenų registre ir turi visus įstaigos steigimą ir veiklą reglamentuojančius dokumentus:</p> <p>12.1.1. įstaigos nuostatus (įstatus);</p> <p>12.1.2. įstaigos psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą, kuri yra suderinta su Vyriausybės įgaliota įstaiga;</p> <p>12.1.3. teikiamų paslaugų sąrašą, patvirtintą socialinės globos kainą (-as);</p> <p>12.1.4. mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą, reglamentuojantį atvejus, kai asmens psichologinė ir socialinė reabilitacija vykdoma be savivaldybės sprendimo;</p> <p>12.1.5. įstaigos pareigybių sąrašą, darbuotojų darbo apskaitos dokumentus (darbo grafikus, darbo apskaitos žiniaraščius), darbuotojų darbo sutartis ar sutartis su juridiniais ar fiziniais asmenimis, kai paslaugos organizuojamos pasitelkiant juridinius ar fizinius asmenis;</p> <p>12.1.6. metinį įstaigos veiklos planą ir metinę įstaigos veiklos ataskaitą;</p> <p>12.1.7. vidaus tvarkos taisykles darbuotojams (apibūdinančias darbuotojų teises ir pareigas);</p> <p>12.1.8. vidaus tvarkos taisykles gyventojams (gyvenimo ir elgesio normos, teisės, pareigos, išvykimo iš įstaigos tvarka ir pan.), parengtas gyventojams suprantama kalba ir forma;</p> <p>12.1.9. darbuotojų atestacijos ir kvalifikacijos tobulinimo planus;</p> <p>12.1.10. naujai priimamų darbuotojų (įskaitant ir savanorių) atrankos kriterijus ir tvarkos aprašą;</p> <p>12.1.11. asmenų bylas ar kitus asmens bylai analogiškus gyventojų žurnalus (sąsiuvinius) ir pan. (tekste visur vadinama asmens byla), kur yra visi su asmens atvykimu į įstaigą ir su psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos vykdymu susiję dokumentai;</p> <p>12.1.12. asmenų, jų šeimos narių, artimųjų giminaičių skundų ir prašymų registracijos žurnalą;</p> <p>12.1.13. socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo)</p>

		<p>rezultatus apibūdinančius dokumentus;</p> <p>12.1.14. įstaigos savanoriško darbo funkcijų atlikimą reglamentuojančius dokumentus (jei socialinės globos įstaigoje dirba savanoriai);</p> <p>12.1.15. licenciją teikti socialinę globą ir kitas teisės aktų nustatytas licencijas;</p> <p>12.1.16. kitus reikalingus dokumentus.</p> <p>12.2. Asmeniui užtikrintas tvarkingas su asmeniu susijusios informacijos ir dokumentų kaupimas jo byloje bei joje esančios informacijos konfidencialumas ir asmens duomenų apsauga. Įstaigos darbuotojai informacijos konfidencialumo ir asmens duomenų apsaugos užtikrinimą yra patvirtinę. Įstaigos darbuotojai informacijos konfidencialumo užtikrinimą yra patvirtinę raštiškais pasižadėjimais, kuriuose nurodomas darbuotojo vardas, pavardė, pareigos.</p> <p>12.3. Asmens byloje esanti informacija laikoma saugiai, bylos dokumentuose esantys įrašai profesionalūs, diskretiški, nepažeidžia asmens teisių.</p> <p>12.4. Asmenų bylos ir kiti su įstaigos veikla susiję dokumentai yra saugomi teisės aktų nustatyta tvarka.</p>
13.	<p>Įstaigoje palaikoma ir skatinama nuolatinio personalo tobulėjimo bei kokybės siekimo aplinka</p>	<p>13.1. Personalui sudaryta profesinės kompetencijos tobulėjimą motyvuojanti aplinka ir galimybės tobulinti profesinę kompetenciją. Įstaigoje yra sudaromi profesinės kompetencijos tobulinimo planai.</p> <p>13.2. Personalas nuolat tobulina savo profesinę kompetenciją, dalyvaudamas darbuotojų profesinės kompetencijos tobulinimo programose, įgyja naujų bei gilina turimas žinias, reikalingas darbe. Socialinių paslaugų srities darbuotojams, sveikatos priežiūros specialistams, kitiems specialistams sudaryta galimybė tobulinti savo profesinę kompetenciją pagal teisės aktuose įteisintus profesinės kompetencijos tobulinimo reikalavimus. Įstaiga individualios priežiūros personalui užtikrina galimybę dalyvauti įžanginiuose mokymuose.</p> <p>13.3. Personalui periodiškai suteikiamos žinios saugos ir sveikatos darbe klausimais. Įstaiga yra sudariusi sveikas ir saugias darbo sąlygas bei aprūpinusi personalą būtiniausiomis priemonėmis, reikalingomis paslaugoms asmeniui teikti.</p> <p>13.4. Įstaiga sudaro galimybę įstaigoje dirbantiems darbuotojams įgyti naujų ir gilinti turimas žinias, kaip dirbti su asmeniu, turinčiu priklausomybę nuo psichoaktyviųjų medžiagų, kartu skatina personalo iniciatyvas tobulinti komandinį darbą, ieškant efektyvių pagalbos būdų ir formų asmens problemoms spręsti.</p> <p>13.5. Asmeniui teikiamų paslaugų kokybę garantuoja personalui teikiama reguliari ir kokybiška įstaigoje dirbančių kolegų, kitų specialistų pagalba. Įstaigoje yra numatyta reguliarios su asmeniu dirbančių darbuotojų supervizijos vykdymo tvarka, taip pat paskirti asmenys, atsakingi už profesinės pagalbos kolegoms organizavimą.</p>

		<p>13.6. Asmeniui užtikrinta socialinės globos ir psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos kokybė bei socialinės globos normų laikymasis, įstaigai nuolat teisės aktų nustatyta tvarka atliekant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms įsivertinimą. Įstaiga yra pasirengusi savo veiklos įsivertinimo taisykles, tvarką, klausimynus.</p> <p>13.7. Asmuo, jo šeimos nariai ar artimieji giminaičiai turi galimybę susipažinti su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo išvadomis ir rekomendacijomis, kurias teisės aktų nustatyta tvarka pateikia Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas). Įstaigoje yra paskirtas asmuo, atsakingas už supažindinimą su socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) išvadomis.</p> <p>13.8. Įstaigoje nagrinėjami socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo (įsivertinimo) rezultatai ir remiantis jais nustatomi įstaigos veiklos tobulinimo prioritetai bei sudaromi atitinkamos srities veiklos pagerinimo konkrečių priemonių planai (numatant konkrečius terminus ir vykdytojus (pareigos, vardas, pavardė)).</p> <p>13.9. Įstaigoje sudaryti reguliariai personalui organizuojamų pasitarimų, seminarų ir kitų užsiėmimų planai (nurodoma data, tema).</p>
14.	<p>Vyrauja geranoriška ir konstruktyvi reakcija į skundus ir pageidavimus, asmuo žino, kad jis turi teisę kreiptis į įstaigos administraciją, personalą, kontrolės ir kitas institucijas, išsakyti savo nuomonę bei pageidavimus dėl vykdomos psichologinės socialinės reabilitacijos programos ir jam teikiamų paslaugų</p>	<p>14.1. Asmeniui, jo šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams nevaržoma laisvė išsakyti savo nuomonę, pageidavimus ar kritines pastabas dėl problemų, iškilusių vykdant psichologinės ir socialinės reabilitacijos programos priemones ir kartu teikiant socialinę globą. Įstaigoje šios įstaigos nustatyta tvarka yra užfiksuoti asmens, jo šeimos narių ar artimųjų giminaičių pasiūlymai, skundai ir pagal įstaigoje numatytą procedūrą bei teisės aktų nustatytą tvarką laiku jiems pateikti atsakymai. Asmeniui užtikrinta įstaigos personalo operatyvi, geranoriška reakcija į jo skundus bei pageidavimus.</p> <p>14.2. Asmeniui, jo šeimos nariams ar artimiesiems giminaičiams, įstaigos darbuotojams sudarytos sąlygos kreiptis į įstaigos administraciją dėl iškilusių problemų, jie sulaukia supratimo bei palaikančios konstruktyvios reakcijos jas sprendami. Į pastabas ir pageidavimus įstaigos administracija operatyviai ir konstruktyviai reaguoja, siekdama išspręsti problemą pačioje įstaigoje.</p> <p>14.3. Įstaigoje, jei tai numato įstaigos nuostatai (įstatatai), sudarytos sąlygos veikti įstaigos tarybai, galinčiai teikti pasiūlymus administracijai dėl įstaigos veiklos. Įstaigos tarybos nariai, kaip lygiaverčiai partneriai, įstaigos nustatyta tvarka teikia pasiūlymus įstaigos administracijai ir laiku gauna atsakymus bei informaciją apie šių pasiūlymų įgyvendinimą ir tai yra užfiksuota įstaigos veiklos dokumentuose, kuriuose nurodomas pasiūlymo ar informacijos ir įgyvendinimo turinys.</p>

		14.4. Asmeniui garantuota, kad įstaigos valdymas ir administravimas yra nuolat tobulinamas, reguliariai apsvarstant įstaigai aktualių teisės aktų pakeitimus, naujus gerosios praktikos pavyzdžius, aptariant socialinės globos atitikties socialinės globos normoms vertinimo ir įstaigos įsivertinimo išvadas ir rekomendacijas
15.	Įstaigos veikla grindžiama skaidrumo, atskaitomybės, informuotumo principais	<p>15.1. Įstaiga rengia ir reguliariai atnaujina informacinį biuletinį (internetu puslapį), kuriame pateikiama informacija apie įstaigą: įstaigos rekvizitus (pavadinimas, veiklos adresas, elektroninio pašto adresas, telefono ryšio numeris), apie įstaigoje vykdomą psichologinės ir socialinės reabilitacijos programą, joje dirbančio personalo kvalifikaciją bei atliekamas funkcijas, apie tai, su kokia religine bendruomene ar bendrija yra siejama įstaigos veikla (jei įstaigos veikla veikia religinės bendruomenės ar bendrijos pagrindu), paslaugų teikimo sąlygas.</p> <p>15.2. Įstaigos veikla organizuojama vadovaujantis įstaigos administracijos patvirtinta ir su Vyriausybės įgaliota įstaiga suderinta psichologinės socialinės reabilitacijos programa.</p> <p>15.3. Siekdama teikti efektyvias ir kokybiškas paslaugas, įstaiga bendradarbiauja su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu bei kitomis kontrolės institucijomis. Įstaigos personalas yra susipažinęs su Socialinių paslaugų priežiūros departamento pateiktomis išvadomis dėl socialinės globos atitikties socialinės globos normoms ir gali apibūdinti įstaigos stiprybes bei silpnybes.</p> <p>15.4. Įstaiga teisės aktų nustatyta tvarka užtikrina ataskaitų ir kitos informacijos pateikimą steigėjui bei kitoms institucijoms.</p>

Pakeitimai:

1. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas Nr. [A1-720](#), 2025-12-10, paskelbta TAR 2025-12-10, i. k. 2025-21110
Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. A1-626 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. vasario 20 d. įsakymo Nr. A1-46 „Dėl Socialinės globos normų aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo